

3
Birželio | June
21

efa Vilniaus
festivalis
2019

homage
ludens

Pristato | Presents

Birželio 3–21

3–21 June

www.vilniusfestival.lt

Džiaugiuosi, kad jau 23-ią kartą Vilniaus festivalis sostinės erdves pripildo sodriausių muzikos garsų: nuo klasikinės muzikos iki džiazo.

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis muziką yra pavadinęs Dievo pasiuntiniu, atsiųstu judinti švelniausias ir geriausias mūsų sielos stygas, raminti širdis, suvargusias gyvenimo rūpesčiuose, guiti iš jų melus, nedorybes, pavydus, neapykantas. Muzika lydėjo ir kompozitorių Stanislovą Moniušką, kurio 200-ąsias gimimo metines šiemet minime. Jis aštuoniolika savo aktyvios kūrybos ir kultūrinės bei meninės veiklos metų praleido Vilniuje, kur parašė vienus svarbiausių savo kūrinių. Džiugu, kad į šį kompozitorių, dažnai gretinamą su Fryderyku Chopinu, atsigręžia ir šiųmetis Vilniaus festivalis.

Muzika dovanoja stebuklą, nukelia į tauresnius pasaulius, skaidrina sielą. Linkiu, kad šis stebuklas lydėtų ne tik per šį festivalį, bet ir jam pasibaigus. Dėkoju Vilniaus festivalio organizatoriams, kurių rūpesčiu ir pastangomis po mūsų šalies kultūrinį kraštovaizdį kasmet nuvilnija muzikinių garsų banga su savaisiais preliudais ir kodomis.

I am delighted that the Vilnius Festival is filling the streets of our capital with luxuriant sounds, from Classical music to jazz, for the 23rd time.

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, one of the greatest composers of our time, said that music is a messenger from God, sent to move the softest and the best strings of our soul, to calm hearts, to dispel all lies, wickedness, envy and hatred. Music also played a very important role in the life of the Polish composer Stanislaw Moniuszko. This year, we celebrate the 200th anniversary of his birth. Moniuszko spent eighteen years in Vilnius, where he created some of his masterpieces. The Vilnius Festival looks at this Polish composer, who is often compared to Frédéric Chopin.

Music is a miracle, it takes us to a better world and brightens our souls. I hope this musical miracle will guide you not only during the whole festival, but also afterwards. I would like to thank the organisers of the Vilnius Festival, whose endeavours each year create a wave of musical sounds that enriches our musical landscape.

MINDAUGAS KVIETKAUSKAS

Lietuvos Respublikos kultūros ministras | Minister of Culture of the Republic of Lithuania

Šiais metais pasirinktas Vilniaus festivalio šūkis „Homo ludens“ (žaidžiantis žmogus) itin taikliai nusako ne tik šiųmetinio festivalio, bet ir paties Vilniaus esmę.

Vilnius savo nenusakomu žavesiu nepalaužia stebinti. Žinia, nuostabos užburta siela laisvėja nuo kasdienių rūpesčių ir ima alsuoti kūryba, t.y. žaisti netikėtai atrastomis prasmėmis, idėjomis, naujais įkvėpimais. Drįstu teigti, kad Vilnius – lyg amžinos jaunystės eliksyras. Jis svaigina, jis įtraukia į laisvą kūryba alsuojantį žaismą, jis įkvepia buti...

Sveikinu 23-ąjį Vilniaus festivalį, kuris, kaip ir pats Vilnius, nepalaužia svaiginti vilniečius ir miesto svečius klasikinės muzikos gelmėje žydinčiomis gaiviomis prasmėmis.

Drąsinu šio festivalio rengėjus Lietuvos nacionalinę filharmoniją ir Vilniaus savivaldybės viešąją įstaigą „Vilniaus festivaliai“ visada išlikti Vilniaus dvasios puoselėtojais.

Ir kviečiu visus Vilniaus festivalio koncertų klausytojus pasinerti į užburiantį Vilniaus žaismą.

This year, the Vilnius Festival has chosen the motto *Homo Ludens* (Playing Man), which is a good description of the essence of both this year's festival and of the city itself.

Vilnius' charm enchants us all. Indeed, an enchanted soul breaks free from daily concerns, and submits to creative stimuli. It starts to toy with unexpected meanings, ideas and inspiration. I would venture to say that Vilnius is like the elixir of eternal youth. It intoxicates, draws a person into its freely pulsating creative playfulness, and inspires us simply to be ...

I welcome the 23rd Vilnius Festival, which, like the city itself, continually surprises its residents and guests with refreshing meanings that blossom in the realm of Classical music.

I would like to encourage the organisers of the Vilnius Festival – the Lithuanian National Philharmonic Society and Vilnius Municipality PI Vilniaus festivaliai – to keep nurturing the spirit of Vilnius.

And I invite audiences at the festival's concerts to let themselves be carried away by the city's mesmerising playfulness.

REMIGIJUS ŠIMAŠIUS
Vilniaus meras | Mayor of Vilnius

Kadangi daugelyje kalbų „play“, „spielen“, „grać“, „igrat“ reiškia ir žaisti, ir groti muzikos instrumentu, supranti, kodėl mokytis žaisti ir muzikuoti būtina nuo ankstyvo amžiaus. Savo epiniame veikale „Homo ludens: mėginimas apibrėžti kultūros žaidybinių elementą“ Nyderlandų istorikas ir filosofas Johanas Huizinga analizuoja žmogiškąją kultūrą ir daro prielaidą, kad pirminis, svarbiausias šios kultūros klestėjimo elementas yra žaidimas. Žaidimas ir jo taisyklių perpratimas bene tvirčiausiai sukabina gyvenimo ir komunikacijos su kitais bei kitokiais struktūras.

Vienos seniausių kolektyvinio žaidimo formų – sporto žaidynės, meno festivaliai – ne tik išlaikė savo esmę bei formą, bet ir įsitvirtino kaip patraukliausias dalinimosi fiziniu ir emociniu krūviu būdas. Šiandien visame pasaulyje įvykusi audringa „festivalizacija“ atspindi ir išpūdingame kultūriname Vilniaus miesto audinyje, o vieni iš proceso pirmeivių – Vilniaus festivalis bei Vilniaus miesto savivaldybės įstaiga „Vilniaus festivaliai“ – užtikrina nuolatinį šio audinio atnaujinimą.

Tad kviečiame visus muzikos „žaidėjus“ į 23-ąją tarptautinį Vilniaus festivalį kartu žaisti muzikinėmis prasmėmis ir patirtimis!

Since in many languages the verb ‘to play’, *spielen*, *grać*, *igrat*, means both to play games and to play a musical instrument, we can understand why it is important to learn how to play games and make music at an early age. In his epic book *Homo Ludens: The Play Element of Culture*, the Dutch historian and philosopher Johan Huizinga discusses human culture, and suggests that playing is a vital and necessary condition for culture to flourish. It could be that playing and understanding rules consistently and firmly connects structures between people living and communicating with each other.

Not only have the oldest forms of collective play, such as sports, games and arts festivals, retained their essence and form, but they have also taken on a role as the best way of sharing physical and emotional energy. Today’s powerful trend around the world of ‘festivalisation’ finds a reflection in the impressive cultural fabric of Vilnius, where the Vilnius Festival and the municipal institution Vilniaus festivaliai, the generators of this process, ensure the continuous qualitative reconditioning of this fabric.

Therefore, we invite all ‘players’ of music to engage in playing musical meanings and experiences at the 23rd International Vilnius Festival!

RŪTA PRUSEVIČIENĖ
Vilniaus festivalio vadovė | Director of the Vilnius Festival

LIETUVOS NACIONALINĖS FILHARMONIJOS SALĖ INTERNETE

www.nationalphilharmonic.tv

TURINYS | CONTENTS

1. Festivalio kalendorius Calendar of events	10
2. Koncertai (LT).....	11
3. English Programme (EN)	77
4. Informacija apie bilietus Ticketing information.....	96
5. Papildoma informacija lankytojams Visitor information.....	96

3 d., pirmadienis, 19 val. Koncertų salė „Compensa“
Festivalio pradžios koncertas

„Madeline Bell ir „Concertgebouw“ džiazo orkestras.
Skiriama Ray Charlesui ir Stevie Wonderiui“

Solistė **MADÉLINE BELL** (vokalas)
JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW

Dalyvauja **KĘSTUTIS VAIGINIS** (saksofonas)
Dirigentas **ROB HORSTING**

5 d., trečiadienis, 19 val. Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčia
„Kinijos garsai styginiams ir erhu virtuozas Guo Gan“

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS
Solistas **GUO GAN** (erhu)

Dirigentas **ROBERTAS ŠERVENIKAS**

8 d., šeštadienis, 19 val.

Valdovų rūmų Didžioji renesansinė menė

„Baroko orkestras „Il Pomo d'Oro“ pristato Edgarą Moreau“

Tarptautinis baroko orkestras **IL POMO D'ORO**
Vadovas, vyr. dirigentas ir klavesinistas **MAXIM EMELYANYCHEV**
Solistas **EDGAR MOREAU** (violončelė)

9 d., sekmadienis, 19 val. Valdovų rūmų Renginių salė
„Synaesthesia“. Abipus geležinės uždangos“

Šiuolaikinės muzikos ansamblis **SYNAESTHESIS**
Dirigentas **KAROLIS VARIAKOJIS**

11 d., antradienis, 19 val. Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčia
„Sergejus Krylovas ir draugai“

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Dirigentas ir solistas **SERGEJ KRYLOV** (smuikas)

Solistai: **PAVEL VERNIKOV** (smuikas),

SVETLANA MAKAROVA (smuikas)

ELENA DAUNYTĖ (violončelė), **GLORIA CAMPANER** (fortepijonas)

14 d., penktadienis, 19 val.

Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčia

„Moniuszko 200. Keturios Aušros vartų litanijos“

Solistai: **VERA TALERKO** (sopranas), **EWA WOLAK** (mecosopranas)
RAFAL BARTMIŃSKI (tenoras), **LIUDAS MIKALAUŠKAS** (bosas)

KAUNO VALSTYBINIS CHORAS

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas **ANTONI WIT**

17 d., pirmadienis, 19 val. Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčia

„Illumina. Grigališkasis chorlas ir

improvizacijos mušamiesiems“

SCHOLA CANTORUM RIGA

RIHARDS ZAĻUPE (mušamieji), **IVARS KALNIŅŠ** (mušamieji),

GUNTARS PRĀNIS (ratukinė ryla)

19 d., trečiadienis, 19 val.

Valdovų rūmų Didžioji renesansinė menė

„Bazelio kamerinis orkestras, Andrius Žlabys ir Mozartas“

BAZELIO KAMERINIS ORKESTRAS

Solistas **ANDRIUS ŽLABYS** (fortepijonas)

21 d., penktadienis, 19 val. Lietuvos rusų dramos teatras

„Laukimas“. Pero Giunto istorija Solveig's akimis“

Solistai: **MARI ERIKSMOEN** (sopranas),

STEIN SKJERVOLD (baritonas)

Choras **VILNIUS**

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Dirigentas **EIVIND GULLBERG JENSEN**

Režisierius, idėjos autorius **CALIXTO BIEITO**

Libreto autorius **KARL OVE KNAUSGÅRD**

Vaizdo projekcijų autorė **SARAH DERENDINGER**

Monday 3, 19.00 Compensa concert hall

Opening of the Festival.

Madeline Bell and the Jazz Orchestra of the Concertgebouw
A Tribute to Ray Charles and Stevie Wonder

Soloist **MADÉLINE BELL** (vocals)

JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW

With the participation of **KĘSTUTIS VAIGINIS** (saxophone)

Conductor **ROB HORSTING**

Wednesday 5, 19.00 St Johns' Church, Vilnius University

Sounds of China for Strings and the Erhu Virtuoso Guo Gan

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Soloist **GUO GAN** (erhu)

Conductor **ROBERTAS ŠERVENIKAS**

Saturday 8, 19.00 Great Renaissance Hall,

Palace of the Grand Dukes of Lithuania

Il Pomo d'Oro Baroque Orchestra Presents Edgar Moreau

International Baroque Orchestra **IL POMO D'ORO**

Conductor **MAXIM EMELYANYCHEV** (harpsichord)

Soloist **EDGAR MOREAU** (cello)

Sunday 9, 19.00 Events Hall,

Palace of the Grand Dukes of Lithuania

Synaesthesia. On Both Sides of the Iron Curtain

SYNAESTHESIS Contemporary Music Ensemble

Conductor **KAROLIS VARIAKOJIS**

Tuesday 11, 19.00 St Johns' Church, Vilnius University

Sergej Krylov and Friends

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor and soloist **SERGEJ KRYLOV** (violin)

Soloists: **PAVEL VERNIKOV** (violin),

SVETLANA MAKAROVA (violin)

ELENA DAUNYTĖ (cello), **GLORIA CAMPANER** (piano)

Friday 14, 19.00 St Johns' Church, Vilnius University

Moniuszko 200. Four Litanies of Ostra Brama

Soloists: **VERA TALERKO** (soprano)

EWA WOLAK (mezzo-soprano), **RAFAL BARTMIŃSKI**

(tenor), **LIUDAS MIKALAUŠKAS** (bass)

KAUNAS STATE CHOIR

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Conductor **ANTONI WIT**

Monday 17, 19.00 Church of St Casimir

Illumina. Gregorian Chant and Improvisations for

Percussion

SCHOLA CANTORUM RIGA

RIHARDS ZAĻUPE (percussion), **IVARS KALNIŅŠ**

(percussion), **GUNTARS PRĀNIS** (hurdy gurdy)

Wednesday 19, 19.00 Great Renaissance Hall,

Palace of the Grand Dukes of Lithuania

Basel Chamber Orchestra, Andrius Žlabys and Mozart

BASEL CHAMBER ORCHESTRA

Soloist **ANDRIUS ŽLABYS** (piano)

Friday 21, 19.00 Russian Drama Theatre of Lithuania

Waiting. Peer Gynt from Solveig's Point of View

Soloists: **MARI ERIKSMOEN** (soprano),

STEIN SKJERVOLD (baritone)

VILNIUS CHOIR

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Conductor **EIVIND GULLBERG JENSEN**

Original idea by the director **CALIXTO BIEITO**

Libretto by **KARL OVE KNAUSGÅRD**

Video design by **SARAH DERENDINGER**

KONCERTAI

Birželio 3 d., pirmadienis, 19 val.
Koncertų salė „Compensa“
Festivalio pradžios koncertas

MADÉLINE BELL IR „CONCERTGEBOUW“ DŽIAZO ORKESTRAS
SKIRIAMA RAY CHARLESUI IR STEVIE WONDERIUI

MADÉLINE BELL (vokalas, JAV)

JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW

(Nyderlandai)
Meno vadovas **Juan Martinez**

Dalyvauja
KĘSTUTIS VAIGINIS
(saksofonas)

Dirigentas
ROB HORSTING

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

jazzorchestra
concertgebouw

PROGRAMA

I

ROB HORSTING

„A Minor Confusion“ („Mažas nesusipratimas“)

MARTIJN VAN ITERSON, aranž. DENNIS MACKREL

„Shortcut“ („Trumpiausias kelias“)

ILJA REIJGOUD

„Englisch Heart“ („Anglo širdis“)

SIMON RIGTER, aranž. R. HORSTING

„Olivia's Dance“ („Olivijos šokis“)

Atlieka „CONCERTGEBOUW“ DŽIAZO ORKESTRAS

STEVIE WONDER, aranž. R. HORSTING

„Living For the City“ („Gyvenimas miestui“)

STEVIE WONDER

„If It's Magic“ („Jei tai stebuklas“)

STEVIE WONDER, aranž. R. HORSTING

„Signed, Sealed, Delivered“ („Pasirašyta, užantspauduota, pristatyta“)

Atlieka MADÉLINE BELL ir
„CONCERTGEBOUW“ DŽIAZO ORKESTRAS

II

SAM THEARD / FLEECIE MOORE, aranž. R. HORSTING

„Let The Good Times Roll“ („Tegyvuoja geri laikai“)

BOBBY SHARP / FREDDY JAMES, aranž. JOHAN PLOMP

„Unchain My Heart“ („Išlaisvink mano širdį“)

MITCHELL PARISH / HEINZ ROEMHELD, aranž. HENK MEUTGEERT

„Ruby“ („Rubė“)

RAY CHARLES, aranž. R. HORSTING

„Hallelujah I Love Him So“ („Aleliuja, aš Jį taip myliu“)

RAY CHARLES

„Hard Times“ („Sunkūs laikai“)

RAY CHARLES, aranž. JOHAN PLOMP

„Mess Around“ („Kvailioti“)

HOAGY CARMICHAEL, aranž. HENK MEUTGEERT

„Georgia“ („Džordžija“)

BOBBY SHARP / FREDDY JAMES, aranž. JOHAN PLOMP

„Hit the Road Jack“ („Dink iš čia, Džekai“)

Atlieka MADÉLINE BELL ir
„CONCERTGEBOUW“ DŽIAZO ORKESTRAS

Ryšioji *soul* ir gospelo žvaigždė, neįtikėtino balso diapazono dainininkė **MADLINE BELL** su svinguojančiu „Concertgebouw“ džiazu orkestru iš Nyderlandų pristato išskirtinę programą Vilniuje – legendinių Ray Charleso ir Stevie'o Wonderio dainas. Su šiomis asmenybėmis Madeline Bell yra kartu dainavusi, padariusi įrašų, o dabar atiduoda pagarbą savo dievaičiams. Tačiau ir ji pati yra dievinama viso pasaulio melomanų ir kitų atlikėjų, kurie jos balsą laiko išskirtiniu. Joe Cockeris laukė metų, kad galėtų su ja įrašyti dainas; per savo ilgą karjerą ji įkvėpė ir bendradarbiavo su tokiomis žvaigždėmis kaip Cliffas Richardas, Chrisas Barberis, Tomas Jonesas, Scottas Walkeris, Longas Johnas Baldry, Eltonas Johnas, Tomas Parkeris, Ericas Claptonas ir daugelis kitų, koncertavo su „BBC Big Band“ ir kitomis grupėmis, o įžymi dainininkė Dusty Springfield tapo Madeline Bell gerbėjų klubo, įkurto 7-ajame dešimtmetyje, prezidentė. Klubo garbės narių sąrašas – net pats Elvis Presley. Dainininkė yra pelniusi įvairiausių apdovanojimų, tarp kurių – Tarptautinio moterų muzikos aljanso, Muzikos paveldo fondo „Už viso gyvenimo nuopelnus“ ir kiti. Sužavėti Madeline vokalinio stiliaus įvairovė, įrašinėti solo albumų ją kvietė garsių kompanijų „Columbia Records“ ir „Philips Records“ atstovai, jos balsas skamba kino filmuose, dalyvauta gausybėje TV programų. Savo įrašus ir gausius koncertus prestižinėse salėse, tarp kurių ir „Royal Albert Hall“ Londone, dainininkė derino su pasirodymais kabaretuose. Viename jų portretisto June'o Mendozos nutapytas Madeline portretas apkeliauo daugybę Didžiosios Britanijos galerijų.

Daugiau nei prieš penkiolika metų Madeline Bell ir „Concertgebouw“ džiazas orkestras surengė grandiozinį projektą „Ray Charles Tour“ Nyderlandų ir Belgijos kino teatruose, kur buvo pristatomas kino filmas „Ray“ apie legendinį Ray Charlesą. Žiūrovai gyvai išgirdo ir pamatė geriausią Nyderlandų džiazas orkestrą ir užburiančią Madeline Bell, atliekančius naujai aranžuotas Ray Charleso dainas, ekrane prabėgus jo nuostabaus gyvenimo kadrams. Rašoma, kad žiūrovai pašoko iš savo vietų, dainavo susikibę rankomis, o kino teatruose tyrojo nepakartojama atmosfera. 2005 m. toks koncertas Amsterdamo kino teatre „Pathé Tuschinski“ buvo įrašytas ir 2011 m. firmos „Challenge Records“ išleistas kompaktinėje plokštelėje „Tribute to Ray Charles“.

Didesnę dalį koncerto Vilniaus festivalyje programos ir sudaro Ray Charlesą kadaise išgarsinusios dainos, Madeline Bell ir „Concertgebouw“ džiazas orkestro įamžintos kompaktinėje plokštelėje. Greta jų skamba puikiai pažįstami Stevie'o Wonderio bei kitų garsių autorių hitai, originalios orkestro narių kompozicijos.

Su Madeline Bell grojantis **„CONCERTGEBOUW“ DŽIAZO ORKESTRAS** – unikalus, 1996 m. susibūręs profesionalų kolektyvas, kurio nariai yra ne tik puikūs muzikantai, bet ir patys kompozitoriai bei aranžuotojai. Savo meistriškumu ir patraukliomis programomis orkestras užburia įvairaus amžiaus auditoriją, kaskart ją nustebindamas muzikavimo laisve ir ribų neturinčiomis stilistinėmis galimybėmis: nuo Duke'o Ellingtono orkestro braižo iki įvairiausių džiazas ir *funk*, *soul* ir *rhythm&blues* kombinacijų. Greta koncertų prestižinėje Amsterdamo

salėje „Concertgebouw“ (nuo 1999 m. vadinamas tuo pačiu vardu), orkestras dažnai svečiuojasi festivaliuose „North Sea Jazz Festival“, „Java Jazz Festival“ ir kituose, yra apkeliavęs Europos, Kinijos, Japonijos, Šiaurės ir Pietų Amerikos, Pietų Afrikos ir Indonezijos scenas. Kolektyvas bendradarbiavo su tokiomis žvaigždėmis kaip Chickas Corea, Branfordas Marsalis, Tootsas Thielemansas, Roy Hargrove'as, Christianas Scottas, José Jamesas, Lonnie Smithas ir kiti, grojo jaukiose kamerinėse salėse, klubuose. 2010 m. orkestras pelnė „Edison Jazz & World“ prizą už albumą „Blues for the Date“ (įrašytą su Peteriu Beetsu), autoritetingo žurnalo „All About Jazz New York“ pripažintą metų CD. Orkestro įkūrėjas Henkas Meutgeertas 1999 m. buvo apdovanotas „North Sea Jazz Festival“ prizų ir, beje, buvo pirmasis olandas, pelnęs „Concertgebouw“ apdovanojimą 2016 metais. Kitas įsimintinas orkestro albumas – „I Didn't Know What Time It Was“, įrašytas su unikalios instrumento – Hammondo vargonų – „virtuozu ir magu“ dr. Lonnie'u Smithu. Pernai orkestras išleido naują CD „Crossroads“, puikiai įvertintą tarptautinės spaudos.

„Concertgebouw“ džiazas orkestras užima svarbią vietą dabarties Olandijos kultūroje, bendradarbiaudamas su nacionalinėmis ir vietos valdžios institucijomis entuziastingai skleidžia džiazas meną plačiai visuomenei. Kultūros įvairovė, laisvė, emancipacija ir jaunimas – pagrindinės kolektyvo vertybės. Nuo 2014 m. orkestro meno vadovas – saksofonininkas ir klarnetininkas Juanas Martinezas. Nuo 2015 m. pagrindinis orkestro dirigentas yra Dennisas Mackrelas, su orkestru bendradarbiaujantis jau nuo 2004-ųjų kaip perkusininkas, grojęs įvairiuose prestižiniuose džiazas orkestruose, tokiuose kaip „The Vanguard Jazz Orchestra“, „The Carla Bley Very Large Band“, „Dizzy Gillespie All Star Big Band“ ir kt.

Šio koncerto programai diriguoja **ROBAS HORSTINGAS** – pianistas, dirigentas ir aranžuotojas, ne tik dalyvaujantis projektuose su įvairiais kolektyvais, bet ir rašęs (aranžavęs) kurinius tokioms žvaigždėms kaip Chickas Corea ar „Deep Purple“. Nuo 2002 m. jis yra „Dual City Concert Band“ muzikos vadovas. Jo grupė grojo su tokiais solistais kaip Joris Roelofsas, Martijnas Sohler, Robas van Bavelas, Ackas van Rooyenas, Marcas Godfroidas, Simonas Rigteris, Johnas Ruocco, Paulas Helleris. Dauguma R. Horstingo aranžuotųjų skamba ir šiame koncerte.

Birželio 5 d.,
trečiadienis, 19 val.
Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčia

KINIJOS GARSAI STYGINIAMS IR ERHU VIRTUOZAS GUO GAN

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Solistas **GUO GAN** (erhu, Kinija)

Dirigentas **ROBERTAS ŠERVENIKAS**

Koncerto partneris – Kinijos Liaudies Respublikos ambasada

Išskirtinėje Vilniaus festivalio programoje dalyvauja ir vienas žymiausių Lietuvos saksofonininkų, tarptautinių ansamblių ir festivalių dalyvis **KEŠTUTIS VAIGINIS**. Atlikėjas daugiausia muzikuoja tarptautinėse grupėse „Jazz Pictures“, „Guerilla Jazz.lt“, „Orkestretto“, „DPG group“, „Tree Stones Quartet“, subūrė grupes „SiBuLi“, Keštučio Vaiginio kvartetą, kaip kitų grupių lyderis bei kviestinis narys pasirodė daugelyje prestižinių džiazo festivalių („Nord Sea Jazz“, Roterdamo, Londono, Otavos, Keiptauno, Honkongo, Stambulo ir kt., festivaliuose Lietuvoje). Atlikėjas yra apdovanotas Birštono džiazo festivalio *Grand Prix*, Europos kultūros fondo „Europamusicale“ premija.

Programos tekstą parengė redaktorė Laimutė Ligeikaitė

*Koncerto partneris –
Kinijos Liaudies Respublikos
Ambasada Lietuvoje
Su Gimtadieniu, Kinija (1949–2019)!*

PROGRAMA

YE GUOHUI (g. 1961)

„Vejančias pavasari“

YE XIAOGANG (g. 1955)

„Minšano kalno tylą“

LIN XIPENG

„Trys liaudiško stiliaus eskizai“

Meilės daina

Fuga

Duetas laukuose

GUO GAN (g. 1968)

Improvizacijos

RAMŪNAS MOTIEKAITIS (g. 1976)

„Cinema“ („Kinas“) styginiams (2019, pasaulinė premjera, Vilniaus festivalio užsakymas)

HAI HUAI HUANG (1935–1967)

„Žirgų lenktynės“ (Guo Gano aranžuotė erhu, styginiams, pučiamiesiems ir perkusijai)

Solistas GUO GAN (erhu)

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Dirigentas ROBERTAS ŠERVENIKAS

Kinijos liaudies instrumento erhu virtuožas **GUO GANAS** gimė 1968 m. Šenjange (Šiaurės rytų Kinija), o šiuo metu gyvena Paryžiuje. Jis muzikuoja visais stiliais, pats kuria. Groti erhu G. Ganas pradėjo būdamas ketverių metų, mokė jį tėvas Guo Junmingas. 2000 m. atvykęs į Prancūziją, G. Ganas įgijo perkusijos magistro laipsnį.

G. Ganas yra koncertavęs Niujorko „Carnegie Hall“, pasirodęs su vienu žymiausių kinų pianistų Lang Langu, džiazo smuikininku Didier Lockwoodu, kompozitoriumi ir pianistu Yvanu Cassaru, pianistu, improvizatoriumi Jeanu-François Zygeliumi, džiazo pianiste Helen Sung, džiazo muzikantu Nguyên Lê. Kartu su kitais atlikėjais G. Ganas įrašė animacinio filmo „Kung Fu Panda“ garso takelį. 2016 m. G. Ganas buvo apdovanotas Prancūzijos meno ir literatūros riterio ordinu.

Programą diriguoja aktyviai su LKO bendradarbiaujantis Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro ir Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro orkestro dirigentas **ROBERTAS ŠERVENIKAS**. Vokietijos dienraštis „Der Tagesspiegel“ rašė: „R. Šerveniko gebėjimas nuskaidrinti faktūros tankmę, niuansuoti perėjimus ir įaudrinti plėtotę iki paties paskutinio įtempčiausio protrūkio rodo išties tarptautinę klasę. Kaip ir orkestro atidumas jo klausant ir derinant aistrą su profesionalia precizija.“ Maestro repertuaras nuolat balansuoja tarp operos, baleto ir simfoninės muzikos, ypatingą vietą jame užima šiuolaikiniai opusai. R. Šervenikas yra daugelio Lietuvos kompozitorių kurinių pirmasis dirigentas, įrašęs kelias dešimtis šiuolaikinės muzikos kompaktinių plokštelių, nemažai jų „Naxos“, „Finlandia Records“ ir kitose įrašų kompanijose.

Tarptautinė dirigento karjera prasidėjo 1997 m., su Mstislavu Rostropovičiumi statant S. Prokofjevo baletą „Romeo ir Džuljeta“ Eviano festivalyje. Nuo 1998 m. jie drauge koncertavo žymiausiose pasaulio salėse. Be to, įvairiems kolektyvams R. Šervenikas dirigavo beveik visose Europos šalyse, Japonijoje, Pietų Afrikos Respublikoje, Brazilijoje, Izraelyje, Rusijoje. Įsimintini jo koncertai Maskvos P. Čaikovskio konservatorijos Didžiojoje salėje, Amsterdamo „Concertgebouw“, Madrido „Auditorium de nationale“, Frankfurto „Alte Oper“, Londono „Cadogan Hall“, Berlyno „Konzerthaus“, Osakos „Festival Hall“ ir „Symphony Hall“, Tokijo „Suntory Hall“, „Metropolitan Art Space“, Kelno, Hamburgo, Sankt Peterburgo filharmonijų salėse. Maestro diriguojamuose koncertuose dalyvavo tokie iškilūs pasaulio muzikai kaip David Geringas, Mischa Maisky, Denisas Macujevas, Michailas Pletniovas, Julianas Rachlinas, Jurijus Bašmetas ir daugelis kitų.

Nuo 2008 m. dešimtmetį R. Šervenikas buvo Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro muzikos vadovas. Jau daugiau kaip dešimtmetį dirigentas bendradarbiauja su Bavarijos (Vokietija) valstybiniu operos teatru. Intensyvi maestro kūrybinė veikla 2005 m. buvo įvertinta Lietuvos nacionaline premija. 2016 m. už svarų indelį bei ypatingus nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui R. Šervenikas apdovanotas Kultūros ministerijos garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“.

1960 m. prof. Sauliaus Sondeckio įkurtas **LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS** (LKO) yra vienas iškiliausių ir labiausiai pasaulyje įvertintų mūsų šalies muzikų kolektyvų. 1976 m. Echternacho festivalyje (Liuksemburgas) pelniusiam puikius kritikų atsiliepimus LKO atsivėrė galimybė siekti tarptautinio pripažinimo. Echternacho festivalyje LKO dalyvavo jau septynis kartus ir buvo apdovanotas „Didžiojo liuto“ medaliu. 2008 m. LKO meno vadovu ir dirigentu tapo žymus smuikininkas virtuozas Sergejus Krylovas.

Orkestro gastrolių maršrutuose užfiksuotos beveik visos Europos šalys, Šiaurės ir Pietų Amerika, Pietų Afrikos Respublika, Japonija, Kinija, Australija, Islandija; tokios scenos kaip Berlyno filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir Romos „Santa Cecilia“, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir Paryžiaus „Salle Pleyel“, Leipcigo „Gewandhaus“ ir daugelis kitų. LKO bendradarbiavo su Mstislavu Rostropovičiumi, Jurijumi Bašmetu, Gidonu Kremeriu, Tatjana Grindenko, David Geringu, Timofejumi Dokšiceriu ir kitais iškiliais menininkais. Gilų pėdsaką jo biografijoje paliko didysis muzikas ir humanistas lordas Yehudi Menuhin.

LKO bendradarbiauja su smuikininkais Julianu Rachlinu, Vadimu Repinu, Sergejumi Krylovu, altininku Maksimu Rysanovu, violončelininkais Mischa Maisky, Dmitrijumi Šapovalovu, pianistais Muza Rubackyte, Andriumi Žlabiu, Dmitrijumi Baškirovu, dirigentais Ronaldu Zollmanu, Modestu Pitrenu, kompozitoriumi, pianistu ir dirigentu Ezio Bosso.

Pastaraisiais metais koncertuota Liuksemburge, Ispanijoje, Šveicarijoje, Slovėnijoje, Lenkijoje, Kinijoje, gastroliuota Kosta Rikoje ir Italijoje. 2018-aisiais – Libane, Beiruto Emile Bustani salėje, Baltijos šalių valstybingumo atkūrimo 100-mečiui skirtą programą „Baltijos laisvė“ orkestras neseniai atliko Lietuvoje ir Estijoje; Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį reprezentavo iškilmingame koncerte Paryžiaus „Gaveau“ salėje su pianiste Muza Rubackyte ir dirigentu Robertu Šerveniku.

Kolektyvas įrašė daugiau kaip 100 įvairiausio repertuaro vinilinių ir kompaktinių plokštelių. 2016 m. garsiausia pasaulyje klasikinės muzikos leidėja „Deutsche Grammophon“ išleido pirmąją lietuvių kolektyvo kompaktinę plokštelę, kurioje įrašyti LKO ir Sergejaus Krylovo atliekami Antonio Vivaldi „Metų laikai“, taip pat Koncertai Nr. 8 ir Nr. 9 smuikui ir styginiams. Su šia kompaktine plokštele LKO tapo pirmuoju Lietuvos kolektyvu, patekusių į pasaulinį klasikinės muzikos elitą.

Vis labiau plečiasi, tvirtėja Lietuvos ir Kinijos kultūriniai mainai. Lietuvos kamerinis orkestras jau ne kartą pasirodė Kinijos publikai ir kiekvieną sykį sulaukdavo didelio publikos ir spaudos dėmesio.

Šiame Vilniaus festivalyje LKO svečias – erhu virtuozas Guo Ganas. Erhu – tai dviejų stygų strykinis muzikos instrumentas, kartais pavadinamas smaigaliniu, arba pietietišku, smuiku, dar kinų smuiku. Tai paslankus, tylus, subtilus instrumentas, naudojamas įvairių Kinijos etninių grupių muzikoje, netgi kinų popmuzikos, roko arba džiaz ansambliuose, juo griežiama solo, ansambliuose ir orkestruose.

Kinijos muzika tokia pat sena, kaip ir penkis tūkstantmečius siekianti šios šalies civilizacija. Tradicinė kinų muzika glaudžiai susijusi su gamtos reiškiniais, apeigomis, ritualais, mitologija, religija, filosofija, medicina, ją veikė daoizmo, konfucianizmo, budizmo idėjos. Jau senų senovėje kinai buvo sukūrę išsivysčiusią mokslą apie muziką, jos galias ir poveikį. Garsus išminčius Konfucijus (551–479 pr. Kr.) yra pasakęs: „Jei norite žinoti, kaip valdoma valstybė ir kokia tos šalies žmonių dorovė, – įsiklausykite į jos muziką.“ VII a. įkurta pirmoji muzikos akademija turėjo chorą ir orkestrą, joje buvo rengiami profesionalūs muzikai. Daugelį šimtmečių didžiulėje Kinijos teritorijoje klostėsi įvairiausių žanrų – apeigų, ceremonijų, procesijų, pokylių, šaudymo iš lanko, vandens (atliekama ant plaustų), šokių ir kita muzika. Plito dainuojamoji poezija, naratyvinis dainavimo stilius, komiška muzikos drama *chanjun*. Klestėjo įvairūs sintetiniai žanrai: *dagu* (rūmuose atliekama instrumentinė muzika, dainos ir šokiai), *zaju* (varjetė, jungianti liaudies dainą, vaidybą, kalbamuosius tekstus, cirko elementus), plėtojosi kinų opera.

XX a. nemažai kinų muzikų studijavo Europoje, susidomėjimas Vakarų muzika paspartino kinų instrumentinės muzikos raidą. Liu Tianhua išpopuliarino erhu kaip solo instrumentą. 1927 m. įsteigtoje Šanchajaus konservatorijoje buvo mokoma ir Vakarų šalių muzikos. Maždaug nuo 1950 m. suklestėjo orkestrų ir solistų atliekama instrumentinė muzika. Per Mao Zedongo kultūrinę revoliuciją muzika tarnavo politiniams lozungams, uždrausta tiek užsienio kompozitorių, tiek visa iki 1966 m. sukurta kinų muzika. Nuo 1976 m. atgimsta tradicinė muzika, kompozitoriai derina jos elementus su šiuolaikine Vakarų muzikos komponavimo technika, kuria operas, simfoninę muziką, naudojama dodekafoninė technika, kuriamos industrinio triukšmo kompozicijos. Kartu labai populiarus išlieka nacionalinis stilius, tęsiama kinų muzikos tradicija.

Šių metų Vilniaus festivalio premjera – tai kompozitoriui **Ramūnei Motiekaičiui** užsakytas opusis kameriniam orkestrui. R. Motiekaitis naująjį kūrinių pavadinęs „Cinema“ („Kinas“) ir sako taip: „Per daug gražu, kad būtų tikra. Taigi, kinas. Ar gali būti kas nors tikresnio negu kinas?“

R. Motiekaitis studijavo kompoziciją Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (prof. O. Balakausko kl.) ir Norvegijos muzikos akademijoje (*Norges Musikkhøgskole*). Kompozitorius domisi meno teorija, 2011 m. baigė doktorantūrą Tokijo ir Helsinkio universitetuose parengęs disertaciją apie Japonijos ir Vakarų sąveikas filosofijoje ir mene. R. Motiekaičio kūriniai skamba tarptautiniuose šiuolaikinės muzikos festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje, kompozitorius yra pelnęs ne vieną apdovanojimą už kūrybos opusus ir teorinius darbus.

„Ramūno Motiekaičio kūryba užima tarsi rezistencinę poziciją naujosios lietuvių muzikos fone – kategoriškai neįgdamas muzikos koncertiškumą, kompozitorius eina muzikinių procesų redukovimo keliu. Jis renkasi intymų kalbėjimą užuominomis, kur svarbiau ne „reikšmės“ generavimas, o tiesiog pats garsas, įsiklausymas į jį. Pasak autoriaus, „tam gali padėti tylą, kaip didžiausią krūvį turinti potencija“.

Rytietišku minimalizmu dvelkiančią estetiką autorius išpažįsta jau nuo pirmųjų savo opusų – elektroninių kurinių vienodu „Mobile“ pavadinimu, kur muzika dažnai tampa sudedamąja audiovizualinio organizmo dalimi. „Post-mobiliuoju“ laikotarpiu – nuo 1999 m. („Tylinčių daiktų muzika“ orkestrui, „Antrininkai ir aš“ chorui, „Soliloquy“ kameriniam ansambliui, „Woods-Winds-Waters-Winters---Windows“ 7 fleitoms) – asketiškas elektroninių garsų trajektorijas pakeitė aktyvesnis akustinis skambesys. Pasak kompozitoriaus, „tai ne stilistikos pokytis, o tik instrumentuotės pasikeitimas, t. y. perėjimas nuo elektronikos prie akustinių instrumentų – muzikinė intencija išliko ta pati“.

Eglė Grigaliūnaitė

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 8 d., šeštadienis, 19 val.
Valdovų rūmų Didžioji renesansinė menė

BAROKO ORKESTRAS „IL POMO D'ORO“ PRISTATO EDGARĄ MOREAU

Tarptautinis baroko orkestras
IL POMO D'ORO

Vadovas, vyr. dirigentas ir klavesinistas
MAXIM EMELYANYCHEV

Solistas
EDGAR MOREAU
(violončelė, Prancuzija)

PROGRAMA

I

JOHANN ADOLF HASSE (1699–1783)

Fuga ir *Grave* g-moll

GIOVANNI BENEDETTO PLATTI (apie 1697–1763)

Koncertas violončelei, styginiams ir *basso continuo* D-dur, D-WD 650

Allegro

Adagio

Allegro

Solistas EDGAR MOREAU (violončelė)

FRANCESCO DURANTE (1684–1755)

Koncertas styginiams Nr. 2 g-moll

Affettuoso presto

Presto

Largo a affettuoso

Allegro

ANTONIO VIVALDI (1678–1741)

Koncertas violončelei, styginiams ir *basso continuo* a-moll, RV 419

Allegro

Andante

Allegro

Solistas EDGAR MOREAU (violončelė)

II

JOHANN ADOLF HASSE

Sinfonia g-moll, op. 5 Nr. 6

Allegro

Andante sempre

Allegro

GEORG PHILIPP TELEMANN (1681–1767)

Divertismentas B-dur, TWV 50:23

Allegro assai

Scherzo I. Vivace

Scherzo II. Alternamente col precedente

Scherzo III. Veloce

Scherzo IV. Alternamente col precedente

Scherzo V. Con giubilo

Scherzo VI. Arlechinoso

LUGI BOCCHERINI (1743–1805)

Koncertas violončelei ir styginiams D-dur, G. 479

Allegro

Adagio

Allegro

Solistas EDGAR MOREAU (violončelė)

Baroko orkestras IL POMO D'ORO

Paryžiuje gimęs prancūzų violončelininkas **EDGARAS MOREAU** šiuo instrumentu pradėjo mokytis groti būdamas ketverių: su tėvu užėjęs į antikvariatą, pamatė violončele griežiančią mergaitę – jis buvo apstulbintas ir netrukus jau keliavo į pamokas.

E. Moreau su orkestrais koncertuoja nuo 11 metų, o būdamas trylikos pradėjo studijuoti Paryžiaus konservatorijoje. Penkiolikos jis laimėjo Jaunojo solisto prizą M. Rostropovičiaus violončelininkų konkurse Paryžiuje, o septyniolikos pelnė antrąją vietą Tarptautiniame P. Čaikovskio konkurse Maskvoje.

Violončelininkas yra pasirodęs su tokiomis įžymybėmis kaip Valerijus Gergijevs, Gidonas Kremeris, Andrásas Schiffas, Jurijus Bašmetas, Krzysztofas Pendereckis, Gustavo Dudamelis, Renaud Capuçonas, Khatia Buniatishvili, Talicho kvartetas ir kiti.

Du kartus E. Moreau pelnė Prancūzijos „Les Victoires de la Musique“ apdovanojimus: 2013 m. paskelbtas solistu atradimu, o 2015 m. išrinktas metų solistu.

2014 m. „Erato Records“ išrašė E. Moreau debiutinį albumą: kartu su pianistu Pierre'u-Yves'u Hodique'u atliko D. Popperio, N. Paganini, F. Chopino, C. Saint-Saënso, G. Fauré, A. Dvořáko, J. Massenet, F. Schuberto, F. Poulenco ir P. Čaikovskio kūrinius.

2016 m. E. Moreau su orkestru „Il Pomo d'Oro“ pelnė „Echo Klassik“ apdovanojimą už „Warner Classics“ kompanijoje išrašytą albumą „Giovincello“ (XVIII a. kompozitorių koncertai violončelei ir orkestrui).

Daugiau informacijos:

<http://edgarmoreau.strikingly.com/>

Pirmą kartą Lietuvoje koncertuojantis tarptautinis baroko orkestras **IL POMO D'ORO** susibūrė 2012 m. Italijoje, jo akiratyje – baroko ir klasicizmo epochų operos ir instrumentiniai kūriniai. Ansambelis pavadintas pagal italų kompozitoriaus Antonio Cesti (1623–1669) operą „Il Pomo d'Oro“ („Auksinis obuolys“), sukurtą imperatoriaus Leopoldo I ir Ispanijos princesės Margaritos Teresės vestuvių proga.

Orkestras pasirodo prestižinėse koncertų salėse ir festivaliuose. Sceninius ir instrumentinius kūrinius „Il Pomo d'Oro“ išrašinėja su žymiais atlikėjais: mecosopranais Joyce DiDonato ir Ann Hallenberg, sopranais Francesca Aspromonte ir Emöke Barath, kontratenorais Jakubu Józefu Orliński, Franco Fagioli, Maxu Emanueliu Cencicu, Xavieru Sabata, smuikininku ir altininku Shunske Sato, klavesinistu Francesco Corti ir kitais. Kolektyvas bendradarbiauja su įvairiais dirigentais, tarp jų – Riccardo Minasi, Stefano Montanari, George Petrou, Enrico Onofri, Francesco Corti, Andrea De Carlo.

2018–2019 m. pasirodė šie kolektyvo albumai: G. F. Händelio arijos ir opera „Kserksas“, solistas Franco Fagioli; „Anima Sacra“ su solistu Jakubu Józefu Orliński; J. S. Bacho koncertai smuikui, griežia Shunske Sato; Alessandro Stradellos opera „Doriklėja“ ir XVII a. operų prologai, solistė Francesca Aspromonte. Italų baroko dainininkės ir kompozitorės Barbaros Strozzi 400-osioms gimimo metinėms buvo išleistas albumas „Voglio Cantar“, išrašytas su soliste Emöke Barath.

Orkestras yra pelnęs nemažai nominacijų ir apdovanojimų. Tai net keli „Echo Klassik“ įvertinimai, 2018 m. „Grammy“ klasikos nominacija už G. F. Händelio operos „Otonas“ išrašą bei „Gramophone“ Metų orkestro nominacija.

Nuo 2016 m. orkestrui vadovauja dirigentas **MAXIMAS EMELYANYCHEVAS**. Kilęs iš Žemutinio Naugardo, mokėsi M. Balakirevo valstybiniame muzikos koledže fortepijono (prof. V. Staryninas) ir dirigavimo (prof. A. Skulskis) klasėse. Studijavo Maskvos valstybinėje konservatorijoje pas prof. G. Rožděstvenskį (dirigavimas), taip pat atlikimą istoriniais instrumentais: klavesinu, kornetu. M. Emelyanychevas yra laimėjęs ne vieną konkursą, pelnęs apdovanojimus ir stipendijas. Kaip dirigentas jis pasirodė su Maskvos „Arpeggione Orchestra“, „Helikon Opera“, Žemutinio Naugardo filharmonijos, Žemutinio Naugardo solistų, „Sinfonietta Sophia“, Rusijos nacionalinės filharmonijos, „Musica Viva“, Čiuvašijos kameriniais ir simfoniniais orkestrais. M. Emelyanychevas įkūrė Jaunimo kamerinį orkestrą „Veritas“. Orkestre „Il Pomo d'Oro“ pradėjo groti 2011 metais.

Daugiau informacijos:

<http://www.il-pomodoro.ch/orchestra/>

Šio koncerto programa supinta iš baroko ir klasicizmo kompozitorių kūrinių.

Johannas Adolfas Hasse (1699–1783) gimė netoli Hamburgo. Šis vokiečių kompozitorius ir dainininkas – vienas žymiausių neapolietiškosios *opera seria* kūrėjų bei komiškosios operos pradininkas, sentimentalizmo atstovas, vienas pirmųjų susidomėjęs rokoko stiliumi. Kompoziciją studijavo Neapolyje pas N. Porporą ir A. Scarlatti. Buvo kapelmeisteriu Venecijoje, Dresdene. Sukūrė apie 60 operų, taip pat oratorijų, instrumentinių koncertų, bažnytinės muzikos kūrinių. Tuo metu Hasse buvo gerai žinomas, mylimas ir gerbiamas muzikas, tačiau jo muzika „mirė“ kartu su juo. Praėjo nemažai laiko, kol ji vėl suskambo.

Apie **Giovanni Benedetto Platti** (apie 1697–1763) jaunystės metus ir išsimokslinimą beveik nėra žinių, manoma, kad jo tėvas Carlo Platti grojo altu Venecijos Šv. Morkaus katedroje. 1722 m. G. B. Platti kartu su kitais italų muzikantais buvo pakviestas į Viurzburgą, į kunigaikščio ir arkivyskupo Johanno Philippo Franzo von Schönborna dvaro kapelą. Čia Platti tarnavo apie 40 metų: dainavo, grojo obojumi, smuiku, violončele ir klavesinu, buvo dainavimo mokytoju.

Kompozitorius vedė dainininkę Theresia Langprückner ir susilaukė aštuonių vaikų. Platti kurė daugiausia instrumentinę muziką: sonatas fleitai, klavesinui, obojui, trio sonatas, *concerto grosso*, taip pat „Stabat Mater“, mišias, pasaulietinę vokalinę muziką.

Francesco Durante (1684–1755) – italų kompozitorius ir pedagogas, vienas garsiausių Neapolio mokyklos atstovų. Jo mokiniai – iškili muzikai: G. B. Pergolesi, N. Jommelli, G. Paisiello, N. Piccini, L. Vinci. Žinios apie F. Durante gyvenimą labai trūkinėjančios. Mokėsi Neapylyje (A. Scarlatti mokėnys) ir Romoje, vėliau pats dėstė Šv. Anupro ir Šv. Marijos Loretietės konservatorijose Neapylyje. 1728–1738 m. buvo Jėzaus Kristaus konservatorijos kapelmeisteriu. Kitaip nei amžininkai, Durante visai nerašė sceninės muzikos. Jo kūriniai – religinės dramos, mišios, *requiem*, kantatos, psalmės, litanijos, duetai sopranui, altui ir *basso continuo*, koncertai styginių orkestrui, klavesinui ir styginiams, sonatos klavesinui.

Antonio Vivaldi (1678–1741), Venecijos Šv. Morkaus katedros smuikininko sūnus, gavo dvejopą išsilavinimą – dvasininko ir muziko (italai jį meiliai vadino „raudonplaukiu kunigu“ (*il Prete rosso*)). Jis labai anksti išgarsėjo kaip smuikininkas virtuozas, tapo *maestro di violino*, vėliau – orkestro dirigentu, konservatorijos direktoriumi, itin produktyviu kompozitoriumi: sukūrė daugiau kaip 40 operų ir net 500 su viršum instrumentinių koncertų bei simfonijų, taip pat kantatų, motetų, oratorijų. Vivaldi muzikoje ryškų pėdsaką paliko triukšmingas ir šventiškas Venecijos gyvenimas, karnavalai, prabangūs teatro pastatymai, gausus miesto folkloras. Vivaldi koncertus publika ypač mėgo, jų kompozitorius sukūrė per tris šimtus. Kaip tik jam buvo lemta užbaigti beveik pusantro šimtmečio – nuo XVII a. pradžios iki XVIII a. vidurio – trukusią instrumentinio koncerto raidą. Maestro vadovavo vienuolynui priklausančios mergaičių mokyklos „Ospedale della Pietà“ orkestrui – jis tuo metu buvo vienas puikiausių Europoje.

Georgo Philippo Telemanno (1681–1767) kūryba Lietuvoje atliekama nedažnai, o juk ši kompozitorių galima laikyti vienu produktyviausių autorių Vakarų muzikos istorijoje: jis sukūrė bent 1500 bažnytinių kantatų ir apie 1000 orkestrinių siuitų, daugiau kaip 40 operų bei pasijų ir nepaprastai daug kamerinės muzikos. Tarp jų – nemažai koncertų įvairiems instrumentams: smuikui, altui, fleitai, valtornai, trombonui, šalamajai ir obojui. Savo kūryba Telemannas buvo atviras naujovėms, jis – vienas drąsiausių tų laikų kompozitorių – mėgdžijo visus stilius, bet jungdamas juos liko originalus. XVIII a. pradžioje ne J. S. Bachas, o kaip tik Telemannas buvo laikomas iškiliausiu muziku (greta G. F. Händelio). Telemannas – ypač dinamiška asmenybė: jis daug koncertavo, suburdavo orkestrus ir jiems vadovaudavo, daugiau kaip 40 metų dirbo Hamburgo – svarbaus tuometės Vokietijos kultūros centro – muzikos direktoriumi ir buvo atsakingas už penkių didžiausių bažnyčių muziką ir visą miesto koncertinį gyvenimą.

Italų kompozitorius ir violončelininkas **Luigi Boccherini** (1743–1805) juokais buvo vadinamas „Haydno žmona“: toks panašus abiejų muzikos stilius (beje, jie buvo amžininkai). Toskanoje, Lukos mieste gimęs (tai ir kitų italų kompozitorių – Francesco Geminiani, Alfredo Catalani, Giacomo Puccini – gimtinė) violončelininko ir kontrabosininko Boccherini sūnus Luigi buvo vienas žymiausių XVIII a. italų violončelės virtuozų ir kompozitorius, išpopuliarinęs „galantiškąjį stilių“. Operos klestėjimo amžiuje Boccherini tapo instrumentinės muzikos karaliumi: vien styginių kvartetų jis parašė apie 100, kvintetų – 125, daugiau nei 400 kūrinių įvairiems instrumentams ir ansambliams, „Ispaniškąjį baletą“, apie 30 simfonijų. Boccherini stilius: šviesa ir optimizmas, rokoko žavesys ir energija, virtuoziškas ir nuotaikų kontrastai. Nuo 1761 m. iki amžiaus pabaigos jis gyveno Madride, buvo Ispanijos karaliaus rūmų kompozitorius. Mirė, deja, visiškai nuskurdęs.

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Tarptautinis baroko orkestras IL POMO D'ORO

Dirigentas ir klavesinistas
Maxim Emelyanychev

Pirmas smuikas
Zefira Valova

Smuikai
Alfia Bakieva, Heriberto Delgado, Anna Melkonyan,
Daniela Nuzzoli, Anna Dmitrieva, Irma Niskanen, Veronica Böhm

Altai
Giulio d'Alessio, Muriel Razavi

Violončelės
Ludovico Minasi, Cristina Vidoni

Kontrabosas
Nicola Dalmaso

Birželio 9 d., sekmadienis, 19 val.
Valdovų rūmų Renginių salė

„SYNAESTHESIS“.
ABIPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS

Šiuolaikinės muzikos ansamblis

SYNAESTHESIS:

MARTA FINKELŠTEIN (fortepijonas, klavesinas)

DIEMANTĖ MERKEVIČIUTĖ (smuikas)

MONIKA KIKNADŽĖ (altas)

ELENA DAUNYTĖ (violončelė)

DONATAS BUTKEVIČIUS (kontrabosas)

ARTŪRAS KAŽIMĖKAS (klarnetas)

VYTAUTAS OŠKINIS (fleita)

PRANAS KENTRA (gitarą)

ANDRIUS REKAŠIUS (perkusija)

LUKAS BUDZINAUSKAS (perkusija)

Dirigentas

KAROLIS VARIAKOJIS

PROGRAMA

PIERRE BOULEZ (1925–2016)

„Dérive 1“ šešioms instrumentams (1984)

GYÖRGY LIGETI (1923–2006)

„Continuum“ klavesinui (1968)

MORTON FELDMAN (1926–1987)

„For Frank O'Hara“ (1973) septyniems instrumentams

GYÖRGY LIGETI

„Etiudai“ fortepijonui iš I knygos: Nr. 1 „Désordre“, Nr. 4 „Fanfares“ (1985)

BRONIUS KUTAVIČIUS (g. 1932)

Instrumentinis kvintetas „Praeities laikrodžiai“ gitarai ir styginių kvartetui (1977, Tomo Kutavičiaus transkripcija gitarai, smuikui, klarnetui, altui, violončelei)

„Saulės laikrodis“ („Sundial“)

„Smėlio laikrodis“ („Sand Clock“)

ALFRED SCHNITTKE (1934–1998)

„Serenada“ penkiems instrumentams (1968)

[senza tempo]

Lento

Allegretto

Šiuolaikinės muzikos ansamblio **SYNAESTHESIS** nariai – jauni, pašėlę, tarsi netveriantys savo kailyje, nepažaboti taisyklių ir diktuojantys savas. Ansamblių „Synaesthesia“ 2013 m. įkūrė dirigentas Karolis Variakojis ir kompozitorius Dominykas Digimas. Į ansamblių susibūrę bendraamžiai kartu mokėsi jau M. K. Čiurlionio menų gimnazijoje, vėliau kolektyvas pasipildė naujais nariais, studijavusiais ar tebestudijuojančiais Lietuvoje ir svetur. Ansamblis iš pat pradžių siekė atlikti pačią naujausią, XXI a. įvairių šalių kompozitorių kurybą, sudėtingus ir stilistiškai itin skirtingus šiuolaikinės muzikos kurinius.

Vadovaujamas Karolio Variakojos ir Martos Finkelštein, „Synaesthesia“ jau spėjo tapti vienu ryškiausių tokio pobūdžio ansamblių Lietuvoje. 2016-aisiais ir 2017-aisiais, tobulindamasis tarptautinėje vasaros akademijoje Austrijoje, du kartus buvo apdovanotas už geriausią naujai sukurtą kurinį atlikimą ir interpretaciją „Just Composed“ kategorijoje. 2017 m. LR kultūros ministerija ansambliui skyrė „Jaunojo kūrėjo“ premiją, 2018 m. „Synaesthesia“ buvo Lietuvos kompozitorių sąjungos reziduojančių ansambliu. Jų profesionalumas, atvirumas skirtingoms meno sintezės formoms bei nuoširdumas pritraukia ir žavi pačius įvairiausius klausytojus, o patenkintas savo kurinių atlikimu festivalyje „Gaida“ įžymus JAV kompozitorius Michaelas Gordonas sakė, jog tikisi šį puikų kolektyvą išgirsti ir Niujorke. Išties, „Synaesthesia“ jau žengė pirmuosius žingsnius į tarptautinį kontekstą – surengti pasirodymai „Melos-Ethos“ festivalyje Bratislavoje ir „Crossroads“ Zalcburge; tarptautiniame projekte Taline ansamblis pristatė pastaruoju metu sėkmingai užsienyje ir Lietuvoje atliekamą kompozitoriaus ir garso menininko Andriaus Arutiuniano audiovizualinį kurinį „Atomic B“. Ansamblis yra parengęs dvejų „Gaidos“ festivalių užsakymų programas: 2017 m. „Cool People Playing Strange Music“ ir „Strange People Playing Cool Music“, o 2018 m. – „In Celsius“ ir „In Fahrenheit“, kur buvo pristatyti Europos ir Amerikos kompozitorių kuriniai. 2017 m. atliktas Davido Lango „Cheating, Lying, Stealing“, anot kompozitoriaus Mindaugo Urbaičio, „buvo turbūt stipriausias ir energingiausias, kokį yra tekę girdėti“.

Šiais metais pasirodė ir Lietuvos muzikos informacijos centro išleistas pirmasis ansamblio albumas „Another Point of View“, kuriame įamžinta jaunosios kartos kompozitorių Dominyko Digimo, Andriaus Arutiuniano, Juliaus Aglinsko, Ritos Mačiliūnaitės ir vyresnės kartos muzikos

eksperimentatorių Ryčio Mažulio, Ričardo Kabelio ir Ramūno Motiekaičio kuryba. Beje, tuoj pat po koncerto Vilniaus festivalyje „Synaesthesia“ vyks į Olandiją, kur pristatys programą „Cool people playing strange music“ bei ves meistriškumo kursus Hagos konservatorijos studentams.

„Scenoje ir repeticijose ansamblio variklis Karolis Variakojis tampa apsėstas muzikos ir to, kas užfiksuota natose. Jam stovint prieš mus, neįmanoma neįsitraukti. Prisimenu „Gaidos“ festivalį, kai grojome Gérard'o Grisey „Vortex Temporum“, neįtikėtiną šešeto muzikantų ir Karolio sinergiją – su kitais man dar nepatirtą muzikos atlikimo malonumą, kurį jis mums meistriškai perteikė savo dirigavimu. Svarbiausia paminėti, kad viskas, ką darome, tampa mums įdomiu, gyvu ir aktualių potyrių. Tai vyksta dėl viena kryptimi, bet ne vienodai mąstančių, klausančių ir kuriančių asmenybių“, – sako viena ansamblio vadovų, pianistė Marta Finkelštein.

Šių metų Vilniaus festivalyje ansamblis „Synaesthesia“ atsigręžia į Europos muziką, skambėjusią 1968–1985 m. abipus geležinės uždangos. Šis koncertas – tai ne tik muzikinis įvykis, bet ir svarbi istorinė kultūrinė atodanga, kuo pastaruoju metu pasižymi ansamblio programos. Pasak Jessicos C.E. Gienow-Hecht, „muzika yra paranki priemonė ir kategorija nagrinėti tarptautinę istoriją: ja galima pamatuoti tarptautinių ryšių kiekybinius ir kokybinius rodiklius, ji gali atspindėti kitur nutylimus saitus, padeda suprasti skirtingų ryšių pobūdį ir net yra pajėgi atverti visiškai naują tarptautinio sąryšio matmenį“

Kaip rašė muzikologė Vita Gruodytė, Vakarų Europos muzikinė kultūra visuomet egzistavo kaip makrosfera, sudaryta iš daugelio skirtingų mikrosferų. Įvairios daugiau ar mažiau egzotinės įtakos ją turtino, o ne alino. Lietuviškos ryšio, priklausomybės šiai makrosferai intencijos visada (taip pat ir pokariu) išliko kaip absoliutus legitimumas – tiek istorinis, tiek kultūrinis. Lietuviai nuėjo specifinį modernėjimo kelią – syravimas tarp atsivėrimo ir savosios tapatybės išsaugojimo kūrė formas, kurios gali būti identifikuojamos ne tik stilistiškai, bet ir geografiškai. Lietuvos ir Vakarų Europos muzika susijusi nuo LDK laikų. Lietuvių akademinės muzikos pradininkai kompozitoriai ir atlikėjai studijavo tiek Rytuose (Maskvoje, Peterburge), tiek Vakaruose (Vokietijoje, Austrijoje, Prancūzijoje ir kt.). Kai po sovietų okupacijos siena su Vakarais užsidarė, ryšio su vakariečiais praradimas buvo suvoktas ne tik kaip laisvės rinktis netektis, bet ir kaip egzistencinis kultūrinis trūkumas. (Vita Gruodytė, Lietuva tarp Rytų ir Vakarų, *Nailono uždanga. Šaltasis karas, tarptautiniai mainai ir lietuvių muzika*, LMTA, 2018.)

Pasak muzikologės Rutos Stanevičiūtės, po 1970 m. kultūrinė optika radikaliai keitėsi: lietuvių kompozitoriai nebeieškojo besąlygiškų autoritetų anapus geležinės uždangos, tačiau nebūta ir stipresnės kultūrinės izoliacijos. Kaip ir ankstesnį dešimtmetį, 8-ojo dešimtmečio muzikos piligrimai plūdo klausytis naujesnės muzikos į „Varšuvos rudens“ festivalį, o ir Vilniaus koncertinėse scenose vis dažniau skambėdavo šiuolaikinė Vakarų šalių muzika, ne vien vietinių muzikų atliekama. Žinias apie aktualius reiškinius papildydavo iš svetur atsivežami muzikos įrašai, užsienio radijo programų transliacijos. Per juos Lietuvoje anksti išpopuliarėjo minimalizmas, Europos ir JAV eksperimentinė muzika, bemaž kultine figūra tapo amerikietis Johnas Cage'as, o kai kurie kompozitoriai atsvaros išblėsusiai pokario avangardo šlovei ieškojo prancūzų kompozitoriaus Olivier Messiaeno kuryboje. Taip ėmė formuotis heterogeniškas pasaulio muzikos vaizdinys kaip lietuvių kompozitorių kūrybos inspiracijų ir interpretacijų kontekstas, vis dėlto gana tolimas ankstesnei identifikacijai su įsivaizduojamais Vakarais tiek turiniu, tiek ir pobūdžiu. (Rūta Stanevičiūtė, Artumo diskursas. Lietuvių muzikų neformalieji ryšiai vėlyvuosiu sovietmečiu, *Nailono uždanga. Šaltasis karas, tarptautiniai mainai ir lietuvių muzika*, LMTA, 2018.)

Pierre'o Boulezo „Dérive 1“ – tai paties autoriaus įkurto žymaus šiuolaikinės muzikos ansamblio repertuaro kūrinys. „Dérive“ išvertus reiškia „išvestinį darinį“. Muzika buvo „išvesta“ iš kompozicijų „Répons“ (1981) ir „Messagesquise“ (1976–1977). Opuso struktūrą sudaro šeši akordai, kurie rotuoja ratu.

Mortono Feldmano „For Frank O'Hara“ skirtas amerikiečių rašytojui, poetui, meno kritikui Frankui O'Harai (1926–1966) – „Naujosios Niujorko mokyklos“ lyderiui, dirbusiam Niujorko modernaus meno muziejuje, bendravusiam su iškiliausiais menininkais, tarp kurių buvo dailininkas Michaelis Goldbergas (jam parašė „Ode to Michael Goldberg“) bei kompozitorius Mortonas Feldmanas, kuriam dedikavo poemą „Wind“, ir kiti. M. Feldmano kūrinys atspindi kompozitoriaus braižo sąsajas su abstrakčiojo ekspresionizmo menu ir menininkais.

György Ligeti „Continuum“ klavesinui solo buvo parašytas žinomos atlikėjos Antoinette Vischer užsakymu. Autorius ilgai svarstė, kaip išgauti tęstinį klavesino (pasižyminčio aštrokais atskirais garsais) skambesį. G. Ligeti sumanytas kontinuumo efektas priklauso nuo atlikėjo prisilietimo specifikos ir grojimo tempo. Kūrinio medžiaga sukomponuota kaip nuolat kunkuliuojanti garso impulsų serija, kuri sukuria nenutrūkstamo skambėjimo įspūdį.

Maždaug 8-ajame dešimtmetyje G. Ligeti pradeda plėtoti naują rafinuotą kompozicinę techniką – poliritmiją, kuria grindė savo kūrinius bemaž dešimtmetį. Šios technikos pavyzdžiai galėtų būti „Etiudai“, koncertai fortepijonui (1985–1988) bei smuikui (1990–1992), Sonata altui solo (1991–1994). „Etiudai“ fortepijonui, kurių I knyga pasirodė 1985 m., užima svarbią vietą G. Ligeti kūryboje ir yra dar vienas jo stilistinio posūkio taškas. „Etiudų“ pobūdžiui įtaką darė kompozitoriaus susidomėjimas Centrinės Afrikos muzika, susižavėjimas Conlono Nancarrow fortepijoninės kūrybos ritmikomis inovacijomis. Greta savito, kitokio nei europietiškas muzikinio pulso, G. Ligeti „Etiuduose“ (taip pat ir šiame koncerte atliekamuose „**Désordre**“ ir „**Fanfares**“ iš I knygos) stebina ritmo simetriškumo ir asimetrijos vienalaikiškumas. Įspūdingiausias šių eksperimentų rezultatas – sudėtingų poliritminių struktūrų koordinavimas, jas tarsi įkomponuojant į bazinį, ypač greito pulso tinklą. Ką ir kalbėti apie kompozitoriaus juokais pasakytą mintį, jog „Etiudus“ rašo todėl, kad blogai skambina fortepijonu ir savo neištobulintą techniką norėtų pakelti į profesionalų lygmenį.

Greta žymiausių pasaulio modernistų ansamblis „Synaesthesia“ prikelia bene nuo 8-ojo dešimtmečio ryškiausio Lietuvos kompozitoriaus **Broniaus Kutavičiaus** opusą „**Praeities laikrodžiai**“ – pirmąjį totalinio serializmo pavyzdį lietuvių muzikoje. Davusi nepaprastai stiprų impulsą geležine uždanga atitvertos Lietuvos kultūriniam atgimimui, unikali B. Kutavičiaus kūryba išlieka aktuali ir šiandien, nepaliauja dominti jaunosios kartos atlikėjų.

Kaip rašė Jūratė Landsbergytė, šis B. Kutavičiaus kūrinys tarsi išgrynina laiko temą. Totalinis serializmas reiškė ir vertikalėje, ir horizontalėje, ir laiko tėkmėje (ritme) įkūnytą nesikartojamumo principą, kuris susieja visas savarankiškai veikiančias grandis, skirtingus lygmenis, skirtingus energijos šaltinius. Visi elementai jungiami į abstrahuotą šaltą kosminę visumą, tarsi visaapimančią matematinę modelį. Ir jis pirmiausia prabyla kaip laiko klausimas – „saulės“ ir „smėlio“ laikrodžiai. „Nepamirškime, tai stagnacijos laikų šedevras. Jis tada turėjo nenuneigiamą vertę: buvo neįveikiama matematizuota tvirtovė: forma – erdvė – prasmė. „Praeities laikrodžiai“ mums buvo labai prasmingas kūrinys, tarsi ugdė meno, kaip neįveikiamos prasmės tvirtovės, statusą, nesulaužomą formos epizodiškumu, improvizacijos atsitiktinumą, nepažeidžiamą jausmų įtaringumą“ (iš Jūratės Landsbergytės straipsnio „Laikas Kutavičiaus muzikoje“).

Ilgai sovietinei erdvei priklausęs ir į Vakarus pasitraukęs kompozitorius **Alfredas Schnittke** yra artimai bendravęs su Lietuvos muzikais, ypač su dirigentu Sauliumi Sondeckiu, jam dedikavęs kūrinių, o kompoziciją kameriniam orkestrui „Sutartinės“ sukūrė Lietuvai tragiškų

1991-ųjų sausio įvykių dienomis ir skyrė Lietuvos žmonėms. Postmodernistinė ir polistilistinė A. Schnittke's kūryba iki šiandien yra itin populiari Europos scenose. Klausytojus magiškai veikia iš šios muzikos sklindantis emocinis jautrumas ir paprastumas, savitas, daugiaprasmiškas muzikos pranešimas, teikiantis įvairių interpretacijos galimybių. Toks yra ir vienas ankstyvųjų autoriaus opusų „**Serenada**“ penkiems instrumentams, kur kompozitorius naudoja aleatoriką ir polistilistiką. Čia girdisi ir jo paties muzikos kino filmams citatos, ir Ludwigo van Beethoveno, Piotro Čaikovskio bei Nikolajaus Rimskio-Korsakovo muzikos atgarsiai.

Programos tekstą parengė redaktorė Laimutė Ligeikaitė

Birželio 11 d., antradienis, 19 val.
Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčia

SERGEJUS KRYLOVAS IR DRAUGAI

**LIETUVOS KAMERINIS
ORKESTRAS**

Meno vadovas, dirigentas ir solistas

SERGEJ KRYLOV

(smuikas; Rusija, Italija, Lietuva)

Solistai:

PAVEL VERNIKOV

(smuikas; Ukraina, Šveicarija)

SVETLANA MAKAROVA

(smuikas; Baltarusija, Šveicarija)

ELENA DAUNYTĖ

(violončelė)

GLORIA CAMPANER

(fortepijonas, Italija)

PROGRAMA

I

VIDMANTAS BARTULIS (g. 1954)

„I like F. Schubert“ (Kvintetas C-dur, op. 163 *Adagio*)

ALGIRDAS MARTINAITIS (g. 1950)

Koncertas smuikui ir styginių orkestrui „Trijų *mi*art komedijų sezonas“

*Commedia mi*art

Baletas-komedija

La caccia-komedijos sezonas

Solistas SERGEJ KRYLOV (smuikas)

II

ALFRED SCHNITTKE (1934–1998)

„Moz-Art à la Haydn“ dviem smuikams ir kameriniam orkestrui

Solistai:

PAVEL VERNIKOV, SVETLANA MAKAROVA (smuikai)

GIYA KANCHELI (g. 1935)

Koncertas fortepijoniniam trio ir styginių orkestrui „Middelheim“

Solistės:

GLORIA CAMPANER (fortepijonas),

SVETLANA MAKAROVA (smuikas),

ELENA DAUNYTĖ (violončelė)

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

Dirigentas SERGEJ KRYLOV

SERGEJUS KRYLOVAS

Trykštantis muzikalumas, gilus lyriškumas, kerintis garso grožis ir kvapą gniaužiantis virtuoziškumas – tai savybės, priskiriamos smuikininkui S. Krylovui.

Pastaraisiais metais S. Krylovas koncertuoja su žymiausiais pasaulio kolektyvais: Sankt Peterburgo, Londono ir Karališkosios filharmonijų, Rusijos nacionaliniu, Marijos teatro, Prancūzijos radijo, „Filarmonica della Scala“, „Accademia di Santa Cecilia“, „Staatskapelle Dresden“, Berlyno „Konzerthausorchester“, NHK Tokijo, Budapešto festivalio, Atlantos simfoniniais orkestrais.

Viena iškiliausių asmenybių, turėjusių ypač didelės įtakos S. Krylovo kūrybos keliui, yra Mstislavas Rostropovičius. S. Krylovas bendradarbiavo su dirigentais Dmitrijumi Kitajenko, Michailu Pletniovu, Vasilijumi Petrenko, Valerijumi Gergijevu, Andrejumi Boreiko, Vladimiru Jurowskiu, Vladimiru Aškenaziu, Dmitrijumi Lissu, Jurijumi Bašmetu, Fabio Luisi, Roberto Abbado, Michalu Nesterowicziumi, Karelu Chichonu.

S. Krylovas dalyvauja įvairiuose kamerinės muzikos projektuose, groja su Denisu Macujevu, Nikolajumi Luganskiu, Borisu Berezovski, Itamaru Golanu, Michailu Lifitsu, Jelena Baškirova, Jurijumi Bašmetu, Maksimu Rysanovu, Aleksandru Kniazevu.

Nuo 2008 m. S. Krylovas yra Lietuvos kamerinio orkestro (LKO) meno vadovas, jis pasirodo ir kaip dirigentas bei solistas; orkestro repertuaras labai platus – nuo baroko iki šiuolaikinės muzikos.

S. Krylovas augo Maskvos muzikų šeimoje, groti smuiku pradėjo būdamas penkerių, mokėsi Maskvos centrinėje muzikos mokykloje, Kremonos muzikos akademijoje Italijoje. Pelnė pirmąsias premijas tarptautiniuose Rodolfo Lipizerio, „Stradivarius“, Fritzo Kreislerio konkursuose.

Naujausi S. Krylovo įrašai – du garsiausios pasaulyje klasikinės muzikos leidėjos „Deutsche Grammophon“ išleisti CD, tai Lietuvos kamerinio orkestro ir Sergejaus Krylovo atliekami A. Vivaldi „Metų laikai“ ir N. Paganini „24 kaprisai“. Abu albumai buvo puikiai įvertinti kritikų. Praeitą sezoną „Sony Classical“ gyvai įrašė S. Krylovo atliekamą Ezio Bosso Koncertą smuikui ir orkestrui, diriguojamą autoriaus. Neseniai solistas įrašė ir K. Pendereckio Koncertą smuikui „Metamorphosen“, jį taip pat dirigavo autorius.

Daugiau informacijos:

<https://www.amcmusic.com/artists/sergej-krylov/>

Siono festivalio (Šveicarija) meno vadovas, iš Odesos kilęs **PAVELAS VERNIKOVAS** – D. Oistracho ir S. Snitkovskio (Maskvos P. Čaikovskio valstybinė konservatorija) mokinys, jau daugiau kaip dvidešimt metų vadinamas smuikovirtuožu. Tarp kitų, jis yra laimėjęs tarptautinį ARD muzikos konkursą ir *Grand Prix* tarptautiniame Vittorio Gui smuikininkų konkurse Florencijoje.

P. Vernikovas koncertuoja tokiose scenose kaip Amsterdamo „Concertgebouw“, Niujorko „Carnegie Hall“ ir „Kennedy Center“, Londono „Wigmore Hall“, Paryžiaus „Gaveau“ salė, Milano „La Scala“ ir Romos „Accademia di Santa Cecilia“. Jau 30 metų jis yra Čaikovskio trio narys.

Smuikininkas yra koncertavęs su S. Richteriu, J. Galway'umi, A. Meunier, P. Gallois, M. Tipo, N. Gutman, O. Kaganu, E. Virsaladze, M. Maisky, J. Bašmetu, Ch. Zimmermannu ir A. Pay'umi. Jis buvo kelių muzikos festivalių – Gubijaus (Italija), Dubrovniko (Kroatija) ir Elato (Izraelis) – meno vadovu.

Profesorius dėsto meistriskumo kursuose visame pasaulyje: Italijoje, Prancūzijoje, Suomijoje, Ispanijoje (*Escuela Superior de Música Reina Sofía*), Izraelyje (*Rubin Academy*), Vokietijoje (*Kronberg Academy*), dalyvauja įvairių tarptautinių konkursų žiuri (Szigeti, Kreislerio, Gui, ARD, Sendajaus, Sarasate's, Wieniawskio ir kt.) veikloje. Jo smuikavimą įrašinėja garsios studijos: „Ondine“, RCA ir „Dynamic“.

P. Vernikovas dėstė Liono nacionalinėje konservatorijoje; šiuo metu jis yra Vienos universiteto konservatorijos ir Lozanos aukštosios muzikos mokyklos smuiko profesorius. 2013 m. paskirtas Siono festivalio meno vadovu.

Daugiau informacijos:

<http://www.pavelvernikov.com/>

Maskvoje gimusi **SVETLANA MAKAROVA** griežti smuiku pradėjo penkerių metų, o dešimties tapo tarptautinio P. Čaikovskio jaunųjų muzikų konkurso I vietos laimėtoja. 2008 m. baigė Maskvos P. Čaikovskio valstybinę konservatoriją (prof. M. Glezarovas kl.).

Smuikininkė pasirodo ir kaip solistė, ir kaip įvairių kamerinių ansamblių dalyvė; įrašė keletą kompaktinių plokštelių (Čaikovskio, Beethoveno, Brahms, Schuberto, Schönbergo kūriniai). Nuo 2003 m. būdama Verbje festivalio orkestro, o nuo 2006 m. – to paties festivalio Kamerinio orkestro narė, ji bendradarbiauja su tokiais žymiais muzikais kaip J. Levine'as, V. Gergijevs, J. Bašmetas, D. Sitkoveckis, M. Vengerovas, J. Temirkanovas. 2008–2011 m. S. Makarova buvo viena iš orkestro „Palau de les Arts Reina Sofia“ Valensijoje koncertmeisterių (tuo metu jam vadovavo L. Maazelis ir Z. Mehta). Smuikininkė yra koncertavusi Ciuricho „Tonhalle“, „La Scala“, „La Fenice“ ir „La Pergola“ teatrų salėse, Seulo meno centre, P. Čaikovskio koncertų salėje ir kitur.

S. Makarova yra dalyvavusi įvairiuose muzikos festivaliuose, iš kurių minėtini Verbje (Šveicarija), Mijadzakio (Japonija), Los Andželo (JAV), Elato (Izraelis), „Paganiniana“ (Italija) „Muzikos pavasaris“ (Moldova). Kartu su P. Vernikovu ji veda meistriskumo kursus Austrijoje, Italijoje, Izraelyje, Šveicarijoje, Japonijoje. Smuikininkė yra dėstiusi Gnesinų muzikos akademijoje Maskvoje ir Fjezolės muzikos mokykloje Italijoje. Nuo 2014 m. S. Makarova yra Loanos aukštosios muzikos mokyklos smuiko profesorė.

Jauna violončelininkė **ELENA DAUNYTĖ** – daugelio tarptautinių konkursų laureatė, ansamblio „Regnum musicale“ bei šiuolaikinės muzikos ansamblio „Synaesthesia“ narė.

Kaip solistė ar kamerinės muzikos interpretuotoja ji yra pasirodžiusi įvairiuose konkursuose, festivaliuose, meistriskumo kursuose: nuo Latvijos, Vokietijos, Šveicarijos, Olandijos, Italijos, Ispanijos, Didžiosios Britanijos iki Honkongo ir JAV. Kaip solistė yra grojusi su įvairiais Lietuvos ir užsienio orkestrais: Lietuvos nacionaliniu, Lietuvos valstybiniu, Latvijos nacionaliniu, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos simfoniniais, Lietuvos, Klaipėdos kameriniais, „Camerata Klaipėda“.

E. Daunytė mokėsi M. K. Čiurlionio menų mokykloje (mokyt. Romano Armono kl.), studijavo Karališkajame šiauriniame muzikos koledže Mančesteryje (prof. N. Joneso kl.) ir LMTA (prof. Rimanto Armono kl.), tobulinosi meistriskumo kursuose (G. Sollima, D. Geringas, F. Helmersonas, T. Svane'as, K. Georgian). Nuo 2015 m. E. Daunytė studijuoja dainavimą pas prof. V. Prudnikovą. Kasmet gilina vokalo žinias Birštono vasaros menų akademijoje.

Už aktyvią koncertinę ir konkursinę veiklą bei Lietuvos vardo garsinimą užsienyje violončelininkė yra gavusi Lietuvos Respublikos prezidentų V. Adamkaus ir D. Grybauskaitės padėkas.

Italų pianistė **GLORIA CAMPANER** koncertuoja nuo penkerių metų amžiaus, dvylikos ji jau pasirodė su Venecijos simfoniniu orkestru. Atlikėja laimėjo ne vieną tarptautinį konkursą, tarp kitų – I. Paderewskio pianistų Los Andžele (sidabro medalis), IBLA *Grand Prize* (pirma premija), XI Maroko muzikos Kasablankoje (žiuri prizas).

Po debiuto 2010 m. Niujorko „Carnegie Hall“ prasidėjo pasaulinė G. Campaner karjera, jos gastrolių keliai – Europa, Kinija, Japonija, Pietų Afrika, Armėnija, Libanas, JAV, Izraelis, Lotynų Amerika, Indija, Velykų salos, Mianmaras. Pianistė daug koncertuoja labdaringai, kaip minėtame Mianmare – tai buvo pirmas viešas koncertas žlugus diktatūrai šioje šalyje. G. Campaner susitinka su vaikais ir studentais, lankosi ligoninėse ir našlaičių prieglaudose. Ji užsiima edukacija, remia jaunus talentus, veda meistriskumo kursus visame pasaulyje.

G. Campaner koncertuoja Londono „Cadogan Hall“, Zalcburgo Mozarteume, „Kioi Hall“ Tokijuje, Paryžiaus „Salle Cortot“, Los Andželo, Varšuvos ir Krokuvos filharmonijose, Romos „Auditorium Parco della Musica“. Pianistė pasirodo su Anglijos kameriniu, Seulo, Johanesburgo, Baden Badeno filharmonijų, Lugano „Orchestra della Svizzera italiana“, Tokijo, Konstanco Pietvakarių Vokietijos simfoniniais orkestrais, Kremonos kvartetu. Biografai pabrėžia įvairiapusį pianistės talentą – ji bendradarbiauja su džiazo ir liaudies muzikos atlikėjais, choreografais, šokėjais, aktorais, didžėjais.

2018 m. G. Campaner tapo „Associazione Bellini“ koncertų Mesinoje (Sicilija) meno vadove ir N. Mandelos universiteto Pietų Afrikoje fortepijono profesore.

Daugiau informacijos:
<https://gloriacampaner.com/>

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS (meno vadovas ir dirigentas Sergejus Krylovas), žr. 20 p.

Koncerto programoje – gerai žinomi vardai: skambės dviejų bendraamžių lietuvių kompozitorių – Vidmanto Bartulio ir Algirdo Martinaičio – bei jų vyresniųjų kolegų, Lietuvos muzikams artimų kūrėjų – Alfredo Schnittke's ir Giyos Kancheli – kūriniai.

Vidmanto Bartulio „I like F. Schubert“ (Kvintetas C-dur, op. 163, Adagio)

Stilių, žanrų, manierų, nuotaikų ir potyrių įvairovė Vidmanto Bartulio muzika pranoksta daugelio lietuvių kolegų kūrybą, kaskart stebindama netikėtais posūkiais ir rakursais. Jis gali rašyti bet ką – nuo kamerinių miniatiūrų iki operos ir stambių orkestrinių kūrinių, nuo liaudies dainų harmonizacijų iki didžiulių masinių renginių, nuo monumentalios *Requiem* iki muzikos mados kolekcijų pristatymams, popdainių aranžuotų ir t. t. Bartulio ankstyvosios kompozicijos išsiskyrė intravertiškumu, kontempliatyvumu, elegiška nuotaika, pabrėžtinu lakoniškumu, poslinkiu minimalizmo link ir dažnai šmėščiojančiais gamtos įvaizdžiais, būdingais visiems 8-ojo dešimtmečio pabaigoje debiutavusiems kompozitoriams. Didelė teatro kompozitoriaus patirtis vėliau paskatino jį kurti ir režisuoti savo paties „dramas“ – efektingas surrealistines, makabriškai ironiškas instrumentinio teatro kompozicijas, sukėlusias ažiotažą 9-ojo dešimtmečio pabaigoje. Beveik visose savo kompozicijose Bartulis atsigręžia į pamėgtąją praeities muziką, cituodamas ir perprasmindamas ją paradoksaliuose nūdienos kontekstuose. Kartais „svetimos“ muzikos Bartulio kūrinuose tiek daug, kad kompozitoriaus tapatybė, regis, ištirpsta jos gausybėje.

MIC informacija

„Kūrinys parašytas 1998 m. Šv. Kristoforo orkestrui D. Katkaus užsakymu. Tematinė (natų) medžiaga paimta iš F. Schuberto kvinteto C-dur, op. 163, lėtosios dalies – *Adagio*... Taip jau išėjo, kad visa mano „I like...“ serija, naudojant originalias „detales“, buvo konstruojama lyg ir „nauja“ muzika... Ir šiuo atveju galima sakyti, kad „natos“ – Schuberto, o „muzika“ – mano...“

Vidmantas Bartulis

Algirdo Martinaičio Koncertas smuikui ir styginių orkestrui „Trijų m'art komedijų sezonas“

A. Martinaitis – tikras romantinio kūrėjo tipas iš prigimties, ir toks išlieka nepaisant kai kurių pastarojo laikotarpio „nukrypimų“. Aštuntojo dešimtmečio pabaigoje, kai jis debiutavo kartu su bendraminčiais „neoromantikų“ kartos kompozitoriais, gamtiškųjų inspiracijų prisodrintos jo kompozicijos išsiskyrė ypatingu poetiškumu ir giliu emociniu poveikiu. Ši „gamtos ciklą“ vainikavo kamerinė kantata-koncertas „Cantus ad futurum“ (1982), tapusi savotišku šios kompozitorių kartos manifestu, išreiškiančiu jos estetines ir etines nuostatas, jausmus, baimes ir viltis. Paskutiniame XX a. dešimtmetyje kurtame kamerinių kūrinių cikle – „Pradžios ir pabaigos knygoje“ – liūdną džiūstančių medžių, senkančių upių ir nykstančių paukščių grožį pakeitė blogio, gyvuliškumo ir Paskutinio teismo motyvai. Savo naujuose kūrinuose kompozitorius nuolat provokuoja apmąstymus apie autorystės ribas, individualumo ir originalumo sąvokoms priešindamas banalybę, mėgdžiojimą ir jau atrastų, išmėgintų dalykų kartojimą. Tokius aukštosios ir žemosios kultūros hibridus kompozitorius vadina „muzika iš antrų rankų“. Dar viena itin svarbi ir visai kitokia kompozitoriaus dabartinės kūrybos sritis – religinė muzika.

MIC informacija

Trijų dalių Koncerte smuikui ir styginių orkestrui (2014 m.) A. Martinaitis „surežisavo“ skirtingų žanrų spektaklį, groteskiškai supynęs į vieną visus teatro sezonus. Čia vienam katile verda ir komedija *dell'arte*, ir tragedija, ir baletas.

„Šiame kaukių baliuje „palaidas“ intertekstualumas neblogai įsuka teatriškąjį diskursą, kitą kalbėjimą žinomais tekstais ir atskleidžia naujas atlikėjų artistiško galimybes. Šiuo „oposumu“ (panašiu į opusą, bet čia kailinis žvėrelis) autorius malonųjį klausytoją 20-čiai minučių įvilioja į „afektinės anestezijos“ (Patrice'as Pavisas) seansą, kuriame veikia jo naujoji mylimoji šv. Kvailybė, pilna grotesko, blizgesio, bravūros..., nes ten, lauke, už durų mūsų visų laukia nelaukiamas tragiškasis komedijos teatras.“

Algirdas Martinaitis

Rusų kompozitoriaus **Alfredo Schnittke's** kūrybinis kelias nebuvo vientisas: pirmieji kūriniai susiję su griežtos serijinės kompozicijos technikos studijomis, vėliau jis atrado savo polistilistiką – įvairių epochų muzikos stilius naudojo vienu metu. A. Schnittke su Lietuva palaikė artimus ryšius: ne kartą skaitė paskaitas Muzikos akademijoje, bendravo su kompozitoriais ir atlikėjais. Nuoširdi draugystė jį siejo su dirigentu Sauliumi Sondeckiu ir Lietuvos kameriniu orkestru. 1977 m. Vilniuje pirmą kartą atliktas *Concerto grosso* Nr. 1 – solistai G. Kremeris, T. Grindenko ir S. Sondeckio diriguojamas LKO (jiems ir dedikuotas šis kūrinys). Vėliau LKO patikėta pirmą kartą atlikti dar kelis kūriniai: *Concerto grosso* Nr. 3 (1985, parašytas orkestro 25-mečiui), A. Bergo kanonas (1985), Sonata smuikui ir styginių orkestrui (1986) ir „Sutartinės“ (1991). Šis kūrinys ypač brangus Lietuvai – tai kompozitoriaus atsakas į kruvinus 1991 m. sausio 13-osios įvykius Vilniuje, pirmą kartą „Sutartinės“ skambėjo vasario 5 d. Vilniaus operos teatre.

„**Moz-Art à la Haydn**“ **dviem smuikams ir kameriniam orkestrui** (1977) parodo puikų Schnittke's humoro jausmą. Kūrinys pagrįstas nebaigta Mozarto pantomimos muzika KV 446 (jos citatas Schnittke naudojo ir kituose savo kūrinuose). Pokštai prasideda nuo pavadinimo „Moz-Art à la Haydn“ – tai žodžių žaismas, kai lyg ir atpažįstami žodžiai, kitaip sunarstyti, pakeičia prasmę ir vokiškai reiškia „bet kas“. O iš Haydno kompozitorius pasiskolina jo „Atsisveikinimo“ simfonijos idėją ir... kuo viskas baigsis – išgirsite ir pamatysite patys.

Gruzinų kompozitorius **Giya Kancheli** 1963 m. baigė Tbilisio konservatoriją, septynerius metus joje dėstė orkestruotė, vėliau dirbo Š. Rustavelio dramos teatro muzikos direktoriumi. Nuo 1991 m. kompozitorius apsigyveno Vakarų Europoje – iš pradžių įsikūrė Berlyne, o 1995 m. Karališkojo flamandų filharmonijos orkestro kvietimu persikėlė į Antverpeną. G. Kancheli neretai lyginamas su amžininkais Arvo Pärtu arba Johnu Taveneriu dėl bendro bruožo – muzikos dvasingumo. Jo kompozicijų sąrašė – septynios simfonijos, opera „Muzika gyviesiems“, *Requiem* „Bright Sorrow“ solistams, chorui ir orkestrui, muzikinė liturgija altui ir orkestrui „Apraudotas vėjo“, *Abii ne viderem* altui, fortepijonui ir styginiams (Lietuvoje pirmą kartą atlikta 1999 m. Vilniaus festivalyje, dalyvavo ir pats kompozitorius), įvairios kamerinės ir chorinės partitūros. Kompozitorius tapo plačiai žinomas kaip muzikos kino filmams (tarp kurių bene populiariausias filmo „Kin-dza-dza!“ garso takelis) ir dramos spektakliams („Karalius Lyras“ ir kt.) autorius.

Koncertas fortepijoniniam trio ir styginių orkestrui „Middelheim“ buvo rašomas 2016–2018 metais. G. Kancheli jį paskyrė Antverpeno ligoninės „Middelheim“ gydytojams, ne kartą išgelbėjusiems kompozitoriaus gyvybę. Pirmą kartą kūrinys atliktas 2018 m. liepos 21 d. Pjetrasantoje, o po kelių savaičių Lietuvos kamerinis orkestras jį grojo Siono festivalyje.

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 14 d., penktadienis, 19 val.
Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčia

MONIUSZKO 200.
KETURIOS AUŠROS VARTŲ
LITANIJOS

Solistai:

VERA TALERKO

(sopranas, Latvija)

EWA WOLAK

(mecosopranas, Lenkija)

RAFAL BARTMIŃSKI

(tenoras, Lenkija)

LIUDAS MIKALAUSKAS

(bosas)

KAUNO VALSTYBINIS

CHORAS

Meno vadovas ir vyr. dirigentas

Petras Bingelis

LIETUVOS NACIONALINIS

SIMFONINIS ORKESTRAS

Meno vadovas ir vyr. dirigentas

Modestas Pitrėnas

Dirigentas

ANTONI WIT

(Lenkija)

Koncerto partneris

Koncertą globoja:

LIETUVOS
NACIONALINĖ
UNESCO
KOMISIJA

Lietuvos kultūros organizacija

Stanislovo Moniuškos 200-osios
gimimo metinės (1819–1872)
UNESCO minima sukaktis

Koncertą iš dalies
finansuoja:

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

PROGRAMA

STANISŁAW MONIUSZKO (STANISŁOVAS MONIUŠKA, 1819–1872)

Ketrios „Aušros vartų litanijos“ („Litanie ostrobramskie“) solistams,
chorui ir orkestrui (1843–1855).

Skiriama kompozitoriaus gimimo 200-osioms metinėms

„Aušros vartų litanija“ Nr. 1 (1843):

Kyrie eleison

Sancta Maria, ora pro nobis

Salus infirmorum, ora pro nobis

Agnus Dei

„Aušros vartų litanija“ Nr. 2 (1849):

Kyrie eleison

Christe audi nos

Sancta Maria, ora pro nobis

Rosa mystica, ora pro nobis

Agnus Dei

„Aušros vartų litanija“ Nr. 3 (1854):

Kyrie eleison

Christe audi nos

Sancta Maria, ora pro nobis

Janua coeli, ora pro nobis

Agnus Dei

„Aušros vartų litanija“ Nr. 4 (1855):

Kyrie eleison

Christe audi nos

Refugium peccatorum, ora pro nobis

Agnus Dei

Latvių sopranas **VERA TALERKO** dainavimo magistro studijas 2016 m. baigė Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje (LMTA, prof. A. Kriksčiūnaitės kl.). Studijų metais dainininkė savo vokalinių meną tobulino meistriskumo kursuose, kuriuos vedė Violeta Urmana, Gerda van Zelm, Angela Goba, Irina Dolzhenko. Be to, ji dalyvavo LMTA operos studijos pastatymuose, dainavo „Vilnius City Opera“ ir Baltijos kamerinio operos teatro spektakliuose, bendradarbiavo su režisiere Dalia Ibelhauptaite, nuolatos sulaukdavo kvietimų pasirodyti įvairiuose projektuose (pvz., paauglių operoje „Kodas 555“, „Kultūros nakties“ projekte „Bėk, Don Žuanai, bėk“ ir pan.).

2016 m. V. Talerko pradėjo dainuoti Norvegijos nacionaliniame operos ir baletų teatre, čia parengė tokius vaidmenis kaip Amūras (C. Monteverdi „Orfėjas ir Euridikė“), Lola (P. Mascagni „Kaimo garbė“), Fraskita (G. Bizet „Karmen“), Miuzetė (G. Puccini „Bohema“) ir kt. 2017 m. Bad Vildbade (Vokietija) vykusiame G. Rossini festivalyje solistė atliko Berenikės partiją G. Rossini operoje „Vagis per atsitiktinumą“, kurią dirigavo Antonino Fogliani, režisavo Jochenas Schonleberas. 2018 m. atlikėja surengė koncertinių pasirodymų – dainavo soprano partijas F. Schuberto Mišiose As-dur, W. A. Mozarto Mišiose c-moll, C. Orfo „Carmina Burana“, G. Rossini „Mažosiose iškilmingose mišiose“ ir kt. Dainininkė dalyvavo tokiuose tarptautiniuose festivaliuose kaip „Europos dainų forumas“, „ReStart“, „Sugrįžimai“, „NordOpera“, „Europos keliai“, „Rossini Vildbade“.

V. Talerko yra pelniusi apdovanojimų: tai W. A. Mozarto premija W. Stenhammaro tarptautiniame konkurse Švedijoje (2018), Vokietijoje pelnytas „Bel Canto“ prizas (2017), III premija ir prizas už meistriskumą konkurse „Gintarinė lakštingala“ Kaliningrade (2016), I premija V. Jonuškaitės-Zaunienės konkurse Vilniuje (2015) bei II premija Dainų (*lied*) konkurse Berlyne (2015). Muzikos kritikai šios iš Daugpilio kilusios dainininkės muzikavimą apibūdina taip: „Kaip tyras ir veržlus šaltinis išilieja į jūros gelmes, taip nuolat auga ir stiprėja jaunos dainininkės talentas... Unikali muzikinė atmintis, tyra intonacija, nuostabus balso tembras ir platus diapazonas, patraukli išvaizda ir artistiškas...“

Muzikinį išsilavinimą lenkų dainininkė **EWA WOLAK** įgijo Krokuvos muzikos akademijoje, čia mokėsi griežti altu ir dainuoti, vėliau studijas tęsė Karlsruhės aukštojoje muzikos mokykloje. M. Callas dainininkų konkurse Atėnuose ji pelnė Didįjį prizą, yra kelių kitų tarptautinių konkursų laureatė. Už meninius pasiekimus E. Wolak pelnė Europos kultūros apdovanojimą; 2011 m. jai suteiktas Kamerinio dainavimo titulas („Kammersängerin“).

E. Wolak dainuoja mecosoprano ir kontralto partijas. Solistė pasižymi išpūdingu balso diapazonu ir išsiskiriančiu tembru. Ji puikiai atlieka ir G. F. Händelio koloraturas, ir alto partijas G. Verdi ar R. Wagnerio operose. E. Wolak repertuare – nuo ankstyvųjų meistrų kūrybos iki šiuolaikinių opusų. Dėl išpūdingų vokalo duomenų solistė kviečiama dainuoti pagrindiniuose operos teatruose visame pasaulyje. Pastaruoju metu ji dirba Karlsruhės operos teatre. Tarp svarbesnių vaidmenų minėtini: Karmen (G. Bizet „Karmen“), Dalila (C. Saint-Saëns „Samsonas ir Dalila“), Fidė (G. Meyerbeerio „Pranašas“), Izabelė (G. Rossini „Italė Alžyre“), net po keletą vaidmenų R. Wagnerio, G. Verdi operose. Solistė dažnai kviečiama atlikti G. F. Händelio operų partijas.

2008 m. E. Wolak pirmą kartą dainavo Berlyno teatre „Deutsche Oper“, nuo tada ji čia nuolatos kviečiama sugrįžti. Taip pat pasirodė Berlyno „Komische Oper“, Suomijos, Nansi, Monpeljė nacionalinės operos teatruose, Liuksemburgo didžiajame teatre, Malmės, Manheimo, Kaljario, Vienos teatruose, Tulūzos Kapitolijaus teatre, Verdi teatre Trieste ir daugelyje kitų.

Greta operinės veiklos E. Wolak nuolatos rengia koncertinius pasirodymus, yra puiki oratorių atlikėja, dainavo diriguojant maestro K. Pendereckiui. Dainininkė surengė pasirodymų įvairiose Europos šalyse, Japonijoje, Pietų Korėjoje, Izraelyje, JAV. Ji dainavo su įvairiais Lenkijos kolektyvais (pvz., Varšuvos filharmonijos, „Sinfonia Varsovia“, Katovicų lenkų radijo orkestrai), Berlyno vokiečių, Vienos radijo ir „Musikverein“, Miuncheno ir Kelno filharmonijų, Prancūzijos radijo filharmonijos, Ciuricho „Tonhalle“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Zalcburgo Mozarteumo, Madrido „Auditorio Nacional de Musica“, Paryžiaus „Cité de la Musique“ ir daugeliu kitų simfoninių bei kamerinių orkestrų. Solistė įdainavo įrašų kompaktinėse plokštelėse, nemažai jos koncertų įrašyta radijo, TV archyvuose.

Lenkų tenoras **RAFALAS BARTMIŃSKIS** 2012 m. pateko į įtakingo britų savaitraščio „Spectator“ sudarytą geriausių operos dainininkų šešetą. Dėl balso savybių dainininkas ypač dažnai atlieka romantinio repertuaro muziką. Jis dainavo tokiuose teatruose kaip Maskvos Didysis, Leipcigo „Gewandhaus“, Paryžiaus „Théâtre du Châtelet“, Latvijos nacionalinė opera, pasirodė Veksfordo operos festivalyje. 2002 m. Lenkijos nacionalinėje operoje Varšuvoje R. Bartmiński debiutavo Lenskio vaidmeniu

(P. Čaikovskio „Eugenijus Oneginas“), nuo 2003 m. yra nuolatinis šio teatro solistas. Su šiuo teatru gastroliavo Londone, Vilniuje, Peralados pilies festivalyje Ispanijoje; 2003 ir 2005 m. Tamino partiją (W. A. Mozarto „Užburtoji fleita“) atliko gastrolėse Austrijoje, Vokietijoje ir Šveicarijoje.

R. Bartmiński kviečiamas dainuoti svarbiausiuose operos teatruose gimtojoje Lenkijoje – nuo 2006 m. nuolatos pasirodo Vroclavo operos teatre, 2009 m. debiutavo Krokuvos teatre ir kt.

2010 m. R. Bartmiński pasirodė I. Dobrzynskio operoje „Monbaras“, koncertiniam atlikimui dirigavo Lukaszas Borowiczus, opera vėliau įamžinta kompaktinėje plokštelėje. Vienas svarbiausių 2012–2013 m. sezono įvykių – solisto pasirodymas naujo operos teatro Balstogėje atidarymo ceremonijoje, atliekant Stefano partiją S. Moniuszko operoje „Baisusis dvaras“.

R. Bartmiński nuolatos koncertuoja su pagrindiniais Lenkijos orkestrais, minėtini pasirodymai su užsienio kolektyvais – tai K. Szymanowskio Simfonijos Nr. 3 atlikimas su Bavarijos radijo simfoniniu orkestru, diriguojant Marissui Jansonsui (2008, išleistas CD), koncertai su Ispanijos radijo orkestru, diriguojamu Hannu Lintu (2011), K. Pendereckio „Lenkiškojo rekviem“ atlikimas su Leipcigo radijo kolektyvu, diriguojant pačiam maestro (2011), ir kt. 2013 m. lapkritį minint K. Pendereckio 80-ąjį gimtadienį, solistas dalyvavo atliekant šventinį kompozitoriaus „Credo“, diriguojant Valerijui Gergijevui.

2014 m. koncertavo gastrolėse Izraelyje su Izraelio filharmonijos orkestru, diriguojant Gary'ui Bertini. Dainininkas bendradarbiavo su įvairiais dirigentais, tai L. Borowiczus, G. Chmura, T. Currentzis, C. Hogwoodas, M. Gomez-Martinezas, T. Hanus, J. Kaspszykas, J. Latham-Koenigas, E. Michnik, M. Minkowski, M. Pitreñas, A. Straszynski, A. Witas, A. Zedda. Tarp svarbesnių režisierių minėtini D. Aldenas, D. Tcherniakovas, M. Trelinski, K. Warlikowskis ir M. Znanieckis.

R. Bartmiński vokalo meną studijavo K. Szymanowskio muzikos akademijoje Katovicuose (prof. E. Sasiadeko kl.), 2007 m. tarptautiniame S. Moniuszko dainininkų konkurse jis pelnė antrąją premiją. Minėtini ir ankstesni pasiekimai – 2001 m. jis pelnė trečiąją premiją A. Sari dainininkų konkurse Naujajame Sonče, 2005 m. jam suteiktas Perspektyviausio lenkų tenoro titulas.

LIUDAS MIKALAUSKAS (bosas) – Lietuvos nacionalinio operos ir baletų teatro (LNOBT), Kauno valstybinio muzikinio teatro solistas. Savo išskirtiniu balso tembru ir artistišku L. Mikalauskas yra pelnęs didžiulę publikos meilę. Jis yra tradicinių festivalių „Tarptautinis Tauragės muzikos festivalis“, „Nuo Paberžės iki Pažaislio“, „Tarptautinis Paberžės muzikos festivalis“, „Tarptautinis Skarulių muzikos festivalis“ meno vadovas ir pagrindinis organizatorius.

2011 m. L. Mikalauskas baigė studijas LMTA Kauno fakultete bei VDU Muzikos akademijoje (prof. S. Martinaitytės kl.). 2007 m. stažavosi Didžiojoje Britanijoje, Karališkojoje Velso muzikos ir dramos kolegijoje. Dainininkas yra 12-os tarptautinių dainininkų konkursų Didžiojo prizo ir pirmosios premijos laureatas, tarp svarbesnių minėtini A. Diduros operos dainininkų bei A. Sari dainininkų konkursai Lenkijoje, I. Jurjevės konkursas Estijoje, dainininkų konkursai „XXI amžiaus menas“ Ukrainoje ir „Langas į Europą“ Rusijoje.

L. Mikalauskas rengia vaidmenis LNOBT ir visuose Lietuvos muzikiniuose teatruose. Jo repertuare – daugiau kaip 30 vaidmenų, žymiausi iš jų: Figaras (W. A. Mozarto „Figaro vedybos“), Mefistofelis (Ch. Gounod „Margarita“), Grafas de Grižė (J. Massenet „Manon“), Donas Bartolas ir Donas Bazilijus (G. Rossini „Sevilijos kirpėjas“), Davaina (G. Kuprevičiaus „Karalienė Bona“), Papagenas (W. A. Mozarto „Užburtoji fleita“), Tėvas Lorencas (Ch. Gounod „Romeo ir Džuljeta“). Dainininkas dažnai kviečiamas dainuoti su visais Lietuvos simfoniniais orkestrais, koncertuoja tarptautiniuose festivaliuose Lietuvoje, Lenkijoje, Estijoje, Slovakijoje, Ukrainoje, Rusijoje, Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje, Švedijoje, JAV.

2006 m. L. Mikalauskas apdovanotas LR kultūros ministerijos premija „Už geriausią profesionaliojo meno 2006 m. debiutą“. 2008 m. jis dalyvavo LRT muzikiniame projekte „Triumfo arka“, kurį nugalėjęs pelnė „Auksinio balso“ titulą.

Lenkų dirigentas **ANTONI WITAS** yra viena svarbiausių šios šalies muzikos pasaulio asmenybių ir lenkų muzikos puoselėtojas. Įspūdinga maestro karjera prasidėjo 1971 m., kai jis tapo prestižinio H. von Karajano dirigentų konkurso antros vietos laimėtoju, buvo pakviestas eiti šio legendinio maestro asistento pareigas rengiant Velykų festivalį Zalcburge. O 2013 m. A. Witas pelnė „Grammy“ prizą už K. Pendereckio muzikos įrašus. Iš viso dirigentas šiam prestižiniam apdovanojimui buvo nominuotas net septynis kartus!

Per savo ilgą muzikinį kelią A. Witas yra dirgavęs bene visiems svarbiausiems Lenkijos kolektyvams. Iškart po laimėjimo H. von Karajano konkurse jis tapo Pomeranijos filharmonijos meno vadovu. Nuo 1983 m. net 17 metų buvo Lenkijos nacionalinio radijo simfoninio orkestro Katovicuose vadovu. 2001–2013 m. A. Witas užėmė bene svarbiausias dirigento pareigas Lenkijoje – buvo Varšuvos filharmonijos pagrindinis meno vadovas, 2013–2018 m. – Navaros simfoninio orkestro muzikos vadovas. 2015 m. jam įteiktas Prancūzijos garbės legiono medalis; maestro yra Krokuvos filharmonijos garbės dirigentas.

A. Witas surengė pasirodymų visoje Europoje, Šiaurės ir Pietų Amerikos šalyse, Tolimuosiuose Rytuose. Tarp svarbesnių kolektyvų minėtini Dresdenu filharmonijos, Vakarų Vokietijos radijo, Ciuricho „Tonhalle“, Milano „Filarmonica della Scala“, Kinijos, Karališkosios filharmonijų, Monrealio, BBC simfoniniai orkestrai. Tačiau šis orkestrų sąrašas tuo neapsiriboja – maestro yra dirgavęs dešimtims pasaulio kolektyvų, tarp kurių – Berlyno filharmonijos, Štutgarto, Prahos radijo, Helsinkio, Sankt Peterburgo, Nagojos, Naujosios Japonijos, Honkongo ir Malaizijos filharmonijų, Veimaro „Staatskapelle“, Budapešto festivalio, Šv. Cecilijos akademijos Romoje, Liono nacionalinis, Puerto Riko, Pekino, BBC, Klivlando, Buenos Airių „Teatro Colon“ simfoniniai orkestrai.

Maestro diskografija įspūdinga – tai daugiau kaip du šimtai įrašų prestižinėse kompanijose EMI, „Sony“ ir „Naxos“. Vien „Naxos“ išplatino daugiau kaip penkis milijonus jo įdiriguotų įrašų. Ypatingo atgarsio sulaukė A. Wito diriguojami S. Prokofjevo fortepijoniniai koncertai, kuriuos atliko pianistas Kun-Woo Paikas – šis įrašas pelnė prestižinį „Diapason d’Or“ ir Naujosios akademijos („Nouvelle Académie du Disque“) Didįjį prizą. Minėtini ir kiti itin garbūs įvertinimai, paskirti A. Wito kompaktinėms garso ir vaizdo plokštelėms, – tai EMI „Metų įrašo“ titulas, Kanų klasikos premija, žurnalų „Gramophone“ ir „BBC Music“ įvertinimai „Redaktoriaus pasirinkimas“, prestižinis apdovanojimas „Choc“, na, ir bene ryškiausias „Grammy“ prizas.

Pastaraisiais metais A. Witas buvo kviečiamas koncertuoti Seulo ir Varšuvos filharmonijose, dirgavo Lenkijos nacionaliniam radijo orkestrui, Strasbūro, Zagrebo, Sankt Peterburgo filharmonijų, Barselonos simfoniniams orkestrams. Šį koncertų sezoną maestro kviečiamas sugrįžti į Tamperės, Krokuvos, Navaros, Nagojos ir Naujosios Japonijos filharmonijų scenas. Regis, įspūdingas kolektyvų ir koncertų sąrašas dar pildomas – šiais metais A. Witas debiutavo su Tokijo Metropoliten simfoniniu orkestru, Sofijos, Baltarusijos, Keiptauno kolektyvais.

Muzikinį išsilavinimą maestro įgijo Krokuvos muzikos akademijoje – čia jis greta simfoninio dirigavimo studijavo kompoziciją ir buvo legendinio lenkų kompozitoriaus K. Pendereckio klasės studentas. Be to, paraleliai A. Witas įgijo ir teisės mokslų diplomą Krokuvos Jogailaičių universitete. Išvykęs į Paryžių A. Witas meistriškumo sėmėsi pas Nadią Boulanger. Iki 2014 m. A. Witas dėstė dirigavimą F. Chopino muzikos akademijoje Varšuvoje; maestro nuolatos kviečiamas į dirigentų konkursų žiuri.

KAUNO VALSTYBINIS CHORAS – vienas ryškiausių reprezentacinių Lietuvos kolektyvų, šiemet švenčiantis 50-metį. Iki šiol chorui vadovauja jo gimimo iniciatorius, Lietuvos nacionalinės premijos laureatas Petras Bingelis. Išskirtine garso kokybe ir itin plačia raiškos skale pasižyminčio choro repertuaro apimtis siekia du šimtus pasaulinės muzikos klasikos lobynui priklausančių vokalinių-instrumentinių kūrinių, parengtų su žymiais Lietuvos ir užsienio kolektyvais bei dirigentais.

Po Nepriklausomybės atkūrimo choro koncertiniai keliai dar labiau išsiplėtė: 1992 m. choras dalyvavo Amerikos atradimo 500-osioms metinėms skirtame festivalyje „Senieji ir naujieji keliai į Indiją“ Ispanijoje; teatralizuotuose G. F. Händelio oratorijos „Mesijas“ pastatymuose diriguojant lordui Yehudi Menuhinui Prancūzijoje, Italijoje, Ispanijoje, Vokietijoje, Egipte, Rusijoje, koncertuose Buenos Airėse (Argentina), Santjago (Čilė). 1992 m. užsimezgė glaudūs kolektyvo ryšiai su vokiečių pianistu ir dirigentu Justusu Frantzū, su juo koncertuota Vilniuje, Šlėzvingo-Holšteino festivalyje Vokietijoje, naujametiniuose muzikos festivaliuose Maspalomase (Kanarų salos). 2003 m. Berlyno koncertų salėje „Am Gendarmenmarkt“ choras kartu su „Tautų filharmonijos“ simfoniniu orkestru ir dirigentu J. Frantzū dalyvavo iškilmingame koncerte minint UNESCO nutarimą įtraukti L. van Beethoveno Simfonijos Nr. 9 rankraštį į Pasaulio dokumentų paveldo katalogą „Memory of the World“. 1998 m. Kelne (Vokietija) prasidėjo choro kūrybinis bendradarbiavimas su maestro Mstislavu Rostropovičiumi, drauge jie ir Leipcigo radijo orkestras koncertavo Eviane (Prancūzija), surengė pasirodymą Gštade (Šveicarija), Paryžiaus „Théâtre des Champs Elisées“. Nuo 1999 m. choras bendradarbiauja su Krzysztofu Pendereckiu, vyko koncertai Varšuvoje, Sankt Peterburge, Europos bažnytinės muzikos festivalyje Švabijos Gmiunde (Vokietija) ir kitur. Berlyno stadione choro atliekamos C. Orffo kantatos „Carmina Burana“ klausėsi 75 tūkstančiai žmonių; G. F. Händelio oratoriją „Mesijas“ choras yra atlikęs daugiau kaip 80 kartų. Kauno choristai buvo pakviesti dainuoti Romos koncertų salės „Auditorium Parco della Musica“ atidaryme, pasirodymų surengė su Londono BBC, Bordo Akvitanijos nacionaliniu, Leipcigo „Gewandhaus“, Maskvos ir Sankt Peterburgo filharmonijų ir daugeliu kitų simfoninių orkestrų. Ypatingą vietą kolektyvo istorijoje užima G. Verdi „Requiem“, kurį P. Bingelis į repertuarą įtraukė jau prieš keturis dešimtmečius ir kurį choras atlieka iki šių dienų.

Kolektyvas koncertavo Paryžiaus „Salle Pleyel“ ir Dievo Motinos katedroje, Romos „Accademia di Santa Cecilia“, Buenos Airių „Teatro Colón“, Santjago, Genujos, Bolonijos, Kairo, Varšuvos operos teatruose. Kolektyvui yra dirigavę D. Kitajenko, C. Diederichas, Y. P. Tortelier, J. Axelrodas, V. Spivakovas, V. Gergijevs. Su Lietuvos dirigentais J. Aleksa, J. Domarku, S. Sondeckiu, G. Rinkevičiumi, R. Šerveniku parengta per 250 kūrinių. Svarbią vietą repertuare užima lietuvių muzika. Ryškiausias pastarasis atlikimas – pernai festivalyje „Prahos pavasaris“ skambėjęs B. Kutavičiaus opus „Epitafija praėjusiam laikui“, sulaukęs didžiulės sėkmės.

Choras nuolat dalyvauja festivaliuose Lietuvoje ir užsienyje („Bordo pavasaris“, „Viduržemio jūros pakrantė“ Prancūzijoje, Turku Suomijoje, „Prahos pavasaris“ Čekijoje ir kt.), be jo šiandien neįsivaizduojami ir itin reikšmingi mūsų šalies festivaliai – Pažaislio muzikos, Vilniaus.

Kauno valstybinis choras pagerbia į Lietuvą atvykstančius aukštus svečius: per 1993 m. apaštališką vizitą jo klausėsi popiežius Jonas Paulius II, 2008 m. Trakuose koncertuota Nyderlandų karalienei Beatričiai, 2009 m. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmų atidarymo iškilnėse choro muzika skambėjo Europos valstybių monarchams ir vadovams. Choras nuolat dalyvauja Lietuvos valstybinėms šventėms bei svarbioms progoms paminėti skirtuose renginiuose, taip pat Nacionalinės filharmonijos, Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro koncertuose, „Vilnius City Opera“ pastatymuose.

Tarp svarbesnių kolektyvo įrašų – kompaktinės plokštelės su Y. Menuhinu (G. F. Händelio „Mesijas“, J. Haydno „Pasaulio sukūrimas“, L. van Beethoveno Simfonija Nr. 9, F. Schuberto Mišios As-dur ir C-dur), su Lietuvos valstybinio simfoninio orkestru ir G. Rinkevičiumi įrašyta G. Mahlerio Simfonija Nr. 2, „Prisikėlimo“, W. A. Mozarto, G. Verdi operos, su LNSO ir dirigentu J. Domarku – C. Orffo „Carmina Burana“. Garbingą vietą diskografijoje užima lietuvių kompozitorių chorinės muzikos kūriniai.

LIETUVOS NACIONALINĖ SIMFONINĖ ORKESTRŲ (LNSO) 1940 m. įkūrė kompozitorius, dirigentas ir pianistas Balys Dvarionas, 1964–2015 m. orkestrui dirigavo ir vadovavo Juozas Domarkas, nuo 2015-ųjų rudens kolektyvo meno vadovo ir vyriausiojo dirigento pareigas eina Modestas Pitrenas, orkestro garbės dirigentas yra J. Domarkas. Robertas Šervenikas yra antrasis LNSO dirigentas.

Kolektyvas kasmet surengia apie 50 koncertų Filharmonijos Didžiojoje salėje ir kitose Lietuvos scenose, dažnai gastroliuoja užsienyje. Lankytasi daugelyje Europos šalių, Japonijoje, Pietų Amerikoje, Pietų Korėjoje, grota garsiose salėse, tokiose kaip Vienos „Musikverein“, Kelno, Berlyno filharmonijos, Londono „Barbican Centre“, Frankfurto „Alte Oper“, Stokholmo „Berwaldhallen“ ir Rotušės salė, Amsterdamo „Concertgebouw“, Tokijo „Metropolitan“ ir „Suntory Hall“, Osakos „Festival Hall“, Mumbajaus Nacionalinis scenos menų centras, Tailando kultūros centras, muzikos festivaliuose: Šlėzvingo-Holšteino, „Maskvos žvaigždės“, „Rusijos žiema“, „Varšuvos ruduo“, „Beethoveno Velykos“ Varšuvoje, „Prahos pavasaris“, Stresos, Merano, Reingau, Briuselio, Liudvigsburgo, Rygos, Gštado ir kt.

Pastaraisiais metais orkestras aktyviai rengia įvairius koncertinius turus – 2017 m. įvyko pasirodymai Tailande ir Indijoje, 2018 m. nusidriekė „Šimtmečio gastrolių“ maršrutai: koncertuota Didžiosios gildijos salėje Rygoje, Lenkijos koncertų salėse, „Janačecko festivalyje“ Čekijoje, festivalyje „Musica Romantica“ Šveicarijoje, „Baltijos jūros festivalyje“ Stokholme.

Orkestrui dirigavo istorinės asmenybės ir pasaulinio garso batutos meistrai, tarp jų B. Dvarionas, S. Sondeckis, J. Aleksa, V. Fedosejevas, M. Rostropovičius, K. Pendereckis, K. Masuras, J. Frantzas, C. Diederichas, N. Järvi, Ch. Speringas, R. Hickoxas, Ch. Eschenbachas, O. Grangeanas. LNSO koncertavo su daugeliu žymių atlikėjų, įvairių kartų ir tautybių nuostabių instrumentininkų bei vokalistų, iš jų minėtini dainininkai M. Caballé, J. Norman, S. Larinas, V. Urmana, V. Noreika, pianistai E. Gilelsas, D. Baškirovas, D. Pollackas, S. Tiempo, F. Kempfas, M. Rubackytė, P. Geniušas, smuikininkai G. Kremeris, L. Koganas, V. Spivakovas, J. Rachlinas, S. Krylovas, Ph. Graffinas, A. Steinbacher, V. Čepinskis, violončelininkai M. Maisky, I. Monighetti, D. Geringas, D. Ishizaka, M. Rostropovičius, altininkas J. Bašmetas.

LNSO sukaupiamas repertuare – ir praėjusių epochų oratorinio bei simfoninio žanro kūriniai, ir moderni šiuolaikinė muzika, kurios kontekste išsiskiria solidžios lietuvių kompozitorių partitūros nuo M. K. Čiurlionio simfoninių poemų iki B. Dvariono, E. Balsio, J. Juzeliūno, A. Rekašiaus, F. Bajoro, V. Barkausko, O. Balakausko, V. Bartulio, O. Narbutaitės, R. Šerkšnytės, A. Malcio, A. Šenderovo opusų, taip pat daugelio jaunų kompozitorių pirmųjų simfonijų. Nuo 1991 m. orkestras yra nuolatinis šiuolaikinės muzikos festivalio „Gaida“ dalyvis. LNSO įrašų išleista Lietuvoje ir užsienyje („Melodija“, „Marco Polo“, „Col legno“, „Ella Records“, „Naxos“, „Avie Records“).

Brandus LNSO braižas ir platus kūrybinis polėkis padėjo pelnyti publikos ir kritikos simpatijas, sukaupti didžiulį repertuarą, įvairiapusiškai atspindintį simfonijos, kantatos ir oratorijos žanrų evoliuciją. Nuo Händelio *Concerti grossi* iki Ligeti Koncerto violončelei, nuo Bacho Pasijų iki Messiaeno oratorijos „Atsimainymai“, nuo Haydno iki Lutosławskio simfonijų – tokia plati repertuaro amplitudė ir nusako orkestro pajėgumą, jo svarbią vietą kultūriniam Lietuvos gyvenime...

„Finlandia Records“, 2003

STANISŁAW MONIUSZKO (STANISLOVAS MONIUŠKA, 1819–1872)

Keturios „Aušros vartų litanijos“ („Litanie ostrobramskie“) solistams, chorui ir orkestrui (1843–1855)

Su Lietuvos sostine glaudžiai susijęs XIX a. lenkų kompozitorius Stanislovas Moniuška bene ryškiausias savo muzikos kūrinius parašė Vilniuje, kuriame apsigyveno vedęs Aleksandrą Miulerytę. Būtent Vilniaus miesto rotušėje 1848 m. įvyko garsiausios jo operos „Halka“ premjera (o Varšuvoje ji bus pastatyta tik po dešimt metų, 1858-aisiais). S. Moniuška 1840–1842 m. buvo Šv. Jonų bažnyčios vargonininkas. Šiandien po tos pačios bažnyčios skliautais skamba keturios jo „Aušros vartų litanijos“. Kompozitoriaus kūrybos tyrinėtojai bene vienbalsiai sutaria, kad iš S. Moniuškos itin gausaus, daugiau kaip 90 sakralinių kūrinių palikimo litanijos išsiskiria ypatingu subtilumu ir jautrumu. Paradoksalu, tačiau ši kompozicija už Lenkijos ribų atliekama gana retai.

Šį ciklą S. Moniuška rašė kūrybingais 1843–1855 m., kai gyveno Vilniuje. Litanijas sieja sakralinė tematika – jos buvo sukurtos pagerbiant Gailestingumo Motinos paveikslą Aušros vartų koplyčioje. Vis dėlto tai nėra liturginis ciklas, veikia litanijos apibūdinamos kaip Marijos giesmės, muzika artima kantatos žanrui.

Pirmoje litanijoje girdėti Vienos klasiko Josepha Haydno muzikos atgarsių. Ši įtaka veikiausiai nebuvo atsitiktinė, nes kaip tik tuo metu Vilniuje S. Moniuška rengė J. Haydno oratoriją „Pasaulio sutvėrimas“. 1849 m. sukurtai antrai litanijai būdingi slaviškų sąskambių atspalviai. Bene originaliausias 1854 ir 1855 m. parašytos trečia ir ketvirta litanijos. Teigiama, kad italų operos grandas Gioachino Rossini itin žavėjosi trečia litanija. Ją italų kompozitorius girdėjo 1863 m. Paryžiuje. Šioje muzikoje galima išgirsti muzikinių paralelių su G. Rossini, taip pat su vengrų atstovo F. Liszto kūryba. Beje, S. Moniuškai teko laimė ir gyvai susipažinti su šiais kūrėjais. 1858 m. lenkų kompozitorius keliavo po Vakarų Europą ir Veimare susitiko su F. Lisztu, Prahoje – su čekų Bedřichu Smetana. O 1861 m. nuvykęs į Paryžių gyvai bendravo ne tik su prancūzais Charles'iu Gounod bei Danieliu Auberu, bet ir su G. Rossini.

Programos tekstą parengė redaktorė Rima Povilionienė

Birželio 17 d., pirmadienis, 19 val.
Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčia

ILLUMINA. GRIGALIŠKASIS CHORALAS IR IMPROVIZACIJOS MUŠAMIESIEMS

SCHOLA CANTORUM RIGA (Latvija)

Meno vadovas Guntars Prānis

RIHARDS ZAĻUPE

(mušamieji, Latvija)

IVARS KALNIŅŠ

(mušamieji, Latvija)

GUNTARS PRĀNIS

(ratukinė ryla, Latvija)

PROGRAMA

I. „Pirmoji impresija“

Procesionalas „Calicem salutaris“ ir 115 psalmė

Himnas „Veni Creator Spiritus“

Antifona „Illumina“

Giesmė „In Rama sonat“ (XII a.)

ALFONSO X EL SABIO (1221–1284) – Giesmė „Santa Maria, strela do dia“

Giesmė „Res est admirabilis“ (XII a., iš „Codex St. Martial“)

II. „Antroji impresija“

Giesmė „Respondemos“

Giesmė „O Virgo Splendens“ (1379, iš „Llibre Vermell de Montserrat“, fol. 21–v22)

Giesmė „Benedicamus Domino“ (XII a., iš „Codex St. Martial“)

Responsorijus „Fundata est“

„Sanctus cum tropo“

III. „Trečioji impresija“

Himnas „Urbs Ierusalem“

Antifona „Simile est regnum“ ir „Magnificat“

Giesmė „Hebraicus Ma navu“

RIHARDS ZAĻUPE (g. 1983) – „In Domino gaudeamus“

1995 m. susibūręs unikalus vyrų balsų ansamblis **SCHOLA CANTORUM RIGA** nuosekliai tęsia savo misiją – gilinasi į senosios muzikos lobynus, ypač grigališkojo choralo, viduramžių giesmių atlikimą. Ansambliui vadovauja bene žymiausias senosios muzikos specialistas Latvijoje – Guntaras Prānis. Profesionalūs kolektyvo muzikantai vis dažniau rengia šiuolaikinės sakralinės muzikos programas su vargonų ar orkestro akompanimentu. Muzikantai įvairiomis šiuolaikinėmis formomis mėgina tiesti kelią į klausytojų širdis, rengia improvizuotus pasirodymus su kviestiniais solistais, grojančiais saksofonu, perkusiniais instrumentais ar marimba bei vokalistais (pvz., 2010 m. pasirodė kompaktinė plokštelė „Carmina“, kurioje sugretinamos viduramžių giesmės ir pasaulietinės muzikos kūriniai).

Ansamblio diskografijoje – per dešimt senosios ir šiuolaikinės muzikos įrašų. 2001 m. įdainuotos sakralios šiuolaikinio latvių kompozitoriaus Richardo Dubros kompozicijos. 2002 m. ansamblio išleista kompaktinė plokštelė „Rygos mišios“ pelnė Latvijos muzikos įrašų apdovanojimą. 2016 m. ansamblis minėjo 20-metį ir pristatė kompaktinę plokštelę „Domus Mea“, kurioje greta grigališkojo choralo ir himnų įdainavo seniausio Latvijoje išlikusio muzikinio leidinio – XV amžiumi datuojamo Rygos katedros mišiolos – giesmes.

„Schola Cantorum Riga“ nuolatos koncertuoja senosios muzikos festivaliuose, koncertuose Latvijoje ir svetur. Ansamblis neretai pristato originalias temines programas. Tarp jų minėtinas muzikinis „pasivaikščiavimas“ po senosios Rygos katedros skliautais, klausantis šioje katedroje skambėjusių giesmių ir sakralinių kompozicijų; programa „De Angelis“ pristato originalų grigališkojo choralo ir klavišinio sintezatoriaus junginį; programoje „Link dangaus“ vyrų balsų ansamblis praturtinamas soprano skambesiu, parinktos viduramžių giesmės byloja apie piligrimystės temą; adventui, Didžiajai Savaitei, Velykoms ar kitoms sakralioms šventėms ansamblis yra parengęs programų su vargonais („Veni Emmanuel“, „Deus meus“, „Resurrexi“, „Veni Creator“) ir t.t.

„**Illumina. Grigališkasis choralas ir improvizacijos mušamiesiems**“

Vilniaus festivalyje pristatoma viena iš kelių originalių ansamblio „Schola Cantorum Riga“ programų. Programa „Illumina“ – tai, atrodytu, įvairių ir gana skirtingų giesmių rinkinys. Tačiau jas jungia ta pati tema – šviesa. Šviesa tampa tarsi raktiniu žodžiu, parodančiu dviejų epochų, dviejų muzikos stilių sankirtą. Tai ir yra esminis šios programos sumanymas. Senąją epochą įprasmina grigališkojo choralo, viduramžių giesmių harmonijos bei senosios polifonijos, pavyzdžiui, sakralinių ispanų giesmių, grožis. Kita programos dalis – tai improvizacijos mušamaisiais instrumentais (marimba, būgnais, varpais ir kt.), kartais pasitelkiamas saksofonas. Ši programos dalis – tarsi tiltas, jungiantis praeitį su dabartimi. Iš šimtmečiais nutolusių garsų sintezės išauga originalus muzikinis dialogas, pagrįstas meditatyviu ir spalvingu garsų pasauliu.

2006 m. „Schola Cantorum Riga“ išleido šios programos kompaktinę plokštelę, kurioje vyrų balsai dera su perkusijos ir saksofono improvizacijomis. (Beje, šviesos tema ir dviejų muzikinių epochų sankirta yra ir kitos ansamblio programos „Fiat Lux“ pagrindinė ašis.)

„Schola Cantorum Riga“ įkūrėjas ir meno vadovas **GUNTARAS PRĀNIS** taip pat yra Rygos katedros muzikos vadovas, vadovauja katedros chorui ir vokaliniam ansambliui „Laudate“, su kuriuo rengia koncertus Latvijoje ir svetur.

G. Prānis studijavo Latvijoje, Vokietijoje ir Austrijoje. Latvijos J. Vitolio muzikos akademijoje jis studijavo chorinį dirigavimą, vėliau baigė muzikologijos magistro studijas. Visuomet daugiausia domėjosi viduramžių epochos muzika. Savo žinias G. Prānis gilino stažuotėse benediktinų vienuolynuose, meistrystės sėmėsi iš tokių grigališkojo choralo specialistų kaip G. Joppichas, J.B. Goeschlas, A. Turco, F.K. Prasslas ir kt.

G. Prānis parengė ir apgynė disertaciją apie viduramžių muzikos tradicijas Rygoje. Jis nuolatos dalyvauja senosios muzikos meistriškumo kursuose ir konferencijose, skaito pranešimus ir paskaitas šia tema, yra paskelbęs įvairių publikacijų ir mokslinių straipsnių.

G. Prānio iniciatyva 1992 m. Latvijoje pradėta rengti Grigališkosios muzikos savaitė. Nuo 1995 m. jo suburtas ansamblis „Schola Cantorum Riga“ yra vienas įdomiausių ir originaliausių senosios muzikos skleidėjų, pelnęs tarptautinį pripažinimą ir aktyviai koncertuojantis Latvijoje, Austrijoje, Vokietijoje, Belgijoje, Norvegijoje, Suomijoje, Lenkijoje, Estijoje.

G. Prānis yra Latvijos J. Vitolio muzikos akademijos profesorius, nuo 2015 m. eina šios akademijos rektoriaus pareigas.

Latvijos kompozitorius ir atlikėjas **RIHARDAS ZAŁUPE** muzikos mokslus baigė Rygos J. Medijnio muzikos mokykloje, vėliau perkusininko specialybę studijavo Latvijos J. Vitolio muzikos akademijoje, pagal „Erasmus“ studentų mainų programą žinias tobulino Kelno aukštojoje muzikos mokykloje. Kaip marimbinkas dalyvavo įvairiuose meistriškumo kursuose, kuriuos vedė prof. K. Mycka, R. Van Sice'as, E. Sammutas ir kt. Už muzikinius pasiekimus 2006 m. pelnė „Hansabanka“ metinį apdovanojimą. Nuo tų pačių metų R. Załupe yra Latvijos nacionalinio simfoninio orkestro mušamųjų grupės muzikantas, dėsto muzikos akademijoje. 2008 m. išleido pirmą kompaktinę plokštelę „Marimba Dance“ su savo kūriniais, už ją pelnė Metų debiuto apdovanojimą Latvijos geriausių muzikos įrašų rinkimuose. 2016 m. išleista antroji atlikėjo plokštelė „Z Atmosfēras“.

Greta aktyvios veiklos orkestre, R. Załupe rengia pasirodymus solo ir su kameriniais ansambliais. Jis koncertavo su Rygos „Sinfonietta“, Rygos varinių pučiamųjų ansambliu, „Sinfonia Concertante“,

Vidžemės kameriniu orkestru, surengė pasirodymų įvairiose Europos šalyse. Atlikėjas rengia projektus su broliais Raimonu ir Oscaru Petrauskais, greta akademinės muzikos dalyvauja džiazo, lotynų, populiariosios ir roko muzikos projektuose.

Taip pat R. Zaļupe aktyviai rašo muziką, dažnai pats ją atlieka. 2002 m. sukurta pirmoji kompozicija „Rytietiška fantazija“ orkestrui. Jo Koncertas marimbai ir orkestrui buvo privalomas kūrinys 2007 m. vykusiame Latvijos muzikos mokyklų konkurse.

IVARAS KALNIŅIS yra Latvijos nacionalinio operos ir baletų teatro simfoninio orkestro narys. Kaip būgnininkas ir perkusininkas jis aktyviai dalyvauja įvairiuose projektuose, taip pat ir populiariosios bei džiazo muzikos renginiuose, muzikuoja su ansambliais ir menininkais, bendradarbiauja su latvių ir užsienio kompozitoriais. I. Kalniņis muzikos studijas baigė Latvijos J. Vītolio muzikos akademijoje.

Programos tekstą parengė redaktorė Rima Povilionienė

Birželio 19 d., trečiadienis, 19 val.
Valdovų rūmų Didžioji renesansinė menė

BAZELIO KAMERINIS ORKESTRAS,
ANDRIUS ŽLABYS IR MOZARTAS

BAZELIO KAMERINIS ORKESTRAS
(Šveicarija)

Orkestro koncertmeisterė Julia Schröder

ANDRIUS ŽLABYS
(fortepijonas; Lietuva, JAV)

Orkestro rėmėjas

swiss arts council

prohelvetia

PROGRAMA

I

FRANK MARTIN (1890–1974)

„Pavane couleur du temps“

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 12 A-dur, KV 414

Allegro

Andante

Allegretto

Solistas ANDRIUS ŽLABYS (fortepijonas)

II

HEINZ HOLLIGER (g. 1939)

„Eisblumen“ iš ciklo „Scardanelli“

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 9 Es-dur, KV 271 („Jenamy“)

Allegro

Andantino

Rondo

Solistas ANDRIUS ŽLABYS (fortepijonas)

BAZELIO KAMERINIS ORKESTRAS

Tarptautinį pripažinimą **ANDRIUS ŽLABYS** pelnė pasirodydamas su tokiais pasaulinio garso kolektyvais kaip Niujorko, Klivlando, Buenos Airių filharmonijų, Bostono ir Roterdamo simfoniniai orkestrai.

2015 m. pianistas debiutavo Vienos „Musikverein“ salėje su orkestru „Kremerata Baltica“ diriguojant M. Gražinytei-Tylai (buvo atliktas D. Šostakovičiaus Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 2). Su ta pačia dirigente ir G. Mahlerio jaunimo orkestru 2012 m. jis pirmą kartą pasirodė Zalcburgo festivalyje ir atliko W. A. Mozarto Koncertą fortepijonui Nr. 21 C-dur, KV 467. 2013 m. A. Žlabys dalyvavo įrašant Victorio Kissine'o albumą „Between two Waves“ (su G. Kremeriu ir „Kremerata Baltica“). 2018 m. Vilniaus festivalyje ir „Baltijos jūros festivalyje“ Stokholme su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru ir dirigente G. Šlekyte pianistas atliko E.-P. Saloneno Koncertą fortepijonui ir orkestrui.

A. Žlabys kviečiamas skambinti prestižinėse pasaulio scenose – Niujorko „Carnegie Hall“ ir Lincolno centro „Avery Fisher Hall“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Buenos Airių „Teatro Colón“, Londono „Wigmore Hall“, Vienos „Musikverein“, Tokijo „Suntory Hall“; dalyvauja daugelyje festivalių JAV ir Europoje: lordo Yehudi Menuhino, Zalcburgo, Lokenhauzo, muzikos centro „Caramoor“ ir kt.

Tarp jo kamerinės muzikos partnerių – altistas J. Bašmetas, smuikininkai H. Hahn, G. Kremeris (su pastaruoju A. Žlabys yra koncertavęs Japonijoje, Kinijoje, Europoje ir Pietų Amerikoje). 2003 m. įrašų kompanijos „Nonesuch“ išleistas A. Žlabio, G. Kremerio ir orkestro „Kremerata Baltica“ CD su G. Enescu kūriniais buvo nominuotas apdovanojimui „Grammy“. 2000 m. pianistas tapo nacionalinės perklauso „Astral Artist“ nugalėtoju.

A. Žlabys mokėsi Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje (L. Jakniūnienės kl.), vėliau studijas tęsė JAV – Interlocheno menų akademijoje (V. Mushkatkol kl.), Curtis muzikos institute (S. Lipkino kl.), Klivlando muzikos institute (S. Babajano kl.), Jeilio universiteto Muzikos fakultete (C. Franko kl.).

Pirmą kartą į Lietuvą atvykstantis **BAZELIO KAMERINIS ORKESTRAS** buvo įkurtas 1984-aisiais ir tęsia garsaus šveicarų dirigento Paulio Sacherio suburto „Basler Kammerorchester“, gyvavusio 1926–1987 m., tradicijas: vienoje programoje dažniausiai atlieka ir senąją, ir šiuolaikinę muziką; orkestro artistai groja ir istoriniais, ir šių dienų instrumentais.

Kolektyvas bendradarbiauja su tokiais žinomais atlikėjais kaip Maria João Pires, Sol Gabetta, Nuria Rial, Christophas Prégardienas, Erwinas Schrottas, René Jacobsas ir kiti.

Vienas iš pagrindinių kviečiamų dirigentų yra Giovanni Antonini; jo vadovaujami Bazelio kamerinis orkestras ir ansamblis „Il Giardino Armonico“ iki 2032 m. rengiasi atlikti ir įrašyti visas 107 J. Haydno simfonijas. Diriguojant šveicarų dirigentui ir kompozitoriui Heinzui Holligeriui (jo kūrinys skamba šio vakaro koncerte), orkestras pasiryžęs atlikti visas F. Schuberto simfonijas.

Kolektyvas bendradarbiauja su „Theater an der Wien“, „Théâtre Champs-Élysées Paris“, Hamburgo Elbės filharmonija. Svarbus orkestro veiklos baras – koncertinis operų atlikimas nuo Haydno „Armidos“ ir Mozarto operų pagal Lorenzo da Pontes libretus iki Beethoveno „Fidelijaus“.

Bazelio kamerinis orkestras yra pelnęs ne vieną apdovanojimą (2008 m. „ECHO Klassik“ įvertintas kaip Metų ansamblis), jų įrašų albumus leidžia „Sony“, „Deutsche Harmonia Mundi“, „Warner classics“.

Orkestro koncertmeisterė – Julia Schröder.

Daugiau informacijos:

<http://www.kammerorchesterbasel.ch/en/the-basel-chamber-orchestra/the-orchestra.html>

Frankas Martinas – šveicarų kompozitorius, pedagogas, didelę gyvenimo dalį praleidęs Olandijoje, rašęs įvairiausių žanrų kūrinius (operas, baletus, oratorijas, simfoninę ir kamerinę muziką). Jis mokėsi ir dėstė Jaques-Dalcroze institute, Ženevos ir Kelno konservatorijose. 1926 m. kompozitorius įkūrė Ženevos kamerinės muzikos draugiją, kurioje 10 metų dirbo dirigentu, pianistu ir klavesinistu. 1933 m. F. Martinas įsteigė modernią meno mokyklą, kurioje buvo mokoma muzikos, vaidybos ir šokio.

Gimė Ženevoje, kalvinių pastoriaus šeimoje. Dvylikos metų F. Martiną giliai sujaudino išgirstos J. S. Bacho „Pasijos pagal Matą“. Turbūt todėl didelė dalis jo muzikos yra paveikta krikščioniškos pasaulėžiūros, o jo religinės tematikos kūriniai labai vertinami. Pradžioje veikiamas C. Francko, G. Fauré, C. Debussy, M. Ravelio muzikos, vėliau jis išsiugdė savą kūrybos stilių, pagrįstą dodekafonija (tačiau labai savitai traktuojama) ir puantilistinės harmonijos principais. Lietuvoje ne kartą buvo atliktas vienas žymiausių ir dažniausiai skambančių F. Martino kūrinių – „Petite Symphonie Concertante“, op. 54.

„**Pavane couleur du temps**“, septynių minučių trukmės pjesė, buvo sukurta 1920 m. styginių kvintetui su 2 violončelėmis. Šiandien klausomės versijos styginių orkestrui.

Heinzas Holligeris yra garsus šveicarų obojininkas, kompozitorius ir dirigentas. Studijavo Berno (kompoziciją – pas Sándorą Veressą) ir Paryžiaus konservatorijose. 1962–1963 m. tęsė kompozicijos studijas Bazelio muzikos akademijoje, Pierre'o Boulezo meistriškumo kursuose. Kaip obojininkas laimėjo ne vieną konkursą (Ženevoje, Miunchene), jam kūrinių sukūrė L. Berio, N. Castiglioni, E. Křenekas, K. Pendereckis, K. Stockhausenas. H. Holligeris nevengia eksperimentų, kuria sceninę, orkestrinę, kamerinę muziką įvairioms sudėtims, tarp kitų – „Pneuma“ 36 pučiamiesiems, 4 radijo aparatams, vargonams ir mušamiesiems (1970). Žymiausi jo kūriniai: „Sekvencijos pagal Joną“ arfai solo, Styginių kvartetą, „Studie über Mehrklänge“

obojui solo, „Dainos be žodžių“ smuikui ir fortepijonui, opera „Snieguolė“. 1979 m. tarptautiniame C. M. von Weberio kompozitorių konkurse už kamerinę operą „Kommen und gehen“ („Ateiti ir nueiti“, pagal S. Becketta) H. Holligeris laimėjo I premiją.

„**Eisblumen**“ („Ledo gėlės“) – tai 1985 m. sukurta trumpa instrumentinė minimalistinė pjesė iš ciklo „Scardanelli“. Šį vokalinių instrumentinių ciklą H. Holligeris parašė 1975–1991 m. įkvėptas garsaus XVIII–XIX a. vokiečių poeto ir filosofo Friedricho Hölderlino eilių.

Koncerto žanras, pačia savo prigimtimi skatinantis artisto improvizacinį talentą, visada viliojo **Wolfgangą Amadeų Mozartą**. Per 24 kūrybinės veiklos metus jis parašė daugybę koncertų įvairiems instrumentams, bet fortepijonas kompozitoriui buvo išskirtinis. Šiam instrumentui jis sukūrė 27 koncertus. Kaip tik fortepijoniniame koncerte atsiskleidė paties Mozarto, kaip pianisto, gebėjimas improvizuoti. Jo koncertai žavi lakia fantazija, nuotaikų kaita, melodingumu, tobulai išdailintomis detalėmis. „Mano koncertai užima vietą tarp labai sudėtingų ir lengvų kūrinių; jie virtuosiškai, malonus ausiai ir netušti. Žinovas patirs malonumą, bet ir mėgėjas bus patenkintas, pats nesuvokdamas kodėl...“ – rašė kompozitorius. Kiekvienas Mozarto koncertas savitas. Nesudėtingą, sentimentalų koncerto turinį jis pripildė didingų herojinių, šventiškų ir išdaigiškos linksmybės vaizdų. Be galo įvairus jo lyrikos pasaulis – nuo delikataus grakštumo iki audringo, sielos gelmes veriančio jaudulio. Kaip tik Mozartas suteikė fortepijoninio koncerto formai klasikinį tobulumą. Tradicinės solisto ir orkestro varžybos įgavo idealiai subalansuoto dialogo pavidalą.

Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 9 Es-dur, KV 271 („Jenamy“)

Ankstyvąjį kompozitoriaus kūrybos periodą vainikuoja du koncertai – Nr. 9 ir Nr. 10. Devintasis koncertas Es-dur stebina netikėta kontrastų jėga, brandumu, solisto ir orkestro partijų pusiausvyra, didele emocija įtampa. Alfredas Einšteinas pavadino šį kūrinių Mozarto „Herojine“ – šis pradą juntamas antroje, lėtojoje, dalyje ir finale. Pirmą kartą Mozarto koncerte atsiranda minorinė dalis (*Andantino*, c-moll) – nepaprastai poetiška, tačiau su nerimo ir skausmo atšvaitais. Bravūriškame finale kompozitorius pateikia dar vieną naujovę – Menuetą su variacijomis.

Koncertas parašytas Zalcburge 1777-aisiais, kompozitoriui tuomet buvo 21 metai. Jį sukurti Mozartą paskatino pažintis su talentinga prancūzų pianiste, draugo dukra Victoire Jenamy, jai šis opusas ir skirtas.

Koncertas fortepijonui Nr. 12 A-dur, KV 414 buvo sukurtas 1782 m. Vienoje kartu su kitais dviem to paties žanro kūrinių (koncertai Nr. 11 F-dur, KV 413 ir Nr. 13 C-dur, KV 415). Ši triada – tai lyg įžanga į didžiuosius vienietiškuosius koncertus. Mozartas iškart parašė du Koncerto A-dur variantus – fortepijonui su orkestru ir fortepijonui su styginių kvartetu.

Subtiliai poetiška pirma kūrinio dalis *Allegro* džiugina melodijų grožiu ir muzikos nuoširdumu. Antrosios, *Andante*, tema pagrįsta Johanno Christiano Bacho operos „La calamita de cuori“ citata. Būdamas aštuonerių metų, Wolfgangas Amadeus Londone susipažino su Johannu Christianu ir buvo sužavėtas jo muzikos – ji turėjo didelės įtakos jaunojo genijaus stiliaus formavimuisi. 1782 m. sausio 1 d. vadinamasis Londono Bachas mirė ir Mozartas rašė tėvui: „Kokia tai muzikos pasaulio netektis!“ Manoma, kad šis *Andante* – mokinio muzikinė epitafija Mokytojui. Koncertas baigiamas grakščiu finalu.

Programos tekstą parengė redaktorė Justa Adomonytė-Šlekaitienė

Birželio 21 d., penktadienis, 19 val.
Lietuvos rusų dramos teatras

„LAUKIMAS“. PERO GIUNTO ISTORIJA SOLVEIGOS AKIMIS

Solistai:

MARI ERIKSMOEN

(sopranas, Norvegija)

STEIN SKJERVOLD

(baritonas; Norvegija, Lietuva)

Choras

VILNIUS

Vyr. dirigentas Artūras Dambrauskas

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

Meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas

Dirigentas

EIVIND GULLBERG JENSEN (Norvegija)

Režisierius, idėjos autorius

CALIXTO BIEITO

(Katalonija, Ispanija)

Libreto autorius

KARL OVE KNAUSGÅRD

(Norvegija)

Vaizdo projekcijų autorė

SARAH DERENDINGER

(Šveicarija)

Vykdomasis prodiuseris – Bergeno tarptautinio festivalio vadovas

ANDERS BEYER (Norvegija)

Bergeno festivalio, Tivolio festivalio „Summer Classical“, Bilbao teatro „Arriaga“, Geteborgo simfoninio orkestro, Islandijos simfoninio orkestro ir Vilniaus festivalio koprodukcija

PROGRAMA

„Laukimas“

Simfoninė pasija solistams, chorui ir orkestrui pagal Edvardo Griego muziką

1. Himnas „Palaimintas rytas“ („Velsignede Morgen“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 5 v. Nr. 27
2. „Rytas“ („Morgenstemning“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 4 v. Preliudas Nr. 15
3. Giesmė Nr. 2 „Dievo Sūnus išlaisvino mane“ („Guds søn har gjort mig fri“, Hanso Adolpho Brorsono ž.) iš ciklo „Keturiuos giesmės“
4. Giesmė Nr. 4 „Aukštai danguje“ („I himmelen“, Laurentius Laurentii ž.) iš ciklo „Keturiuos giesmės“
5. Giesmė „Sveika, jūros žvaigžde“ („Ave Maris Stella“), EG 150
6. „Kalnų karaliaus oloje“ („I Dovregubbens hall“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 2 v. Nr. 8
7. „Nakties scena“ („Nattscene“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 5 v. Nr. 26
8. „Solveiga dainuoja trobelėje“ („Solvejg syngjer i hytta“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 5 v. Nr. 25
9. „Solveigos daina“ („Solvejgs sang“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 4 v. Nr. 21
10. Daina Nr. 2 „Paskutinis pavasaris“ („Våren“, Aasmundo Olavssono Vinjes ž.) iš ciklo „Dvylika dainų“
11. Daina Nr. 3 „Aš tave myliu“ („Jeg elsker dig“, Hanso Christiano Anderseno ž.) iš ciklo „Širdies melodijos“
12. „Laidotuvių maršas Rikardo Nordraako atminimui“ („Sørgemarsch over Rikard Nordråk“), EG 107
13. „Peras Giuntas grįžta namo“ („Peer Gynts heimfart“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 5 v. Preliudas Nr. 23
14. „Ozės mirtis“ („Åses død“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 3 v. Nr. 14
15. „Nuotakos pagrobimas. Ingridos skundas“ („Bruderovet. Ingridis klage“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 2 v. Preliudas Nr. 4
16. „Laivo sudužimas“ („Skipsforliset“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 5 v. Nr. 24
17. Transformuota tema iš pjesės „Rytas“ („Morgenstemning“)
18. „Solveigos lopšinė“ („Solvejgs vuggevise“) iš muzikos dramai „Peras Giuntas“, 5 v. Nr. 28

„Laukimas“

„Peras Giuntas“ Solveigos akimis... Pamėginkime įsivaizduoti, kaip atrodytų šis didingas norvegų epas, jei jį pasakotų Solveiga. Jei jį pasakotų moteris, kuri ištikimai laukia.

Anot pasijos „Laukimas“ režisieriaus Calixto Bieito, Solveigos personažas jau senokai patraukė jo dėmesį. „Prieš kelerius metus stačiau „Perą Giuntą“ bei Toshio Hosokawos operą „Hanjo“. Abiem atvejais mane be galo žavėjo dviejų moterų portretai – Solveiga ir geiša Hanako. Jos abi buvo vienišos ir, regis, ištisą amžinybę laukė sugrįžtant savo vyrų. Apstulbęs stebėjau, kaip jos išgyvena nusivylimą, neviltį, bet išlieka mylinčios, tvirtos ir atkaklios.“

O libreto autoriui norvegų rašytojui Karlui Ove'i Knausgårdui šis kūrinys yra visiškai nauja patirtis. „Niekada neteko rašyti sceninio kūrinio, be to, nemaniau, kad kada nors imsiuosi libreto. Mano kūrinio pagrindas – Solveiga, kuri niekur neiškeliauja ir lieka laukti. Solveiga pamažėle gęsta, gyvena tik dėl kitų. O vyras, kurio ji laukia, aktyviai keliauja. Tačiau būtent ji yra tas žmogus, kuris duoda, o Peras Giuntas – tas, kuris ima. Ką iš tiesų reiškia duoti? Ką reiškia laukimas? Kaip tai pakreipia mūsų gyvenimą? Šie klausimai įkvėpė parašyti istoriją apie trijų kartų moteris.“

Rašytojas Knausgārdas savo poetinėje apybraižoje sukūrė šiuolaikišką Solveigos viziją, kuri tapo performanso „Laukimas“ ašimi, o pagrindinė tema sukasi apie mus neišvengiamai ir nuolatos lydintį žmogaus vienvės klausimą. Vienvės jausmas pažįstamas ir pačiam rašytojui, kaip tai jis paliudijo viename interviu 2015 m. su „Die Zeit“ žurnalistu Ijoma Mangoldi. Kalbėdamas apie savo vaikystę ir jį supusią aplinką, Knausgārdas prisipažino: „Norėjau kitokio gyvenimo nei tas, kurį mačiau augdamas. Jaučiausi idiotas, niekas, vienas kaip pirštas.“ (Interviu paskelbtas *www.bernardinai.lt*, 2015 m. gruodžio 26 d.)

Simfoninė pasija „Laukimas“ sudaryta iš Edvardo Griego muzikos fragmentų, daugiausia ištraukos iš jo 1875 m. sukurtos monumentalios muzikos Henriko Ibseno dramai „Peras Giuntas“ („Peer Gynt“), op. 23. Pasijoje taip pat yra kompozitoriaus bičiuliui dedikuotas „Laidotuvių maršas Rikardo Nordraako atminimui“ („Sørgemarsch over Rikard Nordråk“), EG 107 (1866) – kūrinys, kurį Griegas itin vertino, jo rankraštį pasiimdavo su savimi į visas keliones ir buvo išreiškęs valią, kad šis maršas skambėtų ir per jo paties laidotuves. Pasijoje „Laukimas“ skamba ir kelios vokalinės miniatiūros chorui *a capella* arba solistui ir orkestrui – tai ištraukos iš ciklo „Keturiuos giesmės“ („Fire salmer“), op. 74 (1906), „12 dainų“, op. 33 (1873–1880), ir „Širdies melodijos“ („Hjertets melodier“), op. 5 (1864), bei giesmė „Sveika, jūros žvaigžde“ („Ave Maris Stella“), EG 150 (1893).

Pasaulinė premjera įvyko 2019 m. gegužės 22 d. Bergeno tarptautiniame festivalyje, diriguojant Eivindui Gullbergui Jensenui griežė Bergeno filharmonijos orkestras, dainavo Mari Eriksmoen ir Edvardo Griego choras.

„Virš mano galvos praskrenda kelios varnos, traukiančios į krašto gilumą. Paskui seka jų dar daugiau, galų gale juodi paukščiai tankiai pripildo orą. Susimąstęs žvelgiu į šį reginį tarsi banguojantį kilimą, kuriame nuostabiai mirguliuoja ir susipina žydri ir juodi raštai, o po akimirkos viskas pranyksta.“

Karl Ove Knausgārd

Simfoninės pasijos „Laukimas“
libreto autorius norvegų rašytojas
KARLAS OVE KNAUSGÅRDAS gimė Osle,
augo Arendalyje ir Kristiansande, studijavo
Bergeno universitete menus ir literatūrą.
Pirmasis jo romanas „Prieš pasaulį“ („Ute av verden“)
pasirodė 1998 m. ir iškart pelnė Norvegijos kritikų apdovanojimą.

2004 m. pasirodžiusi antroji knyga „Laikas už viską“ („En tid for alt“) sulaukė Šiaurės šalių tarybos įvertinimo, 2009 m. šis romanas buvo nominuotas Tarptautiniam Dublino literatūros prizui. Nuo 1999 m. Knausgārdas trejus metus buvo vienas iš Norvegijos literatūrinio žurnalo „Vagant“ redaktorių. Šalia šios veiklos jis kurė esė ir ėmė interviu iš žymiausių Norvegijos rašytojų. 2010 m. su broliu Yngve ĩkūrė leidyklą „Pelikanen“, kuri leido žymių šiuolaikinių užsienio autorių vertimus į norvegų kalbą.

Po pirmųjų dviejų knygų Knausgārdas nusprendė parašyti šešių dalių autobiografinių romanų ciklą „Mano kova“ („Min kamp“). Ši serija sulaukė kritikos dėl pavadinimo, panašaus į liūdnei pagarsėjusią Adolfo Hitlerio autobiografiją. Be to, Knausgārdas šių knygų puslapiuose išviešino itin asmeninį artimų žmonių – alkoholio tėvo, buvusios žmonos, dėdės, močiutės – gyvenimą. Tačiau kritikai palankiai vertino „Mano kovą“, ypač pirmąsias jos dalis. Penkis milijonus gyventojų turinčioje šalyje buvo parduota beveik pusė milijono šios serijos knygų. Ši serija sulaukė ypatingo skaitytojų bei kritikų dėmesio ir svetur – pavyzdžiui, JAV, Didžiojoje Britanijoje.

2015 m. Knausgārdas pelnė vokiečių laikraščio „Die Welt“ literatūros prizą už visą kūrybą, tais pačiais metais jam ĩteiktas Italijos „Malaparte“ apdovanojimas bei žurnalo „Wall Street“ literatūrinių inovacijų prizas. 2016 m. Knausgārdas apdovanotas prestižiniu „Sunday Times“ prizų už literatūrinį meistriškumą; tais pačiais metais už ciklo „Mano kova“ šeštąją knygą rašytojas buvo nominuotas Olandijos Europos literatūros premijai. 2017 m. Knausgārdui paskirta Austrijos valstybinė Europos literatūros premija. Tai pirmas kartas, kai Norvegijos autorius pelnė tokį aukštą įvertinimą. Šiais metais Knausgārdui ĩteiktas Švedijos akademijos prizas.

„Laukimo“ režisierius bei idėjos autorius katalonietis **CALIXTO BIEITO** gimė Ebro Mirandoje. 1999–2011 m. jis dirbo Barcelonos „Romea“ teatre, be to, organizavo Kastiljos ir Leono tarptautinį menų festivalį, prisidėję prie pasaulyje išgarsėjusio Barcelonos teatrų festivalio renginių. Pirmas jo darbas muzikos pasaulyje buvo Tomaso Bretóno sarsuelos „La verbena de la

Paloma“ pastatymas Barcelonos „Tivoli“ teatre 1996 m., o 1998 m. jis režisavo Arnoldo Schönbergo „Mėnulio Pjero“ Barcelonos „Lliure“ teatre. XXI a. pradžioje Bieito buvo pakviestas į Hanoverį, kur 2002 m. pastatė Mozarto operą „Don Žuanas“. 2004 m. Berlyno komiškosios operos teatre pasirodė tikrą skandalą sukėles jo režisuotas Mozarto „Pagrobimo iš Seralio“ pastatymas. Šie projektai leido Bieito ĩsitvirtinti tarp ryškiausių Europos režisierių, nors vieni jį vertino, o kiti peikė už šokiruojančius žiaurumo ir seksualumo vaizdus.

Režisieriaus Bieito stilius, dirbujantis tiek operoje, tiek dramoje, pastaraisiais metais gerokai keitėsi. Tarp naujausių darbų – B. A. Zimmermanno „Kareiviai“ („Die Soldaten“) pastatymas Ciuriche, Berlyne ir Madride, R. Wagnerio „Tanhoizeris“ Flandrijoje, Venecijoje ir Leipcige, H. Purcello „Fėjų karalienė“ Štutgarte, F. Halevy „Žydė“ Miunchene, G. Puccini „Toska“ Osle, G. Bizet „Karmen“ Paryžiuje, Venecijoje ir Madride, I. Xenakio „Orestėja“ Bazelyje, S. Prokofjevo „Ugnies angelas“ Ciuriche bei H. Berliozio „Trojėnai“ Niurnberge. 2018 m. sezoną Bieito pradėjo F. Schrekerio opera „Paženklintieji“ („Die Gezeichneten“) Berlyno komiškosios operos teatre bei G. Verdi „Gedulingųjų mišių“ pastatymu Hamburge. Tarp ateities planų – Verdi operos „Likimo galia“, kuri 2015 m. buvo sėkmingai pastatyta Anglijos nacionalinėje operoje Londone, atnaujintas pastatymas Toronte 2020-ųjų sezona.

Calixto Bieito už savo kūrybą yra pelnęs įvairių apdovanojimų: 2009 m. jam ĩteiktas Bazelio kultūros fondo „Pro Europa“ Europos kultūros prizas, 2012 m. – italų Franco Abbiati apdovanojimas, 2014 m. – ispanų premija „Líricos Campoamor“. 2013–2015 m. jis rezidavo Bazelio teatre, nuo 2017 m. yra Bilbao teatro „Arriaga“ meno vadovas.

Dainininkė **MARI ERIKSMOEN**, baigusi studijas Norvegijos muzikos akademijoje Osle, Paryžiaus konservatorijoje bei Karališkojoje Danijos operos akademijoje Kopenhagoje, ĩskart gavo pasiūlymą atlikti Zerbinetos vaidmenį R. Strausso operoje „Ariadnė iš Naksos“ Vienos operos teatre. Nuo tada prasidėjo ilgametis atlikėjos bendradarbiavimas su šiuo teatru, ĩia ji dainavo Olimpijos (J. Offenbacho „Hofmano pasakos“), Euridikės (C. Monteverdi „Orfėjas“), Rozinos (G. Paisiello „Sevilijos kirpėjas“) vaidmenis. Diriguojant legendiniam Nikolausui Harnoncourt'ui ji parengė Cerlinos, Siuzanos ir Fiordilidži vaidmenis, šie spektakliai transliuojami visoje Europoje.

Tarp svarbesnių pastarųjų metų įvykių – Paminos vaidmuo (W. A. Mozarto „Užburtoji fleita“) Provanso Ekso festivalyje bei Ciuricho operos teatre, diriguojant Fabio Luisi, Blondės partija (W. A. Mozarto „Pagrobimas iš Seralio“) Frankfurto operoje, Glaindborno festivalyje ir 2015-ųjų koncertų cikle „BBC Proms“. Ji dainavo Danieliaus Barenboimo parengtame epiniame cikle „Žiedas“ Milano teatre „La Scala“. Minėtina dainininkės sėkmė Berlyno komiškosios operos teatre, kur diriguojant Henrikui Nanasi ji pasirodė J. Massenet operos „Pelenė“ pastatyme.

M. Eriksmoen koncertinį repertuarą sudaro soprano partijos J. S. Bacho, J. Haydno, W. A. Mozarto, R. Schumanno, J. Brahmsio, F. Poulenco, C. Orffo ir kt. vokalinėse simfoninėse kompozicijose, ji dažnai kviečiama atlikti Solveigos partiją E. Griego muzikoje dramai „Peras Giuntas“. M. Eriksmoen koncertavo su Paryžiaus, Miuncheno, Oslo filharmonijų, Malmės, Geteborgo simfoniniais orkestrais, diriguojant tokiems batutos meistrams kaip Danielas Hardingas, Marcas Minkowskis, Bertrandas de Billy, Louisas Langrée, Paavo Järvi ir Robinas Ticciati.

Pastarąjį koncertų sezoną M. Eriksmoen debiutavo Bavarijos operos teatre ir Savonlinos operos festivalyje; į Vienos teatrą ji sugrįžo dainuoti Cerlinos partiją, šiame teatre taip pat parengė soprano partiją teatralizuotame J. Haydno oratorijos „Pasaulio sutvėrimas“ pastatyme, diriguojant Laurence Equilbey; įvyko koncertai su Paryžiaus orkestru ir maestro Danielu Hardingu, Trondheimo simfoniniu kolektyvu ir Dalia Stasevska bei Bergeno filharmonijos kolektyvu, vadovaujamu sero Andrew Daviso.

W. Eriksmoen parengė R. Schumanno muzikos įrašą su Bavarijos radijo orkestru ir dirigentu D. Hardingu (išleido kompanija „Naxos“); su Berlyno senosios muzikos akademija ir maestro René Jacobsu įrašė W. A. Mozarto operą „Pagrobimas iš Seralio“ („Harmonia mundi“); „Opus arte“ išleido šios operos DVD, kuriame M. Eriksmoen dainuoja su Glaindborno orkestru, diriguojant Robinui Ticciati.

Lietuvoje gyvenantis norvegų baritonas **STEINAS SKJERVOLDAS** studijavo E. Griego muzikos akademijoje Bergene (Norvegija), vėliau – Aukštojoje muzikos ir teatro mokykloje Hamburge (Vokietija), magistro studijas baigė Norvegijos valstybinėje muzikos akademijoje. Jo dėstytojai – žymūs pedagogai B. Marklundas ir H. Hagegārdas. S. Skjervoldas gyvena Lietuvoje ir aktyviai dalyvauja mūsų šalies kultūriniame gyvenime.

Solisto repertuarą sudaro įvairi muzika – nuo bažnytinių kūrinių, operų arijų iki romansų ir šiuolaikinių opusų. Dainininką ypač domina *Lied* žanras. Jis yra atlikęs beveik visus vokiškosios *Lied* tradicijos dainų ciklus, taip pat nemažai skandinavų, anglų, prancūzų, rusų romansų bei dainų.

S. Skjervoldas dainavo Norvegijos nacionalinio operos ir kitų teatrų scenose; dalyvauja Baroko operos teatro Lietuvoje pastatymuose; koncertuoja su choralais, kameriniais ansambliais ir orkestrais, tarp jų – Lietuvos nacionalinis, Lietuvos valstybinis simfoniniai, Lietuvos, Šv. Kris-

toforo kameriniai orkestrai, Čiurlionio kvartetas, ansamblis „Vilniaus arsenalas“. Solistas dalyvauja festivaliuose „Kuršių nerija“, Tytuvėnų, „Vox academia“, „Resurrexit“, „Druskininkų vasara su M. K. Čiurlioniu“, „Nepaklusniųjų žemė“ ir kt.

Choras **VILNIUS** – tai profesionalų kolektyvas, pasižymintis aukšta atlikimo kultūra, edukacine veikla. Chorui būdingas įvairiapusiškumas – jo veikloje dera šiandieninės meno aktualijos ir praeities epochų klasikos fondas. Išskirtinė šio choro ypatybė – kūrybiškumo ir profesionalumo sintezė, gebėjimas perteikti muziką skirtingoms klausytojų auditorijoms, netradicinių renginių ir projektų įgyvendinimas. Visa tai lėmė, kad choras „Vilnius“ pripažįstamas vienu geriausių Lietuvoje.

Ypač daug dėmesio choras „Vilnius“ skiria lietuviškos muzikos sklaidai – kasmet parengiama naujų šiuolaikinių lietuvių kompozitorių opusų, išskirtiniai kuriniai pasiekia įrašų studiją. „Vilnius“ jau yra išleidęs 15 kompaktinių plokštelių, 300 kūrinių įrašų saugoma Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos fonduose.

„Didelės meninės choro „Vilnius“ ambicijos profesionaliai ir kūrybingai realizuojamos itin plačioje koncertinėje veikloje. Per daugelį choro gyvavimo metų susiformavo ryški ir savita repertuaro koncepcija, leidžianti pažvelgti ir į šimtmečius puoselėtus choro muzikos kodus, ir į šių dienų naujoves. Todėl šio choro misija yra puiki paskata ne tik mums, kompozitoriams, bet ir visai šalies kulturai“, – sako kompozitorius ir dirigentas Vytautas Miškinis.

Pasiekti choro meninę brandą padėjo profesionalūs vadovai. Dabartinis vyriausiasis dirigentas – žymus Lietuvos choro dirigentas ir pedagogas Artūras Dambrauskas.

„Atlikėjo balsas yra jo esmė ir prigimtis, todėl choro emocinis kruvis sukuria ypač stiprias vibracijas ir sutelkia neapibūdinamą jėgą, stipriai paveikiančią klausytoją ir dirigentą. Šią galią aš ryškiai pajutau diriguodamas chorui „Vilnius“, – sako dirigentas Robertas Šervenikas.

Nuolat aktyviai koncertuojantis kolektyvas rūpinasi choro meno sklaida, su originaliomis programomis supažindindamas įvairias auditorijas. Choro koncertai skamba ne vien didmiesčių salėse, bet ir atokiausiuose šalies kampeliuose. Būsimi klausytojai auginami specialiai vaikams rengiant žaismingas ir patrauklias programas.

Nuo 2011 m. koncertinė įstaiga valstybinis choras „Vilnius“ organizuoja Tarptautinį Šv. Jokūbo festivalį, tapusį neatsiejama sostinės kultūrinio gyvenimo dalimi.

Choro „Vilnius“ vyriausiasis dirigentas – žymus Lietuvos choro dirigentas ir pedagogas Artūras Dambrauskas. Nuo 2009 m. doc. A. Dambrauskas yra Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos Muzikos teorijos ir pedagogikos katedros vedėjas, dėsto dirigavimą ir chorines disciplinas.

A. Dambrauskas ne kartą buvo Lietuvos dainų švenčių ir festivalių dirigentas, tarptautinių ir Lietuvos konkursų vertinimo komisijos narys, Tarptautinio Šv. Jokūbo festivalio menų vadovas. 2018 m. A. Dambrauskas apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiumi.

LIETUVOS NACIONALINIS SIMFONINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas), žr. 53

Dirigentas **EIVINDAS GULLBERGAS JENSENAS** rengia koncertus ir stato operas. Tarp svarbesnių pastarojo sezono koncertų – pasirodymai su Vokietijos kamerinės filharmonijos Bremene ir NDR radijo filharmonijos kolektyvais, gastrolės Vokietijoje su Vokietijos jaunimo filharmonijos orkestru, C. Orffo „Carmina Burana“ su Liverpulio karališkosios filharmonijos, RTÉ, Ulsterio ir BBC Velso simfoniniais orkestrais, sugrįžimas į Japoniją diriguoti G. Puccini „Toską“ Tokijo naujajame nacionaliniame teatre bei pasirodyti su Japonijos naujosios filharmonijos orkestru.

E. G. Jensenas yra koncertavęs su įvairiais pasaulio kolektyvais, tai Berlyno, Miuncheno, Oslo, Stokholmo, Olandijos radijo filharmonijų, Amsterdamo „Concertgebouw“, Paryžiaus, Kelno WDR ir Ciuricho „Tonhalle“ simfoniniai orkestrai. Maestro bendradarbiavo su garsiais atlikėjais, tarp kurių – Leifas Ove Andnesas, Trulsas Mørkas, Helene Grimaud, Gautier Capuçonas, Sol Gabetta, Albanas Gerhardtas, Hilary Hahn, Gabriela Montero, Emmanuelis Pahudas, Yefimas Bronfmanas, Alexanderis Toradze, Vadimas Repinas, Viktorija Mullova, Renaud Capuçonas, Frankas Peteris Zimmermannas, Mari Eriksmoen, Charlotte Hellekant, Albertas Dohmenas ir kt.

Minėtina ir aktyvi E. G. Jensenos veikla operos teatre. Pastarąjį sezoną maestro debiutavo Lilio ir Vienos valstybiniame operos teatre. Jis yra dirigavęs operos spektaklius Romos, Liono, Ciuricho, Bavarijos valstybiniame, Norvegijos, Suomijos ir Anglijos nacionaliniuose operos teatre, Baden Badeno festivalyje.

2016–2017 m. koncertų sezoną E. G. Jensenas koncertavo su Hamburgo simfoniniu, Bolzano J. Haydno orkestrais, debiutavo su Venecijos teatro „La Fenice“ kolektyvu, Karališkuoju Škotijos nacionaliniu, Darmštato valstybiniu ir Balearo salų orkestrais.

E. G. Jensenas dirigavimo studijas baigė Stokholme, kur jam vadovavo legendinis batutos meistras ir pedagogas Jorma Panula, vėliau stažavosi Vienoje, vadovaujamas Leopoldo Hagerio. Prieš pasukdamas dirigento keliu, maestro griežė smuiku ir baigė muzikos teorijos studijas Trondheime.

Šveicarų menininkės **SARAH DERENDINGER** vardas nuskambėjo per Londono olimpinės žaidynės, kai ji prisidėjo prie atidarymo ceremonijos renginio. Liucernoje gimusi menininkė 1981–1985 m. Berno aukštojoje mokykloje studijavo fotografiją, vėliau Amsterdamo teatro mokykloje gilinosi į šiuolaikinį šokį, o Bazelio aukštojoje mokykloje 1993 m. įgijo audiovizualinių menų studijų diplomą. 2007–2008 m. Varšuvoje ji baigė filmo režisierių studijas „Ekran+“. Nuo 1993 m. ji yra laisvai kurianti režisierė ir videomenininkė, nuolatos dalyvauja tarptautiniuose kino festivaliuose. 2009 m. Niono festivalyje „Vision du réel“ pelnė Šveicarijos kino apdovanojimą už filmą „Šeimos susitikimas“ („Familientreffen“). Režisierė kuria laidas ir kitus projektus Šveicarijos televizijoje „SRF“, Vokietijos „3 Sat“, „Arte“ ir „ZDF“.

S. Derendinger rengia videoinstaliacijų parodas, jas rodo įvairiose viešose vietose, teatruose, festivaliuose. Jos darbai buvo parodyti Berlyno „Theatertreffen“, Manheimo „Schillertage“, Ciuricho, Belfasto, Londono, Paryžiaus, Berlyno operos teatruose, Bazelio, Niurnbergo teatruose.

Nuo 2013 m. teatro projektuose S. Derendinger bendradarbiauja su C. Bieito: Ciuriche jie kartu darbavosi prie B. A. Zimmermanno „Kareivių“, Paryžiuje pastatė A. Reimanno „Learą“, Miunchene – J. Halevy „Žydę“ ir S. Prokofjevo „Angelą“. Bene svarbiausias jų bendras darbas – tai Bernardo Atxagos dramos „Obabakoak“ pastatymas Bilbao teatre „Arriaga“. Už vaizdo projekcijas šiam kūrinii S. Derendinger 2017 m. pelnė kritikų apdovanojimą. Prie šių menininkų dueto prisijungus scenografei Rebeccai Ringset, Ciuricho operos teatre buvo pastatyta C. Monteverdi opera „Pompėjos karūnavimas“, Londono nacionalinėje operoje – G. Verdi „Likimo galia“, kurios premjera Toronte numatoma 2021 metais. Taip pat S. Derendinger sukūrė videoinstaliacijas kitų režisierių ir kompozitorių darbams – tarp jų minėtini Jossi Wieleras, Jürgenas Flimmas, Joachimas Schlömeras, Karin Beier ir Heineris Goebbelsas.

Projektą „Laukimas“ prodiusuoja **ANDERSAS BEYERAS**, nuo 2012 m. einantis Bergeno tarptautinio festivalio vadovo pareigas. Iki tol ketverius metus jis buvo Kopenhagos operos festivalio meno vadovas, taip pat yra vadovavęs Kopenhagos šiuolaikinės muzikos ansamblui „Athelas Sinfonietta“ ir naujosios muzikos festivaliui „Athelas“. A. Beyero veikla itin įvairialypė, jis yra naujosios muzikos, teatro ir šokio projektų iniciatorius, bendradarbiauja su pasaulinio garso atlikėjais, ansambliais ir meno centrais. Gyvendamas Bergene A. Beyeras inicijavo naujų pastatymų su tokiais režisieriais ir choreografais kaip Peteris Konwitschny, Robertas Wilsonas, Robertas Lepage, Vegardas Vinge, Ida Müller, Sasha Waltz, Kimas Brandstrupas, Christophas Marthaleris ir Calixto Bieito. Nūdienos kompozitoriams A. Beyeras užsako naujų kūrinių. Tarp jų minėtini tokie garsūs kūrėjai kaip Karlheinzas Stockhausenas, György Ligeti, Unsuk Chin, Steve'as Reichas, Philipas Glassas, Sofia Gubaidulina, Peras Nørgårdas ir Kaija Saariaho.

Profesinės karjeros pradžioje A. Beyeras grojo fortepijonu, dar paauglystėje daug koncertavo, parengė įrašų. 1985 m. Kopenhagos universitete jis baigė muzikos ir filosofijos studijas, vėliau čia dėstė, dirbo laikraščio „Dagbladet Information“ redaktoriumi ir kritiku. A. Beyeras yra parašęs knygų, straipsnių apie Europos muzikinę kultūrą, parengęs vokiečių muzikologijos darbų vertimų. Jo pastarųjų trisdešimties metų veikla liudija unikalią patirtį rengiant projektus su viso pasaulio muzikantais, kompozitoriais, režisieriais ir šokėjais.

Jau per pirmąją kadenciją A. Beyeras plačiai išgarsino Bergeno festivalį ir pritraukė daug publikos. 2016 m. jo sutartis buvo pratęsta iki 2022-ųjų.

Programos tekstą parengė redaktorė Rima Povilionienė

NAUJAS
79-ASIS
KONCERTŲ SEZONAS

Bilietai jau
www.filharmonija.lt

CONCERTS

Monday 3 June, 19.00
Compensa concert hall

Opening of the Festival

MADELINE BELL AND THE JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW
A TRIBUTE TO RAY CHARLES AND STEVIE WONDER

MADELINE BELL (vocals, USA)

JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW (the Netherlands)
Artistic director **Juan Martinez**

With the participation of **KĘSTUTIS VAIGINIS** (saxophone)

Conductor **ROB HORSTING**

PROGRAMME

I

ROB HORSTING, *A Minor Confusion*
MARTIJN VAN ITERSSEN (arr. DENNIS MACKREL), *Shortcut*
ILJA REIJNGOUD, *English Heart*
SIMON RIGTER (arr. ROB HORSTING), *Olivia's Dance*

Performers: JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW

STEVIE WONDER (arr. ROB HORSTING), *Living for the City*
STEVIE WONDER, *If it's Magic*
STEVIE WONDER (arr. ROB HORSTING), *Signed, Sealed, Delivered*

Performers: MADELINE BELL and the
JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW

II

SAM THEARD / FLEECIE MOORE (arr. ROB HORSTING), *Let the Good Times Roll*
BOBBY SHARP / FREDDY JAMES (arr. JOHAN PLOMP), *Unchain my Heart*
MITCHELL PARISH / HEINZ ROEMHELD (arr. HENK MEUTGEERT), *Ruby*
RAY CHARLES (arr. ROB HORSTING), *Hallelujah I Love Him So*
RAY CHARLES, *Hard Times*
RAY CHARLES (arr. JOHAN PLOMP), *Mess Around*
HOAGY CARMICHAEL (arr. HENK MEUTGEERT), *Georgia*
BOBBY SHARP / FREDDY JAMES (arr. JOHAN PLOMP), *Hit the Road Jack*

Performers: MADELINE BELL and the
JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW

MADELINE BELL, a megastar of soul music and the owner of a voice with an unbelievably wide range, together with the Jazz Orchestra of the Concertgebouw from the Netherlands, present a unique programme in Vilnius: songs by the legendary Ray Charles and Stevie Wonder. Having collaborated with these personalities on the concert stage and in recording studios, Madeline Bell now pays tribute to her idols. However, she too is an object of adoration by music aficionados and other performers around the world. Joe Cocker insisted on waiting a year before this most in-demand session singer was free to record with him. She has inspired and collaborated with celebrities such as Cliff Richard, Chris Barber, Tom Jones, Scott Walker, Long John Baldry, Elton John and Tom Parker, to name but a few.

The renowned singer Dusty Springfield became honorary president of the Madeline Bell Fan Club, which appeared at the end of 1965. The list of the club's honorary members includes Elvis Presley, among others. Madeline Bell's numerous awards include one from the International Alliance for Women in Music, and a Lifetime Achievement Award from the Music Heritage Foundation. Enthralled by the diversity of her vocal style, Columbia Records and Philips Records invited her to sign contracts with them. She embarked on a solo recording career, recording some excellent and outstanding singles, and also worked in cabaret. June Mendoza's portrait of Madeline at Ronnie Scott's Club in London has toured many art galleries in the UK.

More than ten years ago, Madeline Bell and the Jazz Orchestra of the Concertgebouw organised a colossal project called 'Ray Charles Tour' in cinemas across the Netherlands and Belgium. These important shows incorporated the film *Ray*, portraying the legendary Ray Charles, and Madeline's vocal tribute to the music of the great man. The audience heard and saw the foremost jazz orchestra of the Netherlands, and a mesmerising Madeline Bell, performing newly arranged songs by Ray Charles live, in front of the screen where the film had just been shown. According to the accounts of witnesses, the audience jumped out of their seats, joined hands, and sang, filling the cinema with a magical aura. In 2005, one of these concerts, at the Pathé Tuschinski cinema in Amsterdam, was recorded, and released as *Tribute to Ray Charles Jazz Orchestra of the Concertgebouw*.

THE JAZZ ORCHESTRA OF THE CONCERTGEBOUW is a unique assembly of musicians who are also composers and arrangers. Its concerts captivate audiences, regardless of their age. Their wide repertoire and stylistic vocabulary span a wide range, from the Duke Ellington Orchestra to different combinations of jazz and funk, soul and Rhythm&Blues. As well as its concerts at the prestigious Concertgebouw, the orchestra appears regularly at the North Sea Jazz Festival and the Java Jazz Festival, and collaborates with luminaries such as Chick Corea, Branford Marsalis, Toots Thielemans, Roy Hargrove, Christian Scott, José James and Lonnie Smith.

This concert also features **KĘSTUTIS VAIGINIS**, a leading Lithuanian saxophonist, and a participant in international formations and festivals.

Wednesday 5 June, 19.00
St Johns' Church, Vilnius University

SOUNDS OF CHINA FOR STRINGS AND THE ERHU VIRTUOSO GUO GAN

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Soloist

GUO GAN (erhu, China)

Conductor

ROBERTAS ŠERVENIKAS

PROGRAMME

YE GUOHUI (b. 1961)

Chasing the spring for string orchestra

XIAOGANG YE (b. 1955)

The Silence of Mount Minshan for string orchestra

LIN XIPENG

Three Folk Style Sketches:

Love Song

Fugue

Duet in the Field

GUO GAN

Improvisations

RAMŪNAS MOTIEKAITIS (b. 1976)

Cinema for chamber orchestra (2019, première, a Vilnius Festival commission)

HAI HUAI HUANG (1935–1967)

La course du cheval for erhu and chamber orchestra (arr. GUO GAN, for erhu, strings, wind and percussion)

Soloist GUO GAN (erhu)

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor ROBERTAS ŠERVENIKAS

Partner of the concert: Embassy of the People's Republic of China in the Republic of Lithuania
HAPPY BIRTHDAY CHINA (1949–2019)!

The cultural exchanges between Lithuania and China are growing richer and stronger. The Lithuanian Chamber Orchestra has appeared in China several times, to wide acclaim from audiences and critics. This year, the Vilnius Festival presents the LCO's guest, the erhu virtuoso **GUO GAN**. Born in Shenyang in China, and now based in Paris in France, Gan has performed at the Carnegie Hall with Lang Lang, one of the most celebrated Chinese pianists, as well as the jazz violinist Didier Lockwood, the composer and pianist Yvan Cassar, the pianist and improviser Jean-François Zygel, the jazz pianist Helen Sung, and the jazz musician Nguyễn Lê. In 2016, Gan was recognised as a Knight of the Order of Arts and Letters.

The **erhu** is a spike fiddle, a two-stringed bowed musical instrument, which is also called a southern fiddle. It is sometimes known in the western world as a Chinese violin or a Chinese two-stringed fiddle. Used by various ethnic groups in China, this soft and subtle instrument can also be heard as a solo instrument, in small ensembles and large orchestras. Thanks to its versatility, the erhu can be used in both traditional and contemporary arrangements of music, such as Chinese pop, rock and jazz.

This year, the Vilnius Festival has commissioned the composer **Ramūnas Motiekaitis** to write an opus for chamber orchestra. The composer called it *Cinema*, and said: 'It's too beautiful to be true; therefore, cinema. Could there be anything more true than cinema?'

In addition to *The Silence of Mount Minshan* by **Xiaogang Ye**, China's foremost composer and the head of the Chinese Composers' Union, the concert also includes works by tonight's soloist **Guo Gan**, and **Ye Guohui**, **Lin Xipeng** and **Hai Huai Huang**.

Saturday 8 June, 19.00
Great Renaissance Hall, Palace of the Grand Dukes of Lithuania

IL POMO D'ORO BAROQUE ORCHESTRA PRESENTS EDGAR MOREAU

International Baroque Orchestra
IL POMO D'ORO

Artistic director and conductor
MAXIM EMELYANYCHEV (harpsichord)

Soloist
EDGAR MOREAU (cello, France)

PROGRAMME

I

JOHANN ADOLF HASSE (1699–1783)
Fugue and Grave in G minor

GIOVANNI BENEDETTO PLATTI (~ 1697–1763)
Concerto for cello, strings and basso continuo in
D major, D-WD 650

Allegro
Adagio
Allegro

Soloist EDGAR MOREAU (cello)

FRANCESCO DURANTE (1684–1755)
Concerto for strings No 2 in G minor

Affettuoso presto
Presto
Largo a affettuoso
Allegro

ANTONIO VIVALDI (1678–1741)
Concerto for cello, strings and basso continuo in
A minor, RV 419

Allegro
Andante
Allegro

Soloist EDGAR MOREAU (cello)

II

JOHANN ADOLF HASSE
Sinfonia in G minor, Op. 5 No 6

Allegro
Andante sempre
Allegro

GEORG PHILIPP TELEMANN (1681–1767)
Divertimento in B flat major, TWV 50:23

Allegro assai
Scherzo I. Vivace
*Scherzo II. Alternamente col
precedente*
Scherzo III. Veloce
*Scherzo IV. Alternamente col
precedente*
Scherzo V. Con giubilo
Scherzo VI. Arlechinoso

LUIGI BOCCHERINI (1743–1805)
Concerto for cello and strings in D major, G. 479

Allegro
Adagio
Allegro

Soloist EDGAR MOREAU (cello)
Baroque Orchestra
IL POMO D'ORO

Lithuania hosts the first visit by the **INTERNATIONAL BAROQUE ORCHESTRA IL POMO D'ORO**, founded in 2012 in Italy. It is characterised by an authentic, dynamic interpretation of operas and instrumental works from the Baroque and Classical eras. Among many other awards, the orchestra has received a Grammy nomination in 2018 for its recording of Händel's opera *Ottone*, and a nomination from *Gramophone* for the Best Orchestra of the Year, as well as several Echo Klassik awards.

The orchestra's discography includes operas and instrumental albums featuring renowned performers, such as the mezzo-sopranos Joyce DiDonato and Ann Hallenberg, the counter-tenors Jakub Józef Orliński, Franco Fagioli, Max Emanuel Cencic and Xavier Sabata, the violinist and viola player Shunske Sato, and the harpsichordist Francesco Corti. Il Pomo d'Oro collaborates with various conductors, including Riccardo Minasi, Stefano Montanari, George Petrou and Enrico Onofri. **MAXIM EMELYANYCHEV** has been its chief conductor since 2016.

Born in Paris, the French cellist **EDGAR MOREAU** started performing with orchestras at the age of 11. He entered the Conservatoire de Paris at the age of 13, and won the Young Soloist Prize at the Rostropovich Cello Competition in Paris two years later. He won second prize at the Tchaikovsky International Competition in Moscow at the age of 17. Moreau has appeared on stage with performers such as Valery Gergiev, Gidon Kremer, András Schiff, Yuri Bashmet, Krzysztof Penderecki, Gustavo Dudamel, Renaud Capuçon and Khatia Buniatishvili.

A recording by Moreau and Il Pomo d'Oro of Haydn's concertos for cello and orchestra won an Echo Klassik award in 2016.

Sunday 9 June, 19.00
Events Hall, Palace of the Grand Dukes of Lithuania

SYNAESTHESIS. ON BOTH SIDES OF THE IRON CURTAIN

SYNAESTHESIS Contemporary Music Ensemble:

MARTA FINKELŠTEIN (piano, harpsichord)
DIEMANTĖ MERKEVIČIŪTĖ (violin)
MONIKA KIKNADZĖ (viola)
ELENA DAUNYTĖ (cello)
DONATAS BUTKEVIČIUS (double bass)
ARTŪRAS KAŽIMĖKAS (clarinet)
VYTAUTAS OŠKINIS (flute)
PRANAS KENTRA (guitar)
ANDRIUS REKAŠIUS (percussion)
LUKAS BUDZINAUSKAS (percussion)

Conductor

KAROLIS VARIAKOJIS

PROGRAMME

PIERRE BOULEZ (1925–2016)
Dérive 1 (1984) for six instruments

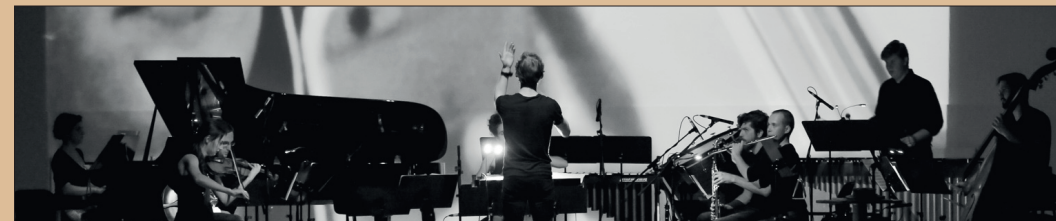
GYÖRGY LIGETI (1923–2006)
Continuum for harpsichord (1968)

MORTON FELDMAN (1926–1987)
For Frank O'Hara (1973) for seven instrumentalists

GYÖRGY LIGETI
Études for piano, book 1: No 1 *Désordre*, and No 4 *Fanfares* (1985)

BRONIUS KUTAVIČIUS (b. 1932)
Instrumental quintet *Clocks of the Past* (1977) for guitar and string quartet (transcription for guitar, violin, clarinet, viola and cello by Tomas Kutavičius)
Sundial
Sand Clock

ALFRED SCHNITTKE (1934–1998)
Serenade for five instruments (1968)
(*senza tempo*)
Lento
Allegretto

SYNAESTHESIS Contemporary Music Ensemble brings together young and dynamic musicians, unhampered by any standards, but rather devising their own rules. Formed in 2013, the collective has already made a name for itself on the contemporary music scene in Lithuania. In 2016 and 2017, Synaesthesia participated in the International Summer Academy in Austria, where they were awarded the Just Composed interpretation prize for the best performance of premiered pieces both times. In 2017, the ensemble received the Young Artist Award from the Ministry of Culture of the Republic of Lithuania, and the next year they became ensemble-in-residence at the Lithuanian Composers' Union. Their professionalism, openness to various forms of artistic synthesis, and genuineness, draw a diverse group of listeners.

After Synaesthesia's performance of his work at the Gaida Contemporary Music Festival in 2016, the renowned American composer Michael Gordon expressed the hope of hearing this outstanding collective perform in New York. Indeed, the ensemble has already taken its first steps on the international scene, at the Melos Ethos festival in Bratislava, and the Crossroads festival in Salzburg. This year, it is preparing for an important international project in Tallinn. In 2019, the Lithuanian Music Information Centre released the ensemble's debut album *Another Point of View*.

According to the composer Mindaugas Urbaitis, '**KAROLIS VARIAKOJIS**, the *spiritus movens* of the ensemble, was able not only to gather performers devoted to contemporary music, but also to inspire them so strongly that the outburst of energy at the group's concerts feels like a torrent. Their enthusiasm at work and on stage does not seem to diminish; on the contrary, Synaesthesia's concerts and their performing get better with every appearance. The progression curve is rising swiftly, with the ensemble taking on more complex and stylistically diverse contemporary opuses alongside classics from the second half of the 20th century.' In fact, this is a perfect description of the ensemble's programme at the Vilnius Festival. Synaesthesia offers European music that was heard between 1968 and 1985 on both sides of the Iron Curtain.

In addition to the world's foremost modernists **Pierre Boulez**, **Morton Feldman** and **György Ligeti**, the ensemble revives *Clocks of the Past* (1977) by **Bronius Kutavičius**, one of the greatest Lithuanian composers since the 1970s. 'The sun is at its zenith over Bronius Kutavičius' music. Certainly, its roots reach back to Lithuania's past, in the pagan Middle Ages, but it reflects the optimism and vitality of the young nation ... naive and wise, reflective and spontaneous ... it gives an idea about how much might still be left for Europe, if it succeeds in creating a musical culture, uniting the border regions and the centre,' wrote the Danish newspaper *Berlingske Tidende*. Having given a gigantic impulse to the revival of Lithuanian cultural life behind the Iron Curtain, Kutavičius' unique music remains relevant to all generations today.

Alfred Schnittke (1934–1998), a composer who once belonged to the Soviet region, but later emigrated to the West, maintained friendships with many Lithuanian composers. He was a close friend of the conductor Saulius Sondeckis, and dedicated several compositions to him. Schnittke wrote *Sutartinės* for chamber orchestra, to commemorate the tragic events of 13 January 1991, and dedicated it to the Lithuanian people. His postmodern and poly-stylistic music is very popular in Europe today. Audiences are moved by the magic of Schnittke's music, its emotional sensitivity and simplicity, and by its polysemantic message, allowing various interpretations. His *Serenade* (1968) for five instruments, one of his earlier opuses, in which the composer recycles his film music, as well as employing fragments from compositions by Beethoven, Tchaikovsky and Rimsky-Korsakov, is a perfect example.

Tuesday 11 June, 19.00
St Johns' Church, Vilnius University

SERGEJ KRYLOV AND FRIENDS

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Artistic director, conductor and soloist

SERGEJ KRYLOV (violin; Russia, Italy, Lithuania)

Soloists:

PAVEL VERNIKOV (violin; Ukraine, Switzerland)

SVETLANA MAKAROVA (violin; Belarus, Switzerland)

ELENA DAUNYTĖ (cello)

GLORIA CAMPANER (piano, Italy)

PROGRAMME

I

VIDMANTAS BARTULIS (b. 1954)

I like F. Schubert (Quintet in C major, Op. 163 *Adagio*)

ALGIRDAS MARTINAITIS (b. 1950)

Concerto for violin and string orchestra *The Season of Three m'art comedies*

Commedia m'art

Ballet *Comedy Seasons*

La Caccia *Comedy Seasons*

Soloist **SERGEJ KRYLOV** (violin)

II

ALFRED SCHNITTKE (1934–1998)

Moz-Art à la Haydn for two violins and chamber orchestra

Soloists: **PAVEL VERNIKOV**, **SVETLANA MAKAROVA** (violins)

GIYA KANCHELI (b. 1935)

Concerto for piano trio and string orchestra *Middelheim*

Soloists: **GLORIA CAMPANER** (piano),

SVETLANA MAKAROVA (violin),

ELENA DAUNYTĖ (cello)

LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA

Conductor **SERGEJ KRYLOV**

Tonight, the **LITHUANIAN CHAMBER ORCHESTRA** and its artistic director, the violinist and conductor **SERGEJ KRYLOV**, collaborate with faithful stage partners. A first-prize winner in the Stradivarius Competition in Cremona and the prestigious International Fritz Kreisler Violin Competition in Vienna, Krylov appears frequently on the stages of the Berlin and Munich philharmonic orchestras, the Musikverein and Konzerthaus in Vienna, Teatro La Fenice in Venice, La Scala in Milan, the Suntory Hall in Tokyo, and Teatro Colón in Buenos Aires. He collaborates with the philharmonic orchestras of Vienna, St Petersburg, NHK Tokyo, Hamburg and the Czech Republic, the Giuseppe Verdi Orchestra in Milan, Filharmonica Toscanini in Parma, the English Chamber Orchestra, Camerata Academica in Salzburg, and many others.

The Lithuanian musicians share the stage with guests from Switzerland: the violinists **PAVEL VERNIKOV** and **SVETLANA MAKAROVA**. Vernikov, the artistic director of the Sion Festival and a pupil of D. Oistrakh and S. Snitkovsky, has been praised as a violin virtuoso for the last two decades. A winner of numerous competitions, he has appeared in halls such as the Concertgebouw in Amsterdam, the Carnegie Hall and the Kennedy Center in New York, the Wigmore Hall in London, and La Scala in Milan, to name just a few. Makarova started playing the violin at the age of five, and won first prize in the International Tchaikovsky Competition for Young Musicians at the age of ten. She gives concerts around the world. Both Vernikov and Makarova are violin professors at the Haute Ecole de la Musique in Lausanne.

A winner of numerous international competitions, the young cellist **ELENA DAUNYTĖ** is a member of the Regnum Musicale ensemble. She takes part in various projects, festivals and master-classes. She has appeared as a soloist with Lithuanian and international orchestras.

The Italian pianist **GLORIA CAMPANER** made her official debut at the age of five, and at the age of 12 she performed with the Venice Symphony. The list of her international prizes includes the American Paderewski Piano Competition in Los Angeles, the IBLA Grand Prix, and the 11th Morocco Music Competition in Casablanca. Campaner has collaborated with the English Chamber Orchestra, as well as the Seoul, Johannesburg and Baden-Baden philharmonic orchestras. She is applauded for her multifarious talents, and collaborates with jazzmen, folk musicians, choreographers, dancers, actors and DJs.

The programme features works by the Lithuanian composers Vidmantas Bartulis and Algirdas Martinaitis, as well as their older colleagues Alfred Schnittke and Giya Kancheli.

Friday 14 June, 19.00
St Johns' Church, Vilnius University

MONIUSZKO 200. FOUR LITANIES OF OSTRA BRAMA

Soloists:

VERA TALERKO (soprano, Latvia)

EWA WOLAK (mezzo-soprano, Poland)

RAFAL BARTMIŃSKI (tenor, Poland)

LIUDAS MIKALAUSKAS (bass)

KAUNAS STATE CHOIR

Artistic director and principal conductor Petras Bingelis

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Artistic director and principal conductor Modestas Pitrenas

Conductor **ANTONI WIT** (Poland)

PROGRAMME

STANISLAW MONIUSZKO (1819–1872)

Four Litanies of Ostra Brama for soloists, choir and orchestra (1843–1855)

Dedicated to the 200th anniversary of the composer's birth

Litany of Ostra Brama No 1 (1843):

Kyrie eleison

Sancta Maria, ora pro nobis

Salus infirmorum, ora pro nobis

Agnus Dei

Litany of Ostra Brama No 2 (1849):

Kyrie eleison

Christe audi nos

Sancta Maria, ora pro nobis

Rosa mystica, ora pro nobis

Agnus Dei

Litany of Ostra Brama No 3 (1854):

Kyrie eleison

Christe audi nos

Sancta Maria, ora pro nobis

Janua coeli, ora pro nobis

Agnus Dei

Litany of Ostra Brama No 4 (1855):

Kyrie eleison

Christe audi nos

Refugium peccatorum, ora pro nobis

Agnus Dei

Partner of the concert:

Patrons of the concert:

200th anniversary of the birth of Stanislaw Moniuszko
Celebrated in association with UNESCO

Lietuvos nacionalinė UNESCO Komisija
Lithuanian National Commission for UNESCO

Partly funded:

MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

This concert is dedicated to the 200th anniversary of the birth of the Polish composer **Stanislaw Moniuszko**. Closely associated with the Lithuanian capital, the 19th-century composer wrote his most significant works in Vilnius, where he settled after marrying Aleksandra Müller. It was in Vilnius that he staged and conducted the first performance of his most famous opera *Halka* in 1848 (the opera was put on in Warsaw ten years later, in 1858).

It is symbolic and meaningful that this year's Vilnius Festival presents Moniuszko's *Four Litanies of Ostra Brama* in St Johns' Church, where the composer was organist between 1840 and 1842. Lithuanian, Latvian and Polish performers present this tender music on the Day of Mourning and Hope.

Music critics have described the singer Vera Talerko thus: 'Just as a pure and rapid stream falls into the deep sea, the creative work of the young singer **VERA TALERKO** is growing stronger ... Her swift musical memory, pure intonation, the beautiful timbre of her voice with its individuality, the wide diapason, as well as the attractiveness and artistic gifts of the singer ...' Born in Daugavpils, she felt that singing was her mission when she was a child.

The Vilnius Festival also presents **EWA WOLAK**, a Polish mezzo-soprano who has a voice with a huge range and ease. She is as much at home with Händel's coloraturas as with alto parts by Verdi and Wagner.

The Polish tenor **RAFAL BARTMIŃSKI** is a winner of the second prize at the International Stanislaw Moniuszko Vocal Competition. The authoritative British weekly *The Spectator* included Bartmiński in its list of the six best opera singers in 2012.

The Lithuanian bass **LIUDAS MIKALAUSKAS** is tonight's fourth soloist. This impressive quartet of soloists shares the stage with the **KAUNAS STATE CHOIR** and the **LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA**. This magnificent assembly of performers is led by the legendary Polish maestro **ANTONI WIT**, a winner of a Grammy Award in 2012 for his recordings of music by Penderecki. In fact, the conductor has been nominated for this prestigious award five times!

Monday 17 June, 19.00

Church of St Casimir

ILLUMINA. GREGORIAN CHANT AND IMPROVISATIONS FOR PERCUSSION

SCHOLA CANTORUM RIGA (Latvia)

Artistic director Guntars Prānis

RIHARDS ZAĻUPE (percussion, Latvia)

IVARS KALNIŅŠ (percussion, Latvia)

GUNTARS PRĀNIS (hurdy gurdy, Latvia)

PROGRAMME

Impression I

Processionale *Calicem salutaris* & Palmus 115

Hymnus *Veni Creator Spiritus*

Antiphona *Illumina*

Cantus *In Rama sonat* (12th c.)

ALFONSO X EL SABIO (1221–1284), Cantiga *Santa Maria, strela do dia*

Cantio *Res est admirabilis* (12th c., from *Codex St Martial*)

Impression II

Cantus *Respondemos*

Cantus *O Virgo Splendens* (1379, from *Libre Vermell de Montserrat*, fol. 21–v22)

Cantus *Benedicamus Domino* (12th c., from *Codex St Martial*)

Responsorium *Fundata est*

Sanctus cum tropo

Impression III

Hymnus *Urbs Ierusalem*

Antiphona *Simile est regnum* and *Magnificat*

Cantus Hebraicus *Ma navu*

RIHARDS ZAĻUPE (b. 1983), *In Domino gaudeamus*

The Vilnius Festival presents **SCHOLA CANTORUM RIGA**, which was founded more than 20 years ago. This unique male voice choir from Latvia focuses on the authentic interpretation of early music, in particular Gregorian chant and other Medieval singing. However, the ensemble also enjoys performing contemporary sacred compositions, as well as improvising with organists, saxophonists and singers.

Tonight's concert revolves round the juncture of epochs and styles two centuries apart. Gregorian and Medieval chant and early polyphony, such as sacred Spanish chants, represent the old epoch. But the other half of the programme, featuring percussion improvisations (marimba, drums, bells, etc), symbolises a bridge connecting the past and the present. This synthesis of sound creates an original musical dialogue, based on a meditative and colourful world of sound.

Wednesday 19 June, 19.00
Great Renaissance Hall, Palace of the Grand Dukes of Lithuania

BASEL CHAMBER ORCHESTRA, ANDRIUS ŽLABYS AND MOZART

BASEL CHAMBER ORCHESTRA

(Switzerland)
Concertmaster Julia Schröder

Soloist
ANDRIUS ŽLABYS
(piano; Lithuania, USA)

PROGRAMME

I

FRANK MARTIN (1890–1974)
Pavane couleur du temps

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)
Concerto for piano and orchestra No 12 in A major, KV 414
Allegro
Andante
Allegretto

Soloist ANDRIUS ŽLABYS (piano)

II

HEINZ HOLLIGER (b. 1939)
Eisblumen from the *Scardanelli* cycle

WOLFGANG AMADEUS MOZART
Concerto for piano and orchestra No 9 in E flat major *Jenamy*, KV 271
Allegro
Andantino
Rondo

Soloist ANDRIUS ŽLABYS (piano)
BASEL CHAMBER ORCHESTRA

Sponsor of the Orchestra

swiss arts council
prohelvetia

The **BASEL CHAMBER ORCHESTRA** is playing to a Lithuanian audience for the first time. Formed in 1984, the orchestra carries on the tradition started by the renowned Swiss conductor Paul Sacher's Basler Kammerorchester (active from 1926 to 1987). Its repertoire combines early and contemporary music. The Basel Chamber Orchestra works with artists such as Maria João Pires, Sol Gabetta, Nuria Rial, Christoph Prégardien, Erwin Schrott and René Jacobs, and many other celebrated performers.

The association of the principal guest conductor **GIOVANNI ANTONINI** with the orchestra makes for a fruitful collaboration. Together with the Italian ensemble Il Giardino Armonico, and under the baton of Antonini, the Basel Chamber Orchestra will perform and record on CD all of Haydn's 107 symphonies, until the year 2032. The orchestra has won a number of awards, it has recorded for Sony, Deutsche Harmonia Mundi and Warner classics, and collaborated with the Theater an der Wien, the Théâtre des Champs-Élysées in Paris, and the Hamburg Elbphilharmonie.

ANDRIUS ŽLABYS is one of Lithuania's leading pianists. Endowed with exceptional charisma and artistic flair, he has won international acclaim for his appearances with many of the world's great orchestras, including the New York Philharmonic, the Cleveland Orchestra, the Philharmonic Orchestra of Buenos Aires, the Boston Symphony Orchestra and the Rotterdam Symphony. Žlabys has appeared on the world's greatest stages, such as the Carnegie Hall and Avery Fisher Hall at the Lincoln Center in New York, Concertgebouw in Amsterdam, the Teatro Colón in Buenos Aires, the Wigmore Hall in London, Musikverein in Vienna and the Suntory Hall in Tokyo. He has also appeared at numerous festivals in the USA and Europe, including the Lord Yehudi Menuhin, Salzburg, Lockenhaus and Caramoor festivals.

This concert features Mozart concertos and works by two Swiss composers, *Pavane couleur du temps* by Frank Martin (1890–1974), and *Eisblumen* by Heinz Holliger (b. 1939).

Friday 21 June, 19.00
Russian Drama Theatre of Lithuania

WAITING. PEER GYNT FROM SOLVEIG'S POINT OF VIEW

Soloists:

MARI ERIKSMOEN (soprano, Norway)

STEIN SKJERVOLD (baritone; Norway, Lithuania)

VILNIUS CHOIR

Principal conductor Artūras Dambrauskas

LITHUANIAN NATIONAL SYMPHONY ORCHESTRA

Artistic director and principal conductor Modestas Pitrenas

Conductor

EIVIND GULLBERG JENSEN (Norway)

Original idea by the director

CALIXTO BIEITO (Catalonia, Spain)

Libretto by

KARL OVE KNAUSGÅRD (Norway)

Video design by

SARAH DERENDINGER (Switzerland)

Executive producer

ANDERS BEYER (Norway), director of the Bergen International Festival

PROGRAMME

Waiting

Symphonic passion for soloists, choir and orchestra, to music by Edvard Grieg

A co-production with the Bergen International Festival, the Tivoli Festival 'Summer Classical', Teatro Arriaga de Bilbao, the Gothenburg Symphony Orchestra, the Iceland Symphony Orchestra, and the Vilnius Festival.

Waiting is the hottest news in the vocal music repertoire. This production was initiated by an international network of music institutions, three festivals (the Bergen Festival, the Tivoli Festival 'Summer Classical' and the Vilnius Festival), Teatro Arriaga de Bilbao, the Gothenburg Symphony Orchestra, and the Iceland Symphony Orchestra. A dramatic concerto for soloists, choir and orchestra, *Waiting* is also described as an opera. It will receive its world première at the gala opening of the Bergen Festival on 22 May 2019, and a month later this monumental composition will come to Lithuania.

Devised by the Catalan director **CALIXTO BIEITO** and the Norwegian novelist and librettist **KARL OVE KNAUSGÅRD**, *Waiting* is an attempt to take a new approach to the epic Norwegian hero Peer Gynt, from Solveig's point of view. At the same time, it is a testimony to the relentless passion for the music of the Norwegian composer Edvard Grieg. Knausgård has created a modern Solveig in a poetic novella, and this forms the backdrop to the production. The theme of *Waiting* is the inescapable loneliness of the human being.

'Above me some crows came flying inland. More followed, and soon the air was black with birds. It was like a carpet of flesh, I thought, with beautiful shifting patterns in blue and black, which the next instant dissolved ...' (Karl Ove Knausgård)

INFORMACIJA APIE BILJETUS:

Bilietus į birželio 5, 8, 9, 11, 14 ir 19 d. koncertus galima įsigyti Lietuvos nacionalinės filharmonijos kasose, Aušros Vartų g. 5, Vilniuje, ir internetu www.filharmonija.lt. Likus valandai iki koncerto pradžios, bilietai parduodami koncerto vietoje ir tik į tą koncertą (koncerto vietoje nuolaidos netaikomos). **Bilietus į birželio 3 ir 21 d. koncertus** galima įsigyti internetu www.bilietai.lt ir bilietai.lt pardavimo vietose.

Bilietų užsakymas ir informacija:

Bilietų į birželio 5, 8, 9, 11, 14 ir 19 d. koncertus užsakymas tel.: (8 5) 266 5233, 266 5216, el. p. bilietai@filharmonija.lt, internetu www.filharmonija.lt. **Informacija apie birželio 3 ir 21 d. koncertų bilietus** el. p. info@bilietai.lt, trumpuoju telefonu 118 – informacija apie renginius, tel. +370 673 25153 – informacija įsigijusiems bilietus, internete www.bilietai.lt.

NUOLAIDOS:

- pateikus „Filharmonijos lankytojo“ kortelę taikoma 20 proc. nuolaida 2 bilietams.

Daugiau informacijos teirautis telefonais: (8 5) 266 5216, 266 5233. Internetu: www.vilniusfestival.lt

PAPILDOMA INFORMACIJA LANKYTOJAMS:

Jeigu ketinate į renginį važiuoti automobiliu, prašom atvykti bent prieš 20 min., kad rastumėte vietos pasistatyti automobilį.

Po trečio skambučio žiurovai į salę neįleidžiami.

Renginių metu fotografuoti, filmuoti ar daryti garso įrašus be organizatorių žinios draudžiama.

TICKET PURCHASE:

Tickets to the concerts on 5, 8, 9, 11, 14 and 19 June can be purchased in person at the Lithuanian National Philharmonic Society Box Office (Aušros Vartų g. 5, Vilnius), and at www.nationalphilharmonic.eu. Tickets are available at concert venues one hour prior to the start of a performance, and only for that performance (concessions do not apply).

Tickets to the concerts on 3 and 21 June can be obtained at www.bilietai.lt.

Bookings and information regarding tickets:

Bookings for the concerts on 5, 8, 9, 11, 14 and 19 June by telephone: (+370 5) 266 5233, 266 5216; e-mail: bilietai@filharmonija.lt; via: www.nationalphilharmonic.eu **Information regarding tickets to the concerts on 3 and 21 June** via e-mail: info@bilietai.lt; short code 118 – information on the events; telephone +370 673 25153 – information for ticket holders; via: www.bilietai.lt

DISCOUNTS:

- For Philharmonic Membership Card holders: 20% discount for two full-price tickets.

For more information: (+370 5) 266 5259. www.vilniusfestival.lt

VISITOR INFORMATION:

Due to the limited number of parking spaces, car drivers are recommended to arrive at least 20 minutes prior to the start of a performance.

Latecomers are not admitted to the hall after the third chime.

Unauthorised photographing/filming/recording on the premises is prohibited.

KONCERTŲ VIETOS:

Koncertų salė „Compensa“, Kernavės g. 84

Lietuvos rusų dramos teatras, Jono Basanavičiaus g. 13

Valdovų rūmai, Katedros a. 4

Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčia, Didžioji g. 34

Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčia, Šv. Jono g. 12

CONCERT VENUES:

Compensa concert hall, Kernavės St 84

Russian Drama Theatre of Lithuania, Jono Basanavičiaus St 13

Palace of the Grand Dukes of Lithuania, Katedros Sq 4

Church of St Casimir, Didžioji St 34

St Johns' Church, Vilnius University, Šv. Jono St 12

Repertuaras Jusų mobiliajame telefone | Repertoire on your mobile phone

Rengėjai turi teisę keisti koncertų programas ir jų atlikėjus.
Spausdinimo metu informacija teisinga. 2019 05 20

The organisers of the festival reserve the right to change concert programmes and performers.
This information was correct at the time of going to press (20 May 2019).

Leidinio sudarytoja / Booklet Compiler
SKIRMANTĖ VALIULYTĖ

Tekstus parengė / Text Editors
JUSTA ADOMONYTĖ-ŠLEKAITIENĖ
LAIMUTĖ LIGEIKAITĖ
RIMA POVILIONIENĖ

Kalbos redaktorė / Copy-Editor
RITA MARKULIENĖ

Vertėja / Translator
SONATA ZUBOVIENĖ

Anglų kalbos redaktorius / English Language Copy-Editor
JOSEPH EVERATT

Dizainerė / Designer
RŪTA VALUJEVIČIENĖ

Nuotraukų autoriai / Photo credits:

SVETLANA BATURA, MARCO BORGGREVE, SVEINUNG BJELLAND, HANS JØRGEN BRUN,
EVGENY EVTUKHOV, STEPHEN GILL, JELMER DE HAAS, ANSVAN HECK, DAINIUS LABUTIS,
DMITRIJ MATVEJEV, JULIEN MIGNOT, JULIUSZ MULTARZYŃSKI, LUKASZ RAJCHERT,
MONIKA RITTERHAUS, THOMAS WÄGSTRÖM

FESTIVALIO KELIONIŲ ORGANIZATORIUS | FESTIVAL TOUR OPERATOR

VIEŠBUTIS | FESTIVAL HOTEL

PARTNERIAI | MEDIA PARTNERS:

RĖMĖJAI | SPONSORS:

FESTIVALIO RENGĖJAI | ORGANISERS OF THE 23RD VILNIUS FESTIVAL:

www.vilniusfestival.lt